

De 283

J. Giedemöller
Bonn 1876

Kortfattet

Arabisk Grammatik

til Brug ved Forelæsninger,

af

L. N. Boisen,

Mag. Artium.

Kjöbenhavn 1831.

Hos C. A. Reitzel.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets - Bogtrykker.

Kollatur

Arabisk Grammatik

til Brug ved Forskningen

D: De223

Köbenhavn 1831

H. C. A. Böttcher

Trykt hos Borchsenius, Læse-Højskole, København

Verdens- og Universitets-Bibliotek

Den höikongelige Direction

for

Universitetet og de lærde Skoler

helliges dette lidet Arbeide

som et svagt Beviis paa skyldig Taknemmelighed

underdanigst

af

F o r f a t t e r e n .

Den hollandske Direction

for

Universitetet og de lærde Skoler

beliggende dette Landets Arbeids

sam et særligt Brev paa skyldig Taknemmelighed

underdanig

af

Forfatteren

57-60	Om Verber Tempora og Modi	101-102
60-71	Nominens Syntaxis	103-120
71-76	Verber Overensstemmelse med al Subjektiv	121-125
I n d h o l d.		
76-79	Adjektiv og Substantiv	126-128
79-83	Adjektiv og Substantivets Position	129-136
83-86	Prædicens Syntaxis	137-146
86-88	Pronominens Syntaxis	147-152
88-89	Partikkelens Syntaxis	153-154
Indledning		Side 1-3

Elementarlære.

§§ 1-2	Om Consonanterne	4-6
— 3-4	Vocaltegnene	6
— 5-10	Övrige Læstegn	6-8
— 11	Om de svage Bogstaver	9-10

Formlære.

§§ 12-20	Verbalformer	11-17
— 21-43	Nominalformer	17-29
— 44	Verbal- og Nominalformer af de uregelmæssige Radices	29
— 45	Verba geminantia Ain	29-30
— 46	Verba 1. Rad. Vav	30
— 47-51	Verba 2. Rad. Vav eller Je	31-32
— 52-58	Verba 3. Rad. Vav eller Je	32-35
— 59-60	Verba hamzata	35-36
— 61-65	Dobbelt uregelmæssige, og andre Verber	37-38
— 66-75	Talord	39-42
— 76-87	Pronominer	42-48
— 88-90	Præpositioner	48-50
— 91-93	Adverbier	50-52
— 94-95	Conjunctioner	52-56
— 96	Interjectioner	56
— 97	Partikler med Suffixer	56

Syntactiske Bemærkninger.

§§ 98-101.	Om Verbets Tempora og Modi	Side 57-60.
— 102-120.	Nominers Syntaxis	— 60-74.
— 121-125.	Verbets Overeensstemmelse med sit Subject	— 74-76.
— 126-128.	Adjectivers Overeensstemmelse med Substantiver, og Substantivers Apposition	— 76-79.
— 129-136.	Talordenes Syntaxis	— 79-82.
— 137-146.	Pronominers Syntaxis	— 82-86.
— 147-152.	Partiklernes Syntaxis	— 86-88.

Kort arabisk Metrik.

§§ 153-155.	Om korte og lange Stavelser	— 89-91.
— 156.	Om Versefödderne	— 91.
— 157-158.	Om Versemaalene i Almindelighed	— 92.
— 159-160.	Versemaalenes Forandringer	— 92-94.
— 161.	Om de 16 Grundmetra	— 94-101.
— 162-165.	Om Rimet	— 101-103.

— 11-17	Verbalformen	— 12-20
— 17-19	Nominallerne	— 21-23
— 20	Verbal- og Nominallerne i sammensatte	— 24
— 23-30	Indledelse	— 24
— 30	Verba 1. Hæd. Væv	— 26
— 31-32	Verba 2. Hæd. Væv eller 1e	— 27
— 32-35	Verba 3. Hæd. Væv eller 2e	— 28-30
— 35-36	Verba Imperativ	— 30-31
— 37-38	Dobbelt negativt og andre Verber	— 31-32
— 39-42	Talord	— 32-35
— 42-43	Pronominer	— 35-37
— 43-50	Propositioner	— 37-43
— 50-52	Adverbier	— 43-45
— 52-56	Conjunctioner	— 45-49
— 56	Inflectioner	— 49
— 56	Verber med Baller	— 49

T r y k f e i l.

S.	5.	Lin.	8	f. n.	Ordet	læs	Ordet)
—	13.	—	5	f. n.	بَكْتَوِبٌ	1.	بَكْتَوِبٌ
—	16.	—	8.		كَتَبْنَا	1.	كَتَبْنَا
—	21.	—	7.		فَعَعِلٌ	1.	فَعَعِلٌ
—	22.	—	7.		يَدٌ	1.	يَدٌ
—	—	—	15.		يَ	1.	يَ
—	25.	—	9	f. n.	udslettes (an)		
—	—	—	2	f. n.	عَجَائِبٌ	1.	عَجَائِبٌ
—	27.	—	17	o. flgg.	لَابَوَابٌ	1.	لَابَوَابٌ
—	30.	—	1.		أَسْفِرٌ	1.	أَسْفِرٌ
—	—	—	2.		أَسْفِرٌ	1.	أَسْفِرٌ
—	31.	—	6	f. n.	§ 49	1.	§ 48
—	34.	—	3	f. n.	أَرْضُو	1.	أَرْضُو
—	39.	—	5	f. n.	عَشْرَةٌ	1.	عَشْرَةٌ
—	41.	—	1.		مَائَةٌ	1.	مَائَةٌ
—	47.	—	5.		الَّتَانِ	1.	الَّتَانِ
—	67.	—	12.		أَخَذَ	1.	أَخَذَ

Indledning.

Det arabiske Sprog, som nu er udbredt over en saa stor Deel af Østerlandene, indskrænkede sig i ældre Tider til den arabiske Halvøe, og ligesom dennes Folk ikke blev underkastet nogen betydelig Indblanding eller Indflydelse af andre Folkeslag, saa blev ogsaa Sproget bevaret i sin Reenhed, dog med forskjellige Dialecter. Skrivekunsten blev først almeenbekjendt hos Araberne kort før Muhammeds Tid, og nu blev Koranen, der er skreven i den koraischitiske Dialect, Norm for Skriftsproget, som derfor er bleven temmelig uforandret gennem alle Litteraturens Perioder. Den første og gyldne Periode begynder kort før Muhammed og ender med Abassidernes Herredømme. Det var især Poesien, som blomstrede i denne Periode, i sin raae, men kraftigste Gestalt. Efter Abassiderne dyrkedes næsten alle Videnskaber af Araberne, Litteraturen blev ligesaa mangfoldig som riig og udbredte sig tilligemed Sproget saa vidt som Arabernes Herredømme. Efterat Cha-

lifatet var tilintetgjort, sank Arabernes Videnskabelighed mere og mere, og deres nationale Litteratur tabte sin Betydning.

Arabernes Skrift er undergaaet adskillige Forandringer. Vistnok have adskillige arabiske Stammer för Muhammed havt, som forskjellige Dialecter, saa ogsaa forskjellige Slags Skrift, hvilke ogsaa omtales af Historieskrivere og er vedligeholdt i Inscriptioner. En Hoveddialect ved Siden af den koraischitiske [عربية قريش] var den hamjaritiske, [عربية حبير], og der omtales ogsaa hamjaritisk Skrift [القلم الحبيرى] under Navn af *المسند*, som skal have havt Lighed med den æthiopiske, men som dog kun har været lidet brugt eller bekjendt. Men kort för Muhammed blev den fortrængt af den *cufiske* Skrift, som er beslægtet med Syrernes gamle Skrift, der kaldes Estrangelo. Den har sit Navn af Staden Cufa ved Euphrat, hvorfra den vel ikke kan have sin Oprindelse, da denne Stad blev anlagt sildigere, men i hvis beröimte Skole den maaskee især er bleven brugt og længst vedligeholdt. Denne Skrift, hvis Opfinder benævnes Moramer ben Morra, brugtes af Koraischiterne og kaldtes derfor ogsaa den koraischitiske [القلم القريشى] og siden den egentlig arabiske [القلم العربى]. Den blev nemlig, da Koranen var skreven dermed, den almindelige indtil Begyndelsen af det 4de Aarhundrede efter Hedschra, da den nu brugelige Skrift-

art, som kaldes *Neschi* [نسخی] blev opfundet. Denne var dog oprindelig kun en Modification af den ældre cufiske, men er i Tidens Løb saaledes bleven uddannet, som den nu bruges i vore trykte Böger og findes i de fleste asiatick-arabiske Haandskrifter.

De africanse Araber have en egen Skriftart, men som kun er lidet forskjellig fra den asiaticke; ف skrives med Punctet *under* og ق kun med *et* Punct over sig; ج, ق, و, ک have undertiden tre Puncter over eller under sig og udtales da som *g*; ش findes med tre Puncter ogsaa forneden og udtales som *tsch*. Alphabetets Orden er og noget forskjellig.

Ogsaa hos Perserne, Tyrkerne og flere österlandske Folk har den arabiske Skrift lidt nogle, dog ikke betydelige, Modificationer.

8	ا	آ	ب	ب	ب	ا	Dja
600	ك	ك	ك	ك	ك	ك	Ha
4	د	د	د	د	د	د	Kha
100	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	Dal
200	ر	ر	ر	ر	ر	ر	Dad
7	ز	ز	ز	ز	ز	ز	Ra
60	س	س	س	س	س	س	No
300	ش	ش	ش	ش	ش	ش	Sim
90	ص	ص	ص	ص	ص	ص	Schm
800	ض	ض	ض	ض	ض	ض	Sad
9	ط	ط	ط	ط	ط	ط	Dhad
900	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	Tba
	ق	ق	ق	ق	ق	ق	Dha

1*

I.

Elementarlære.

§ 1. Det arabiske Sprog har 28 Bogstaver (foruden *ë*, *He punctatum*, udtalt som *t*, og *ل* eller *لا*, *Lam-Elif*), hvilke samtligen ere Consonanter. De skrives fra Höire til Venstre og ere følgende:

Bogstavernes Navne.	Bogstavernes Figurer				Bogstavernes Udtale.	Bogstavernes Betydning som Tal.
	Ene-staaende.	Forbundne med det foregaaende.	Forbundne med det foregaaende og efterfølgende.	Forbundne med det efterfølgende.		
Elif	ا	ا	—	—	En svag Aspiration	1
Be	ب	ب	ب	ب	B	2
Te	ت	ت	ت	ت	T	400
Tse	ث	ث	ث	ث	Ts	500
Djim	ج	ج	ج	ج	Dj	3
Ha	ح	ح	ح	ح	H stærkt aspireret fra Struben	8
Kha	خ	خ	خ	خ	Kh	600
Dal	د	د	د	د	D	4
Dzal	ذ	ذ	ذ	ذ	Dz	700
Re	ر	ر	ر	ر	R	200
Ze	ز	ز	ز	ز	Z	7
Sin	س	س	س	س	S	60
Schin	ش	ش	ش	ش	Sch	300
Sad	ص	ص	ص	ص	S	90
Dhad	ض	ض	ض	ض	Dh	800
Tha	ط	ط	ط	ط	Th	9
Dha	ظ	ظ	ظ	ظ	Zh	900

Bogstavernes Navne.	Bogstavernes Figurer				Bogstavernes Udtale.	Bogstavernes Betydning som Tal.
	Ene-staaende.	Forbundne med det fore-gaaende.	Forbundne med det fore-gaaende og efter-følgende.	Forbundne med det efter-følgende.		
Ain	ع	ع	ع	ع	En Gutturallyd, der ikke lader sig udtrykke ved noget europæisk Bogstav.	70
Ghain	غ	غ	غ	غ		Gh
Fe	ف	ف	ف	ف	F	80
Kaf	ق	ق	ق	ق	K	100
Caf	ك	ك	ك	ك	K	20
Lam	ل	ل	ل	ل	L	30
Mim	م	م	م	م	M	40
Nun	ن	ن	ن	ن	N	50
He	ه	ه	ه	ه	H	5
Vav	و	و	—	—	V	6
Je	ي	ي	ي	ي	J	10
He med Punoter	ة	ة	—	—	T	
Lam-Elif	لا	لا	—	—	Lâ	

Ann. Ved Udtalen af Bogstavet *Nun* finde nogle Forskjelligheder Sted: a) foran en Vocal, saavel som foran Gutturalbogstaverne, *أحخ ع غ ه*, lyder det som et reent *n*; b) foran *ب*

udtales det som *m*, f. E. *ومن بيت*, læs: *mim baitin*; c) for-

an Bogstaverne *لومير* (undtagen foran *و* og *ي* midt i Ordet saavel som foran et andet *Nun*, bliver det assimileret, og det

følgende Bogstav altsaa fordoblet, f. E. *ومن ليل* l. *mil lailin*;

* d) foran de øvrige Bogstaver lyder det omtrent som *ng*.

§ 2. Bogstaverne *ن ظ ل ن ظ ل ن ظ ل ن* kaldes *Solbogstaver*, fordi Solens Navn *شمس* begynder med et af dem. Ved disse er den Egenhed, at de i Begyndelsen af et Ord efter foregaaende Ar-

tiket (ال) fordobles i Udtalen, hvorimod Artiklens ل ikke udtales, f. E. الشَّيْءُ læses *esschemsu*, الرَّحِيمُ *errahîmu*. De øvrige, med hvilke dette ikke er Tilfældet, kaldes *Maanebogstaver*, fordi Maanens Navn, الْقَمَرُ begynder med et af dem: الْقَمَرُ *elkamaru*, الْعَجَبُ *eldjabalu*.

Ann. Er Begyndelseshogstavet *Lam*, bliver Artikelens ل ofte udeladt, f. E. اللَّيْلُ for اللَّيْلُ; altid skeer dette ved Pronomen relativum الَّذِي (for الَّذِي) اَلَّذِي s. § 86.

§ 3. Vocaltegn ere:

Fatha	—	=	<i>a, e</i>	ar: فَتْحٌ	ell. فَتْحَةٌ
Kesra	◌	=	<i>i, e</i>	ar: كَسْرٌ	ell. كَسْرَةٌ
Dhamma	◌◌	=	<i>o, u</i>	ar: ضَمٌّ	ell. ضَمَةٌ

Fatha udtales som *a*, naar det staaer over Verbernes Radicaler, over eller foran Gutturalerne og de haardere Bogstaver, og i Enden af Ordet; ellers for det meste som *e*. *Kesra* udtales som *i* foran ي og i Enden af Ordet, ellers for det meste som *e*. *Dhamma* udtales som *u* foran و og i Enden af Ordet, ellers sædvanlig som *o*.

§ 4. Disse Vocaltegn blive i visse Tilfælde i Enden af Ordene fordoblede. De udtales da med paafølgende *N-Lyd*, og kaldes *Nunnationer*, altsaa:

◌◌◌	=	<i>an</i>
◌◌◌◌	=	<i>in</i>
◌◌◌◌◌	=	<i>un</i> .

Ann. Efter *an* maa altid staae et Elif, f. E. أَيُّومًا, undtagen naar Ordet endes med ة eller ء (Hamza) eller et stunt ي, f. E. هَدَى, شَيْءٌ, مَرَّةً.

Övrige Læsetegn.

§ 5. Tegnet ـ kaldes *Djezma* og sættes over et vocallöst Bogstav, som ender en sammensat Stavelse, f. E. أَفْعَدُ *ok-od*.

§ 6. Tegnet ـ kaldes *Teschdid* og tilkjendegiver Fordobbling af det Bogstav, hvorover det staaer. Alle Bogstaver kunne fordobles.

Teschdid er enten *nödvendigt*, eller *euphoniskt*. Det *nödvendige* finder Sted, hvor det er karakteristikt for Formen af Ordet, eller tjener til at erstatte et udeladt Bogstav. Det *euphoniske* er det, som sættes over et Bogstav til at betegne, at det foregaaende vocallöse Bogstav i Udtalen bliver assimileret med det paafølgende, der altsaa fordobles. Dette finder Sted, a) ved Artiklen foran literære solares, s. § 2. b) ved ن foran Bogstaverne لومين , s. § 1 Anm. c) ved د (og andre dentales) foran ت , f. E. وَجَدْتُ .

§ 7. *Hamza* (ء) sættes over eller under ا (nemlig imellem det og dets Vocaltegn) naar det har en egen Vocal eller *Djezma* og i visse andre Tilfælde. Dette Tegn betegner altsaa ا mobile, f. E. رَأْسٌ، أَنْصَرٌ . Desuden sættes det ved و og ي , naar disse staae i Stedet for ا mobile, og ere opstaaede deraf formedelst Vocalernes Indflydelse (s. § 11. B.), f. E. رُودُسٌ , *ru-ús*; أَيْتَرٌ (s. § 59. 60. slg. § 50). Endelig sættes *Hamza* undertiden allene i Linien selv i Stedet for ا mobile, f. E. دَعَبٌ for دَابٌ . I Særdeleshed skeer dette i Enden af Ordet efter Bogstaverne ا، و، ي ,

naar de ere hvilende eller vocallöse, f. E. شَيْءٌ, مَاءٌ. Bogstavet Elif selv kaldes derfor ofte Hamza.

§ 8. Tegnet *Vesla* (ـِ) sættes over i initiale, naar dette ikke skal udtales, og tilkjendegiver, at det paafølgende Bogstav, som stedse har Diezma, skal danne en sammensat Stavelse med det sidste ikke hvilende Bogstav af det foregaaende Ord, f. E. أَبُو الْقَاسِمِ, *Abu 'Ikasim*. Det saaledes betegnede Elif kaldes derfor *Elif unionis*.

Ann. 1. Denne Forbindelse har ikkun Sted ved *Elif prostheticum*: a) i Artiklen اَلْ; b) i de regelmæssige Imperativer af 1ste Conjugation; c) i alle afledte Conjugationer, som begynde med ا, undtagen den 4de; d) i de 10 Ord:

أَيْمَنَ, أَمْرًا, أَسْمًا, أَسْتِ, أَتْنَنَانِ, أَتْنَانِ, وَأَبْنَمَ, أَيْتَةً, وَأَيْسَ.

Ann. 2. Naar det sidste Bogstav af det foregaaende Ord har Djezma, antager det en Forbindelsesvocal. Denne er i de fleste Tilfælde Kesra; Fatha bruges ved Suffixerne يَ og يِ samt ved Ordene مِّنْ وَمَعَ وَمَنْ foran Artikelen اَلْ; Dhamma bruges, naar Ordets Endestavelse har denne Vocal: f. E.

قَتَلَهُمُ الْعَدُوُّ وَمِنَ الْمَلِكِ

Ann. 3. I nogle Tilfælde bortfalder *Elif unionis*.

§ 9. Tegnet *Medda* (ـِ) giver i en forlænget Udtale og tilkjendegiver Fraværelsen af et andet i f. E. أَكَلُونَ for أَكَلُونَ, سَمَاءٌ for سَمَاءٌ.

§ 10. Arabiske *Taltegn* ere:

١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ٠
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0,

hvilke sammensættes ligesom vore. De arabiske Bogstaver bruges ogsaa som Ziffre efter den i § 1 angivne Værdi.

Svage Bogstaver.

§ 11. و , و , و kaldes *svage Bogstaver*, fordi de under visse Betingelser kunne tabe deres Udtale (hvile), ombyttes med hinanden og ganske forsvinde. De nøiere Bestemmelser herfor ere af Vigtighed i Formlæren. Hovedregler ere:

A. De *hvile* i Almindelighed, naar de følge paa en Vocal uden selv at have nogen, og ere de homogene med Vocalen, bliver denne derved forlænget i Udtalen.

Ann. Dog bliver و og و ofte udtalt efter Fatha, f. E.

و , و .

B. De *ombyttes* i Almindelighed efter en heterogen Vocal, saaledes at و kommer i Stedet for و og و efter Fatha, و i Stedet for و og و efter Kesra, و i Stedet for و og و efter Dhamma.

Ann. 1. Dette kan finde Sted, ikke allene naar det svage Bogstav er vocallöst, som i و for و , و for و , men

ogsaa naar det selv har Vocal, f. E. و for و , و for و . Elif, som er det svageste af disse

Bogstaver, forvandles i Midten og undertiden i Enden af Ordet ogsaa da, naar det selv har den heterogene Vocal, som

و for و , ja foran et andet و forvandles det ofte til و

ogsaa efter Fatha, f. E. و for و .

Ann. 2. Striden i Udtalen mellem et svagt Bogstav og en heterogen Vocal hæves vel hyppigst ved det førstes Forvandling; men adskillige Tilfælde gives der, hvor Bogstavet bliver uforandret og derimod Vocalen forvandles, f. E.

و for و , و for و . Undertiden forvandles

endog baade و og det foregaaende Dhamma, som i و for

قَوْنٌ, ligesom سِيرٌ for سِيرٌ. Overhovedet er يٌ ikke saa svagt som و, hvilket ogsaa sees af Sammentrækninger som دُنُوٌّ for دُنُوٌّ, أَيَّامٌ for أَيَّامٌ.

Ann. 3. و og يٌ efter Fatha forvandles undertiden ikkun i Udtalen, f. E. رَمِيهٌ udtales ramdhu, men skrives dog ikke رَمِيهٌ; صَلَاةٌ udtales salátun, men skrives ikke صَلَاةٌ.

C. De bortkastes i Almindelighed, naar de, selv hvilende, faae et Bogstav med Djezma efter sig, f. E. يَقُومٌ bliver til يَقُومٌ.

Ann. 1. Hertil kan henføres Sammentrækninger som رَمَوْا for رَمَوْا, نُغْرِبِينَ for نُغْرِبِينَ, نُغْرِبِينَ for نُغْرِبِينَ, idet det første svage Bogstav antages at tabe sin Vocal og dernæst at hvile. Ligeledes رَامٍ for رَامِيٍّ eller رَامِيٍّ (falder Nunnationen bort, kommer يٌ tilbage: رَامِيٍّ). Saaledes ogsaa عَصَاٌ for عَصَوٌ, عَصَوٌ, عَصَوٌ, men i Plur. عَصِيٌّ for عَصَوٌ og عَصَوٌ med Ombytning af و og يٌ.

Ann. 2. I Stedet for at hvile i Enden af Ordet, kastes et svagt Bogstav undertiden bort, f. E. يَرْمِيٌّ for يَرْمِيٌّ.

Ann. 3. Endnu andre specielle Tilfælde gives, hvor de svage Bogstaver hvile, forvandles eller bortkastes, eller deres Vocaler forandres, forflyttes eller bortfalde; men de læres lettere af Brugen end af Regler (cf. § 46-58).

II.

F o r m l æ r e .

Verbalformer.

§ 12. Af de *egentlige* Verbalformer (thi i vidtløftig Forstand kunne næsten alle Nomina ogsaa henregnes dertil) er een Grundform, af hvilken de øvrige ere afledte. Med det brugeligste, skjøndt ei passende Navn kaldes, hvad der egentlig kun er forskjellige Former af samme Verbum, *Conjugationer*. Disse, hvoriblandt Grundformen er den første, ere i Alt 13, af hvilke dog den 9de sjældent, den 11te, 12te og 13de endnu sjældnere forekomme.

Anm. Dette gjælder om *Verba trilittera*; *Verba quadrilittera* have kun 4 Conjugationer.

§ 13. Ethvert Verbum angives i det active *Præteritum* (3 Pers. Sing.), f. E. كَتَبَ. *kataba*

Futurer, (som egentlig ere Aorister) dannes af hver Conjugations *Præteritum* ved forandrede Vocale og foransat Mærkebogstav ي, f. E. يَكْتُبُ. *yaktubu*

Desforuden gives der 2 sammensatte *Tempora*, idet Hjelpeverbet كَانَ sættes foran enten et *Præteritum* og danner *Plusquamperfectum*, eller et *Futurum* og danner *Imperfectum*, f. E. كَانَ كَتَبَ *scripserat*, كَانَ يَكْتُبُ *scribebat*; men disse maae ansees som syntactiske Forbindelser.

Imperativet dannes af *Futuret*, efterat Mærkebogstavet ي er bortkastet (i 1ste Conjugation med et foransat *!*).

Participier (egentl. verbale Adjectiver) dannes i de afledte Former af Futurum ved at sætte Mærkebogstavet م i Stedet for ي .

Passivum dannes af de respective Activformer blot ved forandrede Vocaler. Imperativer have intet Passivum.

Ann. Infinitiverne som *Nomina actionis* og de verbale Adjectiver behandles bedst særskilt.

§ 14. Følgende Schema giver en Oversigt over alle Conjugationer i Præt., Fut., Imperat. og Particip. i Activ og Passiv.

	Præteritum.		Futurum.		Imperat.	Participium.	
	Act.	Pass.	Act.	Pass.		Act.	Pass.
I. Grundform:							
1.	كَتَبَ	كُتِبَ	يَكْتُبُ	يُكْتَبُ	اَكْتُبْ	مَكْتُوبٌ	كَاتِبٌ
II. Former med 1 Mærkebogstav:							
2.	كَتَّبَ	كُتِّبَ	يُكْتَبُ	يُكْتَبُ	كُتِّبْ	مُكْتَبٌ	مُكْتَبٌ
3.	كَاتَبَ	كُوْتِبَ	يُكَاتِبُ	يُكَاتِبُ	كَاتِبْ	مُكَاتِبٌ	مُكَاتِبٌ
4.	اَكْتَبَ	اُكْتَبَ	يُكْتَبُ	يُكْتَبُ	اَكْتُبْ	مُكْتَبٌ	مُكْتَبٌ
Qvadrilittera:							
{1.	قَطَرَ	قُطِرَ	يُقَطِرُ	يُقَطِرُ	قَطِرْ	مُقَطِرٌ	مُقَطِرٌ

Præteritum.		Futurum.		Imperat.	Participium.	
Act.	Pass.	Act.	Pass.		Act.	Pass.
III. Former med 2 Mærkebogstaver:						
5.	تَكْتَبُ	تُكْتَبُ	يَتَكْتَبُ	يَتَكْتَبُ	مُتَكْتَبٌ	مُتَكْتَبٌ
6.	تَكَاتَبَ	تُكَاتَبُ	يَتَكَاتَبُ	يَتَكَاتَبُ	مُتَكَاتِبٌ	مُتَكَاتِبٌ
7.	أَكْتَبَ	أُكْتَبُ	يَأْكُتِبُ	يَأْكُتِبُ	مُأَكْتَبٌ	مُأَكْتَبٌ <i>jurata</i>
8.	أَكْتَبْتُ	أُكْتَبْتُ	يَأْكُتِبُ	يَأْكُتِبُ	مُأَكْتَبٌ	مُأَكْتَبٌ
9.	أَكْبَ	—	يَكْبُ	—	مُكْبٌ	—

Qvadrilittera:

{	2.	تَقْمَطُ	تُقْمَطُ	يَتَقْمَطُ	يَتُقْمَطُ	مُتَقْمَطٌ	مُتَقْمَطٌ
	3.	أَقْمَطُ	أُقْمَطُ	يَأْقُمِطُ	يَأْقُمِطُ	مُأَقْمَطٌ	مُأَقْمَطٌ
	4.	أَقْمَطْتُ	أُقْمَطْتُ	يَأْقُمِطُ	يَأْقُمِطُ	مُأَقْمَطٌ	مُأَقْمَطٌ

IV. Former med 3 Mærkebogstaver:

10.	أَسْتَكْتُبُ	أُسْتَكْتُبُ	يَسْتَكْتُبُ	يَسْتَكْتُبُ	مُسْتَكْتُبٌ	مُسْتَكْتُبٌ
11.	أَكْتَابَ	—	يَكْتَابُ	—	مُكْتَابٌ	—
12.	أَكْتُوَبَ	أُكْتُوَبُ	يَأْكُتُوِبُ	يَأْكُتُوِبُ	مُأَكْتُوِبٌ	مُأَكْتُوِبٌ
13.	أَكْتُوَبْتُ	أُكْتُوَبْتُ	يَأْكُتُوِبُ	يَأْكُتُوِبُ	مُأَكْتُوِبٌ	مُأَكْتُوِبٌ

Anm. Med det characteristiske ت i 8de Conjug. bliver det

første radicale ت sammentrukket, f. E. اتَّبِعَ for اتَّبَعَ af تَبَعَ.

Er den første Radical و, ث eller ي, forvandles den til ت

og behandles paa samme Maade, f. E. اتَّقَى for اتَّقَى af وَقَى.

Er den første Radical et ص , ط eller ظ , forvandles hiint ت til ط , f. E. اِصْطَرَبَ for اِصْتَرَبَ ; er den د , ذ eller ز , forvandles det til د , f. E. اِدْتَرَكَ for اُدْتَرَكَ og اِزْدَادَ for اِزْتَادَ .

§ 15. Grundformen (1ste Conjug.) kan have transitiv og intransitiv Betydning. 2den og især 4de Conjugation have transitiv eller causativ Betydning, f. E. فَرَّحَ gjøre glad, اَعْظَمَ gjøre stor eller erklære for stor. 3die Conjugation har enten samme Betydning som første, eller forstærker den, eller gjør den reciprok, f. E. فَاتَرَ føre Krig med, af فَتَرَ dræbe. 5te Conjugation er i Almindelighed Passiv af 2den. 6te Conjug. er undertiden Passiv af 3die, men har hyppigere reciprok Bemærkelse, f. E. تَفَاتَرَ føre Krig indbyrdes. 7de og 8de Conjug. ere Passiver, især af første. 10de tilkjendegiver i Almindelighed Lyst til eller Begjæring om en Handling, f. E. اِسْتَعْفَرَ bede om Tilgivelse. 9de og 11te bruges især om Farver, f. E. اِصْفَرَ være gul, og om Hæslighed. 12te og 13de forstærke Grundformens Betydning.

Ann. Fra disse Regler gives dog mange Undtagelser.

§ 16. Den anden Radical har i 1ste Conjugations Præteritum hyppigst *Fatha*, som i كَتَبَ ; men mange Verber (især Verba neutra) have dog *Kesra* eller *Dhamma* efter 2den Radical, f. E. فَرَّحَ være glad, حَسُنَ være smuk. Nogle kunne snart have een, snart en anden Vocal, og derefter forandre Be-

tydningen, f. E. حَرَنَ være bedrøvet, حَرْنٌ bedrøve;
عَمِرَ leve længe, عَمْرٌ være beboet. I Almindelighed
ere Formerne med Kesra intransitive og de med
Fatha transitive.

§ 17. Naar den anden Radical i 1ste Conj.
Præt. har Fatha, faaer den i Almindelighed i Fu-
turum Dhamma eller Kesra, med Undtagelse af de
Verber, hvis anden Radical er en Guttural, hvilke
faae Fatha. Naar den anden Radical i Præt. har
Kesra, faaer den som oftest Fatha i Fut.; har den
derimod Dhamma i Præt., beholder den det i Fut.
Samme Verbum kan ogsaa med forskjellig Betyd-
ning have forskjellig Vocal over 2den Radical i Fu-
turum. Deraf i Lexica Benævnelserne: Fut. A. I. O.

§ 18. I Imperativ beholder anden Radical al-
tid samme Vocal som i Futurum, og det caracte-
ristiske ʾ foran 1ste Conjugations Imper. har Kesra,
naar anden Radical har Fatha eller Kesra (f. E.
يَجْلِسُ af اجْلِسْ) og Dhamma, naar anden Radical
har Dhamma, f. E. اُكْتَبْ.

§ 19. Af Futurum og Imperativ gives forskjel-
lige Former med særegen modificeret Betydning:
1) Futurum nasbatum eller det subjunctive Fut. har
Fatha over 3die Radical i Stedet for Dhamma.
2) Fut. apocopatum eller det conditionelle Fut. har
Djezma sammesteds. 3) Fut. paragogicum eller det
energiske Fut. föier et نَ— eller نْ— til Fut. apoc.
3die Person. 4) De *energiske Imperativer* föie
samme Stavelser til Imperativets simple Form.

§ 20. Det arabiske Sprog skjelner imellem 3 Tal (Sing. Dual. Plur.), 3 Kjøn (Masc. Fem. Commun.), og 3 Personer. Flexionen er den samme i Activ og Passiv igjennem alle Conjugationer. Efterfølgende Tabel giver en Oversigt over den:

Præteritum.

Pers.	Singularis			Dualis			Pluralis		
	Mascul.	Comm.	Femin.	Mascul.	Comm.	Femin.	Mascul.	Comm.	Femin.
3.	كَتَبَ	—	كَتَبَتْ	كَتَبَا	—	كَتَبْتَا	كَتَبُوا	—	كَتَبْنَ
2.	كَتَبْتَ	—	كَتَبْتِ	—	كَتَبْتُمَا	—	كَتَبْتُمْ	—	كَتَبْتُنَّ
1.	—	كَتَبْتَ	—	—	—	—	—	كَتَبْتُمَا	—

Futurum simplex.

3.	يَكْتُبُ	—	تَكْتُبُ	يَكْتُبَانِ	—	تَكْتُبَانِ	يَكْتُبُونَ	—	يَكْتُبْنَ
2.	تَكْتُبُ	—	تَكْتُبِينَ	—	تَكْتُبَانِ	—	تَكْتُبُونَ	—	تَكْتُبْنَ
1.	—	أَكْتُبُ	—	—	—	—	—	نَكْتُبُ	—

Futurum nasbatum.

3.	يَكْتُبُ	—	تَكْتُبُ	يَكْتُبَانِ	—	تَكْتُبَانِ	يَكْتُبُوا	—	يَكْتُبْنَ
2.	تَكْتُبُ	—	تَكْتُبِينَ	—	تَكْتُبَانِ	—	تَكْتُبُوا	—	تَكْتُبْنَ
1.	—	أَكْتُبُ	—	—	—	—	—	نَكْتُبُ	—

Futurum apocopatum.

3.	يَكْتُبْ	—	تَكْتُبْ	يَكْتُبَا	—	تَكْتُبَا	يَكْتُبُوا	—	يَكْتُبْنَ
2.	تَكْتُبْ	—	تَكْتُبِي	—	تَكْتُبَا	—	تَكْتُبُوا	—	تَكْتُبْنَ
1.	—	أَكْتُبْ	—	—	—	—	—	نَكْتُبْ	—

Futurum paragogicum 1.

Pers.	Singularis			Dualis			Pluralis		
	Mascul.	Comm.	Femin.	Mascul.	Comm.	Femin.	Mascul.	Comm.	Femin.
3.	يَكْتَبِينَ	—	تَكْتَبِينَ	يَكْتَبَانِ	—	تَكْتَبَانِ	يَكْتَبُونَ	—	يَكْتَبْنَ
2.	تَكْتَبِينَ	—	تَكْتَبِينَ	—	تَكْتَبَانِ	—	تَكْتَبُونَ	—	تَكْتَبْنَ
1.	—	اَكْتَبِينَ	—	—	—	—	—	اَكْتَبُونَ	—

Futurum paragogicum 2.

3.	يَكْتَبِينَ	—	تَكْتَبِينَ	—	—	—	يَكْتَبُونَ	—	—
2.	تَكْتَبِينَ	—	تَكْتَبِينَ	—	—	—	تَكْتَبُونَ	—	—
1.	—	اَكْتَبِينَ	—	—	—	—	اَكْتَبُونَ	—	—

Imperat. simpl.

2.	اَكْتُبْ	—	اَكْتُبِي	—	اَكْتُبَا	—	اَكْتُبُوا	—	اَكْتُبْنَ
----	----------	---	-----------	---	-----------	---	------------	---	------------

Imperat. paragog. 1.

2.	اَكْتُبِينَ	—	اَكْتُبِي	—	اَكْتُبَانِ	—	اَكْتُبُونَ	—	اَكْتُبْنَ
----	-------------	---	-----------	---	-------------	---	-------------	---	------------

Imperat. paragog. 2.

2.	اَكْتُبِينَ	—	اَكْتُبِي	—	—	—	اَكْتُبُونَ	—	—
----	-------------	---	-----------	---	---	---	-------------	---	---

Anm. Af Fut. parag. 2 og Imperat. parag. 2 forekommer ikke Dualis eller Feminin. Pluralis.

Nominalformer.

§ 21. Participierne ere egentlig verbale Adjectiver. Men foruden de anførte tvende Participialformer for Activ og Passiv af Verbets Grundform (مَفْعُولٌ og فَاعِلٌ) dannes endnu mange andre verbale Adjectiver af samme. Saadanne ere Formerne:

فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ، فُعْلَانُ.

Især dannes disse af Verber, som have intransitiv Betydning, f. E. رَحِيمٌ *barmhjertig*, af رَحِمَ *have Medlidenhed*, حَسَنٌ *smuk* af حَسَنَ.

§ 22. Formen فُعْلَانُ har speciel Betydning af at have en Egenskab i høi Grad, eller af at foretage en Handling ofte og sædvanligt, eller som Profession; f. E. حَسَانٌ *meget smuk*, أَكَّالٌ *en Æder*, خَبَّازٌ *en Bager*.

§ 23. Formen أَفْعَلٌ bruges som Comparativ- og Superlativ-Form (slg. § 119), og kan da ogsaa ansees som dannet af andre Adjectivformer som Positiver, f. E. أَحْسَنٌ *smukkere*. Samme Form bruges imidlertid ogsaa til at betegne Farver og Hæsligheds og Legemsmangels Egenskaber; f. E. أَسْوَدٌ *sort*, أَعْوَرٌ *eenöiet*.

Ann. Af de afledte Conjugationer dannes ingen verbale Adjectiver uden de anførte (s. § 14).

§ 24. Infinitiverne ere verbale Substantiver, som udtrykke en Handling eller en Tilstand. Til første Conjugation henhøre her en Mængde Former, hvoraf dog hvert enkelt Verbum i Almindelighed kun har een eller to, som angives i Lexica.

De meest brugelige ere فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلَةٌ، فُعُولٌ، فُعُولٌ، فُعُولَةٌ.

§. 25. Næsten alle de øvrige Conjugationer have ikkun hver sin Infinitivform.

2den har: فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ، فُعْلٌ.

3die har: فُعْلَةٌ og فُعْلٌ (sjældnere فُعْلٌ).

in Karakalun Karakalun
kun Karakalun

Wahun - Karakalun

- 4de Conjugation har: **أَفْعَالٌ** (sjældent **فَعَالٌ** og **فَعَالَةٌ**) *iknabun*
 5te: **تَفَعَّلَ** 6te: **تَفَاعَلَ** 7de: **اِنْفَعَلَ** *infnabun - hikkā*
 8de: **اِفْتَعَلَ** 9de: **اِنْفَعَلَ** 10de: **اِسْتَفْعَلَ**
 11te: **اِفْعَيْلًا** 12te: **اِنْفَعَيْلًا** 13de: **اِنْفَعَالٌ**
 Qvadrilittera 1: **فَعَالٌ** og **فَعَالَةٌ** 2: **تَفَعَّلَ**
 3: **اِفْعَلًا** 4: **اِنْفَعَلًا**

§ 26. Nominalformer af mere speciel Betydning dannes ved nye Modificationer eller Tillæg.

§ 27. *Nomen unitatis*, som udtrykker, at Handlingen kun skeer een Gang, dannes af Formen **فَعَلَ** og de afledte Conjugationers Infinitiver ved et tillagt **عَةً** som **نَصْرَةٌ** en *Hjælp*, **اِخْرَاجَةٌ** den *Handling*, at lade gaae ud een Gang.

Ann. 1. Ved samme Tillæg dannes af saadanne Ord, som betegne en heel Art, Benævnelser for Artens enkelte Individuer,

f. E. **حَمَامٌ** Duer, **حَمَامَةٌ** en Due.

Ann. 2. Formen **فَعَلَتْ** derimod gjør Handlingen mere abstract,

f. E. **كَتَبَتْ** en Skriven, derimod **كَتَبَتْ** Skrivning.

Ann. 3. Undertiden dannes Nomina af Radices, hvis sidste Radical enten er **و**, **ي** eller **س**, ved at bortkaste denne Radical

og tage **س** i Stedet, f. E. **لَعْنَةٌ** af **لَعَى**, **سَنَةٌ** af **سَنَّ**.

§ 28. *Nomina loci, temporis og abundantiae* havest i Formerne **مَفْعَلٌ**, **مَفْعَلٌ** og **مَفْعَلَةٌ**, f. E. **مَاجَلِسٌ** *Sted eller Tid til at sidde*; **مَأْسَدَةٌ** *et Sted, hvor der er mange Löver* (af **أَسَدٌ**) — og *Nomina instru-*

menti i Formerne مُفَعَّلٌ, مُفَعَّلٌ og مُفَعَّلَةٌ, f. E. مُفْتَاَحٌ
en Nögle (af فَتَحَ aabne).

§ 29. Af alle disse Former kan igjen en Diminutivform dannes, hvilken af Trilittera er فُعَيْلٌ, af Quadrilittera فُعَيْلٌ, og naar et ا er kommen ind imellem 1ste og 2den Radical: فُوَيْعَلٌ, f. E. رَجُلٌ en Mand, رَجِيْلٌ en lille Mand; عَقْرَبٌ en Skorpion, عَقْرِبٌ en lille Skorpion; فَاْرِسٌ en Rytter, فُوَيْسٌ en lille Rytter.

Ann. 1. Af Formen أَفْعَلٌ dannes ligeledes أَفْعَيْلٌ, af قَعْلَةٌ og فَعْلَةٌ dannes فَعْيَلَةٌ og فَعْيَلَةٌ.

Ann. 2. Har en Form meer end 4 Bogstaver, og det 4de af dem er et Hvilebogstav, da er Diminutivformen مُفَيْعَيْلٌ, f. E. مُفَيْنِيْحٌ, مُفَيْنِيْحٌ.

§ 30. *Collective Nomina* ere de saakaldte *Plurales fracti* med Singularendelse, som ved Siden af de regelmæssige Pluraler (s. § 36) dannes af respective Singularer ved Bogstavets Tillæg eller Udeladelse, eller ved Vocalforandring. Dette gjælder Adjectiver saavel som Substantiver. Saaledes dannes af سَمِيرٌ en Throne, Pl. fr. سَمِيرٌ Throner; af نَمِرٌ en Leopard, Pl. fr. أَنْمَارٌ Leopard. Af saadanne Collectivformer eller uregelmæssige Pluraler kan een Singular endog have flere; ogsaa kunne visse Regler gives for det Forhold, som er det almindeligste mellem de enkelte Singular- og Plural-Former. Dog hersker her megen Vilkaarlighed, og nöiagtig Kundskab om

hvilke Collectiv- eller Plural-Former ethvert Substantiv eller Adjectiv kan have, maa hentes fra Lexica.

Ann. 1. Alle Formerne (28 for Ord, deriverede af Verba trilittera, og endnu 3 for Quadrilittera og de Ord, som have endnu flere Bogstaver) ere:

1. فَعَلٌ	2. فَعْدٌ	3. فُعْدٌ	4. فَعِلٌ	5. فَعَالٌ
6. فُوعِلٌ	7. فَعَلٌ	8. فُعَالٌ	9. فَعَلَةٌ	10. فَعَلَةٌ
11. فَعَلَةٌ	12. فَعَلَةٌ	13. أَفْعَلٌ	14. أَفْعَالٌ	15. أَفْعَلَةٌ
16. فَوَاعِلٌ	17. فَعَائِلٌ	18. فَعْلَانٌ	19. فُعْلَانٌ	20. فَعْلَاءٌ
21. أَفْعَاءٌ	22. فَعَلِيٌّ	23. فَعَالِيٌّ	24. فَعَالِيٌّ	25. فَعِيلٌ
26. فُوعَلَةٌ	27. فَعَالَةٌ	28. فَعْدٌ		
29. فَوَاعِيلٌ	فَعَائِلٌ	مَفَاعِلٌ	فَعَالِبٌ	فَوَاعِيلٌ
31. فَعَالِكَةٌ				

Ann. 2. Exempler paa meget brugelige uregelmæssige Plural-former ere:

كَلْبٌ (Hund)	pl. كِلَابٌ	مَطْرَحٌ (Sted)	pl. مَطَارِحٌ
قَلْبٌ (Hjerte)	— قُلُوبٌ	مِفْتَاحٌ (Nøgle)	— مِفْتَاحِيٌّ
فَضْلٌ (Velgjerning)	— أَفْضَالٌ	مَكْتُوبٌ (Brev)	— مَكَاتِيبٌ
رَغِيفٌ (Kage)	— أَرْغِفَةٌ	قِنْدِيلٌ (Lampe)	— قِنْدِيلٌ
كِتَابٌ (Bog)	— كُتُبٌ	فَقِيرٌ (fattig)	— فُقَرَاءٌ
حَيْشَةٌ (Haarsæk)	— حَيْشٌ	شَرِيفٌ (fornem)	— أَشْرَافٌ
مَجْجُوزٌ (gammel Kjerling)	— مَجْجَائِرٌ	كَبِيرٌ (stor)	— كِبَارٌ
رِجْلٌ (Fod)	— أَرْجُلٌ	قَاطِعٌ (skjærende)	قَوَاطِعٌ
		سَكْرَانٌ (druken)	— سَكَرَى

§ 31. Som primitive kunne de Nominalformer betragtes, der ikke komme af bekendte Radices, eller ved hvilke man ikke kan erkjende nogen Sammenhæng med Verbets Betydning, eller som ere dannede paa en vilkaarlig Maade, og ikke kunne henføres til nogen af de angivne Regler for Formationen, f. E. ^{يَدٌ} *en Haand*, ^{يَوْمٌ} *en Dag*, ^{حَيْدٌ} *en Hals*, ^{فَرَسٌ} *en Hest*.

§ 32. Af de forskjellige Slags Nomina kunne afledes Adjectiva denominativa (i Modsætning til verbale Adjectiver) eller, som de ogsaa kaldes, *relative Adjectiver*. Disse Adjectiver ere med Hensyn til Betydningen possessiva, gentilitia, patronymica, eller betegne andre Forholde. De dannes ved Tillæget ^ي som ^{أَرْضِي} *jordisk* (af ^{أَرْضٌ}), ^{مِصْرِي} *ægyptisk* eller *Ægypter* (af ^{مِصْرٌ}) o. s. v. Dette skeer undertiden med nogen Modification af Stamordet. Saaledes dannes ^{مَكِّي} af ^{مَكَّةٌ}, ^{مَلِكِي} af ^{مَلِكٌ}, ^{مَدِينِي} af ^{مَدِينَةٌ} (*en Stad*), ^{قُرَشِي} af ^{قُرَيْشٌ}, ^{عَدَوِي} af ^{عَدُوٌّ} (*Fjende*), ^{فَتَوِي} af ^{فَتَى} (*en Dreng*), ^{سَمَائِي} af ^{سَّمَاءٌ} (*Himmel*), ^{جَسْمَانِي} af ^{جَسْمٌ}.

Anm. Af disse relative Adjectiver kunne igjen dannes Substantiver, f. E. af ^{كُتُبِي} *Bøger* dannes ^{كُتَيْبِي} *Boghandler*, og deraf ^{كُتَيْبِيَّةٌ} *Bibliothek*.

§ 33. A. De arabiske Nomina ere enten Masculina, Feminina eller Communia. Den første Classe indeholder de fleste, den anden en Deel Ord, som for det meste kjendes dels af Betydningen dels af Formen, den tredie indbefatter blot nogle Undtagelser.

B. Femininer ere: 1) Qvinders Nomina propria og appellativa, f. E. مَرِيَمَ *Maria*, عَرُوسَ *en Brud*. 2) Byers og Provindsers Navne. 3) Legemlige Lemmers, især deres, som findes dobbelt, f. E. يَدٌ *en Haand*, عَيْنٌ *et Öie*. 4) Substantiver og Adjectiver, som have Endelsen ة, f. E. جَنَّةٌ *en Have*, كَبِيرَةٌ *stor* (f.) 5) Substantiver og Adjectiver med Endelsen آء, f. E. كِبْرِيَاءٌ *Hovmod*, زَرْقَاءٌ *blaa* (f.) 6) Substantiver og Adjectiver med Endelsen ى, f. E. ذِكْرَى *Erindring*, أُولَى *förste* (f.)

Ann. Desforuden ere der nogle Feminina blot efter Sprogbrugen. Saaledes ere Ildens fleste Navne fem. gen.; saaledes ogsaa:

شَمْسٌ *Sol*, رِيحٌ *Vind*, دَارٌ *Huus*, خَمْرٌ *Viin*, حَرْبٌ *Krig*,
أَرْضٌ *Jord*, ثَعْلَبٌ *Ræv*, أَرْنَبٌ *Hare*, فُلْكَى *Skib*, قَوْسٌ *Bue*,
سَجَلٌ *Sjæl*, بَرْدٌ *Brönd*, يَمِينٌ *Eed*, عَصَاٌ *Stok*, كَأْسٌ *Bæger*,
مِلْحٌ *Salt*, فَرَسٌ *Hest*, فَرْدَوْسٌ *Have*, يَنْبُوعٌ *Kilde* o. fl.

C. Communia ere Adjectiver af Formen فَعُولٌ med activ Betydning, f. E. كَذُوبٌ *Lögner* og *Lögner-ske*, Formen فَعِيلٌ med passiv Betydning og Formerne مَفْعَلٌ og مَفْعَالٌ; og naar disse Former faae Endelsen ة, faae de derved kun en mere energisk Betydning, f. E. رَجُلٌ مَقْدَامَةٌ *en meget kjæk Mand*. Imidlertid gives der Undtagelser i Brugen af disse Former som Communia.

Ann. Desforuden ere der nogle faa Communia, nemlig:

تَرَى *Jord*, حَالٌ *Tilstand*, زَحْمٌ *Moderen*, سَبِيلٌ *Vei*,

سِكِّينَ *Dolk*, سِلَاحٌ *Vaaben*, سُلْطَانٌ *Herredømme*,
 فَرْدٌ *Fred*, سَمَاءٌ *Himmel*, صَبْحٌ *Morgen*, صَيْفٌ *Vei*,
 عُنُقٌ *Hals*, كَجْدَلٌ *Kjedel*, نَقْعًا *Nakke*, لِسَانٌ *Tunge*,
 لَيْبَةٌ *Löve*, مِسْكٌ *Moskus*.

§ 34. Femininet dannes i Almindelighed af Maskulinet ved Tillægget ةٌ, f. E. عَظِيمٌ *stor* f. عَظِيمَةٌ.
 رَجُلٌ *Mand*, رَجُلَةٌ *Qvinde*.

Ann. Adjectiverne af Formen أَفْعَلٌ uden Comparativ- eller Superlativ-Betydning have Femininformen فَعْلَاءٌ, f. E. أَصْفَرٌ *gul*, f. صَفْرَاءٌ; men med denne Betydning have de Femininformen فَعْلَى, f. E. أَكْبَرٌ *større*, f. كُبْرَى; أَوْلٌ *første* (for أَوْعَلٌ) f. أَوْلَى; أَوَّلَى; أَوَّلَى *anden* (for أَوَّلَى) f. أُخْرَى. — أَحَدٌ *een*, har i Fem. أَحَدَى. Adjectiver af Formen فَعْلَانٌ have Fem. فَعْلَى, f. E. سَكْرَانٌ *drukken* f. سَكْرَى.

§ 35. Dualis bliver dannet af Singularis ved Tillægget اِن, som: كِتَابٌ *en Bog*, كِتَابَانِ *to Bøger*, أُمَّةٌ *et Folk*, أُمَّتَانِ *to Folk*. ةٌ bliver foran Endelsen til ت. Desforuden finde nogle andre Modificationer Sted foran samme Endelse, hvorved Ordene i Almindelighed fremkomme i deres oprindelige Skikkelse. Saaledes dannes af فَتَى (for فَتَى) Dual. فَتَيَانِ, af عَصَا (for عَصَا) Dual. عَصَوَانِ. D. رَامٍ. رَامِيَانِ. D. رَامٍ. صَفْرَانِ. D. صَفْرَاءٌ. عَصَوَانِ. D. أَبٍ. أَبَانِ. D. ابْنَانِ. D. ابْنَتَانِ.

§ 36. Den regelmæssige Pluralis dannes for Maskulinet ved Tillægget ون og for Femininet ved Til-

lægget سَارِقَات; saaledes som سَارِقُونَ af سَارِقٌ *tyvagtig*, سَارِقَات af Fem. سَارِقَةٌ, مَرِيَمَات af مَرِيَمٌ *Maria*.

Ann. 1. Euphoniske Modificationer finde ogsaa her Sted. Saaledes daanes af قَاضٍ *Dommer* (for قَاضِي) Plur. قَاضُونَ (for قَاضِيُونَ), af مَوْسَى *Moses* Pl. مَوْسُونَ (for مَوْسِيُونَ) (cf. § 11), af ظَلَمَةٌ Pl. ظَلَمَاتٌ, af صَلَاةٌ (for صَلَوَةٌ) Pl. صَلَوَاتٌ, af سَمَاءٌ Pl. سَمَاوَاتٌ.

Ann. 2. Endnu findes nogle anomale Pluralformer, f. E. طَرِيفٌ *Vei* Pl. طَرِيفَاتٌ, أمٌ *Moder* Pl. أُمَّهَاتٌ, فَمٌ *Mund* Pl. أَفْوَاهٌ (af فَوْهٌ), ماءٌ *Vand* Pl. أَمْوَاءٌ eller مِيَاهٌ (af مَاءٌ). Til Plural for أنْثَى *Qvinde* bruges نِسَاءٌ, نِسْوَةٌ og نِسْوَانٌ. *Mand* har i Pl. أَنْثَى eller نَاسٌ. أَخٌ *Broder* Pl. أُخْوَةٌ eller أُخْوَانٌ. أُخْتٌ *Søster* Pl. أُخْوَاتٌ.

§ 37. Declination finder Sted ved Nomina singularia, enten med 3 Casusforandringer (Triptota) eller med 2 (Diptota). Triptota have i Nominativ Endelsen ة (un), i Genitiv (hvorunder Dativ og Ablativ indbefattes) ـ (in), og i Accusativ ـ (an; eller اـ s. § 4 Anm.) (an). Diptota have i Nominativ Endelsen ـ (u), og i de øvrige Casus ـ (a), f. E.

Nom.	Gen.	Acc.
رَجُلٌ	رَجُلٍ	رَجُلًا
أَسْوَدٌ	أَسْوَدٍ	أَسْوَدًا

§ 38. Diptota ere: 1) Alle Collectivformer (Plurales fracti) af 4 Stavelser, hvoraf de to første have Fatha og den 3die Kesra, f. E. عَجَائِبٌ *Underværker*, مَغَاتِيحٌ *Nøgler*. 2) Alle Ord, der efter Radicalerne

have Endelserne آء og آء , f. E. بُشْرَى en glad Tidende; بَيْضَاء hvid; لَيْالَى Nætter (Pl. fr.); حُكْمَاء Vise (Pl. fr.) 3) Adjectiver af Formen أَفْعَد og de som endes paa أُن , naar de ikke danne deres Feminin ved Endelsen ة , f. E. أَحْمَر (Fem. أَحْمَرَاء) (Fem. سَكْرَان (Fem. سَكْرَى). (رَحْمَان barmhjertig kan deklineres paa begge Maader). 4) en Mængde Nomina propria, især naar de enten endes paa ة eller أُن , eller ere af fremmed Oprindelse, eller oprindelige Nomina appellativa, eller i Formen have Lighed med andre Nominal- og Verbal-Former, f. E. مَكَّة Mecca, مِصْر Ægypten, أَبْرَاهِيم Abraham, عُثْمَان Othman, يَزِيد Jezid, عُمَر Omar. 5) Adjectiver, som ere afledte af Talord, f. E. مُوحَّد een for een (af وَاحِد).

Ann. 1. Diminutiver ere i Almindelighed Diptota, naar deres Primitiva ere det, f. E. يُحْيَى af يُحْيَى og أَسِيد af أَسِيد .

Ann. 2. Ogsaa ved Declinationen komme de euphoniske Bestemmelser for de svage Bogstaver (s. § 11) i Betragtning, saa at undertiden Casusforskjellen forsvinder. Saaledes kan عَصَا haade være Nomin., Genit. og Acc., contraheret af عَصَوُ عَصَوُ , بُشْرَى for رَحَى og رَحَى har i Acc. رَحِيًّا , بُشْرَى for Nom. بُشْرَى og Gen. og Acc. بُشْرَى .

§ 39. Dualformen declineres kun paa een Maade, ved i Gen. og Acc. at forandre Endelsen أُن til أَيْن , f. E. رَجُلَان Gen. og Acc. رَجُلَيْن , قَصْعَتَان Gen. og Acc. قَصْعَتَيْن .

§ 40. De regelmæssige Pluraler have ligeledes kun een Declination. Masculinformen forandrer Endelsen وَن i Gen. og Acc. til يَن , f. E. سَارِقٌ *Tyv*, Plur. سَارِقُونَ Gen. og Acc. سَارِقِينَ . Femininformen forandrer Endelsen آت til اَت , f. E. ظَلَمَاتٌ Gen. og Acc. ظَلَمَاتٍ .

§ 41. Nunnationen tabes, naar Ordet staaer i Stat. constr. eller faaer den bestemte Artikel (ال) foran sig, f. E. كِتَابُ اللَّهِ *liber Dei*. كِتَابِ اللَّهِ *libri Dei*. الظُّلَمَاتُ *الظُّلَمَاتِ*. الظُّلَمَاتِ *الظُّلَمَاتِ*. Diptota blive under samme Omstændigheder Triptota, f. E. الْأَسْوَدُ Gen. الْأَسْوَدِ Acc. الْأَسْوَدَ .

§ 41. B. Til Oversigt tilføies Declinationsexempler:

I. *Triptota.*

II. *Diptota.*

I. <i>Triptota.</i>		II. <i>Diptota.</i>	
Ubestemt.	Bestemt.	Ubestemt.	Bestemt.
<i>Sing.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Sing.</i>
Nom. بَوَابٌ	لِبَوَابٍ	Nom. آخِرٌ	الْآخِرُ
Gen. بَوَابٍ	لِبَوَابٍ	Gen. آخِرٍ	الْآخِرِ
Acc. بَوَابًا	لِبَوَابٍ	Acc. آخِرًا	الْآخِرَ
<i>Dual.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Dual.</i>
Nom. بَوَابَانِ	لِبَوَابَانِ	Nom. آخِرَانِ	الْآخِرَانِ
Gen. بَوَابَيْنِ	لِبَوَابَيْنِ	Gen. آخِرَيْنِ	الْآخِرَيْنِ
Acc. بَوَابَيْنِ	لِبَوَابَيْنِ	Acc. آخِرَيْنِ	الْآخِرَيْنِ
<i>Plur.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Plur.</i>
Nom. بَوَابُونَ	لِبَوَابُونَ	Nom. آخِرُونَ	الْآخِرُونَ
Gen. بَوَابِينَ	لِبَوَابِينَ	Gen. آخِرِينَ	الْآخِرِينَ
Acc. بَوَابِينَ	لِبَوَابِينَ	Acc. آخِرِينَ	الْآخِرِينَ

§ 42. I Status constructus tabe ogsaa Dualfor-
merne og de regelmæssige Pluralformer deres Ende-
stavelse, f. E. عَبْدَا السَّلْطَانِ (for عَبْدَانِ) *mir*
Faders 2 Tjenestepiger (for جَارِيَتَيْنِ). Saaledes og-
saa بَنُو og بَنِي for بَنُونَ og بَنِينَ.

Ann. 1. Foran أَبْنِ tabe Navne deres Nunnation, for Exemp.

مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ.

Ann. 2. De 4 Ord هُنَّ, هُنَّ, هُنَّ, هُنَّ faae i Stat. constr. et
و tillagt, hvilket i Gen bliver هُنَّ, i Acc. ا. Saaledes ogsaa

و (ذَا, ذِي) ذُو. Ordet ذُو Mund, kan i Stat. constr. declineres

أَبْنَةٌ. en Datter, hedder i Stat. constr. فَا, وَفِي, وَفُو.

§ 43. Vocativ bliver udtrykt ved Nominativ uden
Nunnation, naar den, der paakaldes, er et Nomen
proprium eller forestilles nærværende, eller har be-
stemt Artikel, f. E. يَا مُحَمَّدُ *O Muhammed!* I andet
Tilfælde, eller naar det, der paakaldes, staaer i For-
bindelse med noget Efterfølgende, enten ved en Præ-
position, eller ved Genitivforhold, eller paa anden
Maade, bruges Accusativ, f. E. يَا رَجُلًا, يَا عَبْدَ اللَّهِ,
و يَا خَيْرًا مِنْ زَيْدٍ, *o Du, som er bedre end Zeid!*
يَا طَالِعًا الْجَبَلِ, *o Du, som bestiger Bjergene!*

Ann. 1. Foran Vocativet staaer Partiklen *o!* og foran Ar-

tikel يَا أَيُّهَا النَّاسُ eller يَا هَذَا, f. E. يَا أَيُّهَا النَّاسُ *o Mennesker!*

(som ere her tilstede). Undertiden udelades يَا.

Ann. 2. Et Ord, der staaer som Adjectiv eller i Apposition
til det Paakaldte, kan staae baade i Nom. og Acc., f. E.

يَا زَيْدُ الْعَاقِلِ eller الْعَاقِلُ. وَأَبْنَةُ og أَبْنُ staaer i dette Til-

fælde altid i Acc. Imellem 2de Nomina propria tabe de de-

res Elif unionis, og da kan ogsaa det foregaaende Navn staae
i Acc., f. E. يَا زَيْدَ بْنَ عَمْرٍو.

Verbal- og Nominal-Former af de uregelmæssige Radices.

§ 44. *Uregelmæssige Radices* kaldes de, som enten have det samme Bogstav til 2den og 3die Radical (stumme Verber eller Verba geminantia ع), eller have و eller ي som en af Radicalerne (Verba quiescentia), eller have et radicalt ا (Verba hamzata). Uregelmæssigheden bestaaer for en stor Deel kun i euphoniske Modificationer af de regelmæssige Former.

Verba geminantia Ain.

§ 45. *Verba geminantia ع* sammentrække 2den og 3die Radical til een med Teschdîd i de Former, hvor den 3die Radical regelmæssig skal have en Vocal; derimod, hvor den 3die Radical skal have Djezma, blive ogsaa disse Stammer regelmæssige, f. E. مَدَّ for حَبَبَ, حَبَّبَ for حَبَّبَتَ, derimod حَبَّبَتَ مَدَّ; حَبَّبَتَ for مَدَّ, Pass. مَدَّ for مَدَّ, derimod Imper. أَمَدَّ. Particip. مَادَّ for مَادَّ, Nom. actionis مَدَّ for مَدَّ (dog findes nogle Nomina actionis som سَدَّ, دَبَّبَ). III. قَارَّ for قَارَّرَ, Fut. يُقَارِّرُ for يُقَارِّرُ, derimod Imper. قَارَّرَ. VII. أَنْقَرَ for أَنْقَرَ.

Ann. 1. I de Former, hvor 1ste Radical skulde have Djezma, flyttes tillige 2den Radicals Vocal tilbage paa hiin, f. E. Fut. يُحِبُّ for يُحِبُّ. IV. أَحَبَّ for أَحَبَّ, Fut. يُحِبُّ for يُحِبُّ.

يُكَيِّبُ. X. اَسْتَفْرَ for اَسْفَرَ, Fut. يَسْتَفِرُّ for يَسْتَفِرُّ, derimod Imp. اَسْتَفِرُّ. Adjectivform اَشِدُّ for اَشَدُّ, Infin. II. تَفْرَ for تَفْرَ o. s. v.; hvor derimod 1ste Radical har Vocal, bortfalder 2den Radicals Vocal.

Anm. 2. Imperativet og Fut. apocop. har foruden de herved fremkommende Former undertiden en anden Form, hvorved den sidste Radical erholder en Vocal. Saaledes i Stedet for فَرَّ undertiden يَفِرُّ eller يَفِرُّ; i Stedet for اَفْرَ: فَرَّ eller فَرَّ.

Anm. 3. De Conjugationsformer, som alt i sig selv have Fordobbling, altsaa II, V, IX, XII og XIII. kunne ikke modtage denne nye Fordobbling, og blive saaledes regelmæssige, f. E. اَشْرَرَّ وَاَشْرَرَّ وَاَشْرَرَّ وَاَشْرَرَّ o. s. v.

Verba 1. Rad. Vav.

§ 46. De Verber, som have et, til første Radical, tabe denne i det active Fut. og Imperat. af 1ste Conjugation, især naar de have Kesra under 2den Radical i Fut., f. E. وَعَدَ Fut. يَعِدُ (for يُوْعَدُ), Imp. عِدْ. Derimod يُوَجِدُ Imp. اِيَجِدُ. Denne Uregelmæssighed overføres undertiden paa de af disse Verber dannede Nomina actionis, f. E. وَعَدَ af عِدَّةٌ Fut. يَعِدُّ, وَنَحَ af نَدَّةٌ Fut. يَنْدَعُ, hvorimod det finale ة ligesom erstatter den udeladte Radical.

Anm. I 8de Conjugation forandres den første Radical و eller و i Almindelighed til ت og sammentrækkes med Mærkebogstavet, f. E. اَتَعَدَ وَاَتَعَدَ for اَتَعَدَ وَاَتَعَدَ, اَيَتَعَدُ وَاَيَتَعَدُ for اَيَتَعَدُ وَاَيَتَعَدُ (s. § 14 Anm.) Dog findes ogsaa اَيَتَعَدُ وَاَيَتَعَدُ o. s. v. (s. § 41.)

af Formerne skjelves fra hinanden. Bedst kjendes de i Fut. Act., hvor de fleste af førstnævnte Slags faae, som يَقُولُ, de fleste af andet ى som يَسِيرُ. Dog findes mange som يَخَافُ (for يَخْوَفُ), af خَافَ (for خَوْفٍ), og nogle som يَهَابُ (for يَهَيْبُ), af هَابَ (for قَيْبٍ).

Ann. Passiv er stedse ligedan for begge Classer; men for Verba med. ى bliver i nogle Tilfælde (i Præt.) Passiv liig Activ. Saaledes kan بَعُتَ og بَعْتُ baade være Activ og Passiv.

§ 50. Det active Participium dannes regelmæssig efter Formen فَاعِلٌ, ikkun med den bestandige Forandring af 2den Radical til ى hamzatum, altsaa فَائِلٌ for فَاوِلٌ, سَائِرٌ for سَائِرٌ, hvilket ى skrives uden diacritiske Puncter. Det passive Participium dannes af Verba med. و ofte som مَخْوُوفٌ for مَخْوُوفٌ, og af Verba med. ى som مَبِيعٌ for مَبِيعٌ.

§ 51. Nomen actionis af Formen فَعْلٌ dannes aldeles regelmæssig, som قَوْلٌ, سَيْرٌ. De andre ere tildeels underkastede de samme Modificationer som Verbalformerne, f. E. قِيَامٌ for قِيَامٌ, اقْتِنَادٌ for اقْتِنَادٌ. I Stedet for اقْوَامٌ (IV.) og اسْتِقْوَامٌ (X.) have اقَامَةٌ og اسْتِقَامَةٌ.

Verba 3. Rad. Vav eller Je.

§ 52. De Verber, hvis 3die Radical er و eller ى, have ligeledes Uregelmæssigheder formedelst de svage Bogstavers Ombytning, eller deres Bortkastelse

og deraf følgende Sammentrækning, eller deres Vocalers Omsætning. Saaledes غَزَا for غَزَوْ, غَزَتْ for غَزَوَتْ eller غَزَات for رَمَى Fem. رَمَتْ Fut. يَبْعُزُو for يَبْعُزُو Fut. paragog. يَبْعُزُو Fut. apoc. يَبْعُزُ for يَبْعُزُو Fut. يَبْعُزُو men Plur. يَبْعُزُونَ for يَبْعُزُونَ Imperat. اَرْمِ o. s. v.

§ 53. Verba tert. و, med Kesra under anden Radical, forandre و til ي, og afvige derved noget fra de andre, saa at de i Flexionen nærme sig Verba tert. ي f. E. رَضِيَ for رَضُوا Fut. يَرْضِي for يَرْضِي (cf. § 17), Fut. nasb. ligeledes يَرْضِي for يَرْضِي Fut. apoc. يَرْضُ Imp. اَرْضُ o. s. v. Dog lade de sig i det Hele let kjende fra de beslægtede Classer. Saaledes er 3 Pers. plur. i Præat. رَضُوا for رَضُوا Fem. رَضِينَ; derimod غَزُوا (for غَزُوا) Fem. رَمِينَ. Og 3 Pers. plur. i Fut. يَرْضُونَ for يَرْضُونَ Fem. يَرْضِينَ; derimod يَبْعُزُونَ (for يَبْعُزُونَ) Fem. يَبْعُزُونَ for يَبْعُزُونَ, og يَبْعُزُونَ (for يَبْعُزُونَ) Fem. يَبْعُزُونَ (for يَبْعُزُونَ) o. s. v.

Ann. 1. De Radices, som saaledes oprindeligen ere *ultim.* و, men forandrede til *ultim.* ي, gjenkjendes i andre Former, som i رَضُوا, رَضُوا.

Ann. 2. De, som oprindeligen have et Dhamma over 2den Radical (cf. § 17), flecteres i Præteritum regelmæssigt, med Undertagelse af 3 Pers. Plur. masc. som: سَرَوُوا Fem. سَرَوْنَا Dual. سَرَوَا fem. سَرَوْنَا, ligesom رَضِينَا; derimod 3 Pl. m. سَرَوُوا for سَرَوُوا.

§ 54. Den passive Form bliver den samme for alle under denne Hovedklasse (ultim. quiesc.) henhørende uregelmæssige Verber, og efter كُنَّبَ flecteres de alle som رَضِيَ i Activ. Altsaa غُرِيَتْ, غُرِيْتُ, غُرِيْتُ Fut. يَغْرِيُ o. s. v.

§ 55. I de afledte Conjugationer flecteres alle disse Verber eens, nemlig i Activ som رَمَى, i Passiv som رُمِيَ. Altsaa: II. Act. غَرَى Pass. غُرِيَ IV. أَرَمَى Pass. أُرِمِيَ o. s. v.

§ 56. Det active Participium, som skulde hedde رَامٍ, غَارٍ, bliver ved Sammentrækning til غَارِيٍّ, رَامِيٍّ, Falder Nunnationen bort, kommer den 3die Radical tilbage. Saaledes الرَّمِيَّ, الغَارِيَّ. Ligeledes i Accusativ غَارِيًّا og i Fem. غَارِيَّةً. Samme Regler følges i at danne de andre Conjugationers Participier, f. E. مَغْرِيٍّ for مَغْرِيٍّ (II.) De passive Participformer blive fra مَرْمِيٍّ og مَغْرُوٍّ sammentrukne til مَرْمِيٍّ og مَغْرُوٍّ (for مَرْمِيٍّ s. § 11. B. Anm. 2). Adjectivformerne فَعُولٌ og فَعِيلٌ lide en lignende Sammentrækning. Saaledes er عَدُوٌّ for صَبِيٍّ og مَغْرُوٌّ for مَغْرِيٍّ, مَرْمِيٍّ for مَرْمِيٍّ, مَرْمِيٍّ for مَرْمِيٍّ, مَرْمِيٍّ for مَرْمِيٍّ. Formen أَرَضَى lider ogsaa Forandring, f. E. أَرْضَى for أَرْضَى, ligesom ogsaa de passive Participier af de afledte Conjugationer, f. E. مَرْمِيٍّ for مَرْمِيٍّ (IV.), مَرْمِيٍّ for مَرْمِيٍّ (II.) مَعْطُوٍّ for مَعْطِيٍّ o. s. v.

§ 57. De af disse Radices dannede Nominalformer, som have Djezma over 2den Radical, blive regelmæssige, som رَضَوْنَ, رَمَى, غَزَوْ. Andre Former lide Forandring, som مَتَوَى, لَقِيَ, رَضِيَ for مَتَوَى, لَقِيَ, رَضِيَ for مَرَضَوْهُ, صَلَّوْهُ, صَلَّوْهُ, مَرَضَوْهُ o. s. v.

Anm. Formerne فَعُولٌ og فُعُولَةٌ behandles paa samme Maade som Adjectivformen فُعُولٌ (s. § 56). Saaledes عَلُوٌ for عَلَوْوُ, رُقُوٌ for رُقُوِي.

§ 58. I de af disse Radices afledede Former, hvor et ʾ skydes ind foran 3die Radical, forandres denne til et Hamza, som i سَرَّأٌ for سَرَّأٌ, بَكَأٌ for بَكَأٌ. Det kommer altsaa ogsaa til at gjælde om de fleste Nomina actionis, af de afledte Conjugationer, f. E. اِنْدَعَاٌ for اِنْدَعَاٌ (III.), اِعْطَاٌ for اِعْطَاٌ (IV.), اِسْتَدْعَاٌ (X.)

O. S. V.

Anm. Nomina actionis af 5te og 6te Conjugation behandles som den active Participform (§ 56. cf. § 11 B. Anm. 2). Saaledes er تَمَطَّ for تَمَطَّى af تَوَانٍ, تَمَطَّى for تَوَانِي af تَوَانِي. Naar Nunnationen falder bort, kommer تَمَطَّى tilbage, men hviler som i تَمَطَّى (Accusativ bliver تَمَطِّيًا og تَمَطِّي).

Verba hamzata.

§ 59. Verba hamzata have ikkun den Uregelmæssighed, at ʾ efter eller med Dhamma forandres

til و, og efter eller med Kesra til ي (s. § 11 B), f. E.

يَلَاكُمُ Fut. III. لَامٌ; يُوْتِرُ Fut. II. اَتْرُ Imp. يَأْتِرُ Fut. اَتْرُ

يَهْنِي Fut. هِنَاً; يَبْرُو Fut. بَرَاً; يَبُوسُ Fut. بَاساً

af ^فجَسَأ Fut. X. ^{يَسْتَجِشِي} o. s. v. Dog bliver ^ا i Begyndelsen af Ordet ikke forandret, endskjönt det har Dhamma eller Kesra, f. E. Præt. Pass. ^{أَثَرَ}. Med et andet indtrædende ^ا sammentrækkes det radicale og skrives enten ^اا eller ^آآ eller ^{عآ}عآ, f. E. af ^{أَثَرَ} Præt. III. og IV. uden Forskjel ^{أَثَرَ} eller ^{عَآثَرَ} (for ^{أَثَرَ} og ^{عَآثَرَ}).

Anm. 1. Fra det Sidste gjør dog undertiden den 6te Conjugationsform en Undtagelse, f. E. ^{تَوَاكَل} kan ogsaa hedde ^{تَوَاكَل} (s. § 11. B.) Og III. Præt. af Verb. secund. hamz. skrives som ^{كَلَمَ}.

Anm. 2. Af Verberne ^{أَخَذَ} *prehendit*, ^{أَمَرَ} *dixit* og ^{أَكَلَ} *comedit* findes hyppigst Imperativerne ^{كُلْ} og ^{مَرَّ} ^{خُذْ}, som om de bløve forveklede med Verba prim. و (s. § 46). Denne Forvexling maa det ogsaa tilskrives, at ^{أَخَذَ} har i VIII. ^{اتَّخَذَ} (som for ^{أَوْتَّخَذَ} s. § 46. Anm.) En lignende Forvexling finder undertiden Sted imellem Verba med. hamz. og Verba med. و eller ^ي. Saaledes skrives Verbet ^{سَأَلَ} *interrogavit*, i Almindelighed ^{سَأَلَ} Fut. ^{يَسْأَلُ} Imper. ^{سَلْ}. Ogsaa mellem Verba tert. hamz. og tert. quiesc. forekommer hyppig, skjönt feilagtig, Forvexling.

§ 60. I Nominalformerne af disse Radices indtræffe de samme Uregelmæssigheder, f. E. Inf. III. ^{مَوَاتِرَةٌ} IV. ^{اِثْتَارٌ} VI. ^{تَوَاتِرٌ} VII. ^{اِثْتَارٌ} o. s. v. Saaledes ogsaa III. ^{مَلَكَمَةٌ} IV. ^{الَام} VIII. ^{اِثْتَامٌ}; og andre Former: ^{بِهَا} af ^{بِهِو}, ^{دَنَا} af ^{دَنُو}, ^{بِئْسَ} af ^{بِئْسَ}, ^{سَأَلَ} af ^{سَوَالَ}.
Participial- og Adjectiv-Former: ^{أَثَرَ} (for ^{أَثَرَ}), ^{سَاتِلٌ}, ^{رَوَفٌ} eller ^{رَوَفٌ} (for ^{رَوَفٌ}) o. s. v.

§ 61. Nogle Radices have 2de Bogstaver, som forarsage Uregelmæssighed, og kunne saaledes henregnes til 2de Classer af uregelmæssige Verber, i det de, saavidt muligt, blive deelagte i begge Modificationer. Saaledes gives der Verba hamzata, som tillige have et Hvilebogstav til Radical, som وَطِي Fut.

Fut. أَبَتْ 2 Pers. (أَب), يَطُو eller $\text{يَطُ$ (§ 46 og 59), جِئْتُ 2 Pers. (جِي for جِيَّ), بُورُب Imp. أَب (§ 47 og 59), أَنْتِ Fem. (جِي Pass. جِيَّ), أَنْتِ Fem. (جِي Pass. جِيَّ), أَنْتِ Fem. (جِي Pass. جِيَّ), أَنْتِ Fem. (جِي Pass. جِيَّ) (og uregelmæssigt ت og ن).
Fut. أَنْتِ Imp. بِأَنْتِ Fut. نَأَتْ Fem. نَأَى Fut. بِنَأَى Imp. نَأَى (§ 52 og 59).

Ann. رَأَى vidit, taber undertiden sit أ i Fut. og Imper. som

رَأَى Fem. رَأَى apoc. رَأَى Imp. رَأَى eller رَأَى Fut. pass. رَأَى o. s. v.

I 4de Conj. taber samme Verbum altid sin anden Radical:

رَأَى Fem. رَأَى Fut. رَأَى Imp. رَأَى .

§ 62. Andre Verber have 2 svage Radicaler, som وَقَى Fem. وَقَتْ Fut. بِقَى Imp. قَى eller قَه , حَيَى Fem. وَجِبَتْ Fut. يُوجِي Imp. أِيح (§ 46 og 52, 53), حَيَى (for حَيَو) Fem. حَيِيَّت Fut. يَأْحِيَا Imp. أَحَى (§ 47 og 53), i X. undertiden أَسْتَحَى Fut. يَسْتَحَى Imp. أَسْتَحَى .

Ann. Nogle Verber have et Hamza og 2 svage Bogstaver, som

وَأَى , وَأَى og maae altsaa henføres til 3 Classer.

§ 63. Nominalformerne af de dobbelt uregelmæssige Radices maae henføres til samme Regler. 2 svage Bogstaver som 2den og 3die Radical give undertiden Anledning til Sammentrækning. Saaledes

er مَجْبِيّ for شَوَى af شَوَى for شَى, قَوَى for قُوَّة af قُوَّة er مَجْبِيّ af جَاء. Ogsaa finder Bortkastelse Sted, f. E. Partic. IV. af رَأَى (s. § 61. Anm.)

§ 64. Endnu maa mærkes det arabiske Nægtelsesverbum لَيْسَ, *non est*, som conjugeres kun i Præt. i Analogie med *Verba med. quiesc.*: 3. كَيْسَ Fem. لَيْسَتْ, 2. لَيْسْتِ Fem. لَيْسْتِ, 1. لَيْسْتُ o. s. v.

§ 65. Endelig maa ogsaa omtales de eiendommelige Verba *laudandi* og *vituperandi*, og Verba *admirandi*. De første ere نَعِمَ (eller نَعِمَ, نَعِمَ), *være god*, og بِئْسَ, *være ond*. De have Subjectet efter sig i Nominativ, og undertiden en adverbial Accusativ, f. E. نَعِمَ رَجُلًا زَيْدًا, *en herlig Mand er Zeid!* Dette gjælder ogsaa om حَبَّ eller حُبًّا og حَبِّدًا, *han eller hun er elskelig*, og سَاءَ, *han er ond*. Der siges ogsaa حَبِّ زَيْدٍ رَجُلًا.

De saakaldte Verba *admirandi* conjugeres ikke. Det er tvende Talemaader, hvoraf den ene har Verbet i Præt. IV. 3 Pers. Sing., Pronominet مَا foran, og Personen eller Tingen, som beundres, efter Verbet i Accusativ; den anden har Verbet i Imperat. IV, efterfulgt af Præpositionen بِ. Begge Dele maae oversættes som Udraab, f. E. مَا أَفْضَلَ زَيْدًا (egentlig: *hvad har gjort Z. saa udmærket*) eller: أَفْضَلَ زَيْدٍ: *hvor udmærket er Zeid!*

Talord.

§ 66. Cardinaltalordene fra 1 til 10 ere:

Masc.	Fem.		Masc.	Fem.	
وَاحِدٌ	وَاحِدَةٌ	} 1.	سِتَّةٌ	سِتٌّ	6.
أَحَدٌ	أَحَدِي		سَبْعَةٌ	سَبْعٌ	7.
اِثْنَانِ	اِثْنَتَانِ	2.	ثَمَانِيَةٌ	ثَمَانٍ	8.
ثَلَاثَةٌ	ثَلَاثٌ	3.	تِسْعَةٌ	تِسْعٌ	9.
أَرْبَعَةٌ	أَرْبَعٌ	4.	عَشْرَةٌ	عَشْرٌ	10.
خَمْسَةٌ	خَمْسٌ	5.			

Ann. 1. Ved Talordene fra 3-10 bruges den masculine Form i Forbindelse med feminine Nomina, og omvendt.

Ann. 2. اِثْنَانِ og اِثْنَتَانِ declineres som Dual., de øvrige som Singularer. ثَمَانٍ for ثَمَانِيٌ har i Accus. ثَمَانِيًا; uden Nunnation altsaa ثَمَانِيٌ og ثَمَانِيٌ. (s. § 56 og 58 Ann.)

§ 67. Cardinaltalordene fra 11 til 19 ere:

Masc.	Fem.		Masc.	Fem.	
عَشْرٌ	أَحَدٌ	عَشْرَةٌ	أَحَدِي	11.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	اِثْنَانِ	عَشْرَةٌ	اِثْنَتَانِ	12.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	ثَلَاثَةٌ	عَشْرَةٌ	ثَلَاثٌ	13.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	أَرْبَعَةٌ	عَشْرَةٌ	أَرْبَعٌ	14.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	خَمْسَةٌ	عَشْرَةٌ	خَمْسٌ	15.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	سِتَّةٌ	عَشْرَةٌ	سِتٌّ	16.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	سَبْعَةٌ	عَشْرَةٌ	سَبْعٌ	17.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	ثَمَانِيَةٌ	عَشْرَةٌ	ثَمَانِيَةٌ	18.	عَشْرٌ
عَشْرٌ	تِسْعَةٌ	عَشْرَةٌ	تِسْعٌ	19.	عَشْرٌ

Ann. Disse adverbialiter sammensatte Talord ere indeclinable med Undtagelse af اِثْنَانِ og اِثْنَتَانِ, som i Gen. og

Accus. have اِثْنَتَانِي og اِثْنَانِي.

§ 68. De ikke sammensatte Cardinaltalord fra 20 til 90 have Pluralform, og ere generis communis:

عِشْرُونَ 20.	سِتُونَ 60.
ثَلَاثُونَ 30.	سَبْعُونَ 70.
أَرْبَعُونَ 40.	ثَمَانُونَ 80.
خَمْسُونَ 50.	تِسْعُونَ 90.

Anm. De declineres som regelmæssige Pluraler (عِشْرُونَ Gen. Acc. عِشْرِينَ o. s. v.), men i Stat. constr. falder kun i عِشْرُونَ, andertiden نَ bort (s. § 42).

§ 69. De övrige Cardinaltalord imellem 20 og 100 sammensættes ved Hjælp af و (og) saaledes, at Enerne staae foran Tierne, og begge declineres, hver paa sin Maade, f. E. أَحَدٌ وَعِشْرُونَ Gen. أَحَدٍ وَعِشْرِينَ Acc. أَحَدًا وَعِشْرِينَ o. s. f.

§ 70. Cardinaltalordene fra 100 til 900 ere communis generis:

مِائَةٌ (læs miâtun) 100.

مِائَتَانِ 200.	سِتُّ مِائَةٍ 600.
ثَلَاثَ مِائَةٍ 300.	سَبْعَ مِائَةٍ 700.
أَرْبَعَ مِائَةٍ 400.	ثَمَانِي مِائَةٍ eller ثَمَانِ مِائَةٍ 800.
خَمْسَ مِائَةٍ 500.	تِسْعَ مِائَةٍ 900.

Anm. مِائَةٌ har i Pluralis hyppigst مِائَاتٌ, men ogsaa مِائُونَ (sjældent findes مَائِينَ og مَائِي). De sammensatte Tal af denne

Classe declineres regelmæssigt, f. E. Gen. ثَلَاث مِائَةٍ Acc.

وَأَرْبَعِمِائَةٍ; ofte findes de skrevne i eet Ord som ثَلَاث مِائَةٍ وَأَرْبَعِمِائَةٍ o. s. v.

§ 71. Cardinaltalord for 1000 og derover ere:

أَلْفٌ 1000. أَلْفَانِ 2000.

ثَلَاثَةُ أَلْفٍ 3000. أَرْبَعَةُ أَلْفٍ 4000 o. s. v. indtil 10000.

أَحَدُ عَشَرَ أَلْفًا 11000.

اثْنَا عَشَرَ أَلْفًا 12000 o. s. v. indtil 99000.

مِائَةُ أَلْفٍ 100000. مِائَتَا أَلْفٍ 200000.

ثَلَاثُمِائَةُ أَلْفٍ 300000. أَلْفُ أَلْفٍ en Million o. s. v.

Ann. 1. Disse Talords Declination følger af det Foregaaende.

Af أَلْفٍ have ogsaa en Plur. fract. أَلُوفٍ.

Ann. 2. Ordenen i de større Tals Sammensætning kan være enten: 1) Tusinder 2) Hundreder 3) Enere 4) Tiere, eller 1) Enere 2) Tiere 3) Hundreder 4) Tusinder. De forskjellige

Talclasser forbindes ved Conjunctionen وَ.

§ 72. Ordinaltalordene. De fra 2 til 10 ere Adjectiver af Formen فَاعِلٌ, ر, dannede af Cardinaltalene; kun for den første er en særegen Form.

Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
أَوَّلٌ	أُولَى 1ste	سَادِسٌ	سَادِسَةٌ 6te
ثَانٍ	ثَانِيَةٌ 2den	سَابِعٌ	سَابِعَةٌ 7de
ثَالِثٌ	ثَالِثَةٌ 3die	ثَامِنٌ	ثَامِنَةٌ 8de
رَابِعٌ	رَابِعَةٌ 4de	تَاسِعٌ	تَاسِعَةٌ 9de
خَامِسٌ	خَامِسَةٌ 5te	عَاشِمٌ	عَاشِمَةٌ 10de

Ann. Man finder ogsaa **خَامِ** for **خَامِسَ**, og **سَادَ** og **سَاتَ** for **سَادِسَ**.

§ 73. Ordinaltalordene fra 11 til 19 sammensættes som:

Masc.	Fem.	
حَادِي عَشْرَ	حَادِيَّةَ عَشْرَةٍ	11te
ثَانِي عَشْرَ	ثَانِيَّةَ عَشْرَةٍ	12te
ثَالِثَ عَشْرَ	ثَالِثَةَ عَشْرَةٍ	13de o. s. f.

Ann. De ere indeclinable, med mindre Artiklen kommer foran, i hvilket Tilfælde det første Tal i Sættningen declineres, f. E. **الثَّالِثَ عَشْرَ**, **الثَّالِثَةَ عَشْرَةَ** o. s. v.

§ 74. For 20, 30, 40 o. s. v., ligeledes for 100, 1000 o. s. v. bruges Cardinaltalordene ogsaa som Ordenstal. Med Enere sammensættes de ved **وَ** og declineres, som **حَادِي وَعَشْرُونَ**, Fem. **حَادِيَّةٌ وَعَشْرُونَ**, Gen. masc. **حَادِي وَعِشْرِينَ**, Acc. **حَادِي وَعِشْرِينَ** o. s. v.

§ 75. Af Talordenes Stammer finder Man adskillige andre Former dannede med regelmæssig modificeret Betydning. Saaledes have Formerne **فَعْلٌ**, **فَعْلٌ** og **فَعِيلٌ** for disse Stammer Betydningen af *Deel*, som **ثُلُثٌ** en *Trediedeel*, **سُدُسٌ** en *Sjattedeel* o. s. v. Formen **فَعْلٌ** har Betydningen af *periodisk Tilbagevenden*, som **الثَّلَاثُ** og **الثَّلَاثَا**, hver 3die Dag, Aar, Gang. **أَحَادٌ أَحَادٌ** eller **وَحَادٌ وَحَادٌ** eller **مَوْحَدٌ مَوْحَدٌ** (s. § 38. 5) betyder *een for een*, og saaledes flere.

Pronominer.

§ 76. De personlige Pronominer ere deels ene-

staaende Ord, deels Suffixer. De første repræsenterer Nominativ, de andre Accusativ eller Genitiv.

§ 77. Enestaaende ere:

	Masc.	Commun. Singul.	Femiu.
1 Pers.	.	أَنَا <i>ana'</i>	.
2 —	أَنْتَ	.	أَنْتِ <i>anta, anti</i>
3 —	هُوَ	.	هِيَ <i>hūa, hīa</i>
		Dual.	
2 —	.	أَنْتُمَا	.
3 —	.	هُمَا	.
		Plural.	
1 —	.	نَحْنُ	.
2 —	أَنْتُمْ	.	أَنْتُنَّ
3 —	هُمْ	.	هُنَّ

Ann. Efter Conjunctionerne وَ og فَ taber هُو undertiden sit

Dhamma og هِيَ sit Kesra, f. E. فَهُوَ.

§ 78. Suffixer ere:

	Masc.	Commun. Singul.	Femiu.
1 Pers.	.	نِي	.
2 —	كَ	.	كِ
3 —	هِ	.	هِيَ
		Dual.	
2 —	.	كُمَا	.
3 —	.	هُمَا	.
		Plural.	
1 —	.	نَا	.
2 —	كُمَا	.	كُنَّ
3 —	هُمَا	.	هُنَّ

Ann. Som *personlige* Pronomina forbindes disse Suffixer med Verberne. I Forbindelse med Nomina betegne de *possessive* Pronomina; ikkun Suffixet for 1 Pers. Sing. Comm. hedder da ikke نى men نى

§ 79. Følgende Forandringer foregaae ved de Ord, hvortil Suffixerne hæftes:

- a) ved Nomina: 1) Nunnationen tabes, f. E. كِتَابَةٌ *hans Bog*; 2) foran 1ste Persons Suffix Sing. taber tillige det sidste Bogstav sin Vocal, f. E. كِتَابِي *min Bog*; 3) i Dual. og Plur. falde Endelserne ن og ن bort, f. E. كِتَابَاكُمْ *Eders to Böger*, نَاصِرُونَ *Dine Hjælpere*; 4) Femininendelsen ة forandres til ت, f. E. نَعِيمَةٌ af نَعِيمَةٌ, 5) Endelsen ء forandres til et و, naar den har Dhamma, til ي naar den har Kesra til Vocal, f. E. نِسَاءٌ *hans Qvinder* af نِسَاءٌ.
- b) ved Verba: 1) det stumme ا falder bort, f. E. نَصَرُوا af نَصَرُوا, رَمَوْا af رَمَوْا; 2) imellem Endelsen تم og Suffixet indskydes et و, med foregaaende Dhamma, f. E. رَأَيْتُمُوهُمْ *I have seet dem*; 3) af Pluralendelsen ون falder undertiden ن bort foran Suffixerne نى og نا, f. E. تَأْمُرُونِي *I befale mig*.

Ann. Det efter Fatha hvilende ي kan foran et Suffix forandres til ا f. E. رَمَاهُ for رَمَيْتُهُ. I Partiklerne faaer ي i samme Tilfælde Djezma, f. E. عَلَيْنَا *over os*.

§ 80. Ogsaa Suffixerne lide undertiden Forandringer: 1) ي bliver til ي efter et hvilende و, ا eller ي.

Med *ی* sammentrækkes det da ved Teschdid, og ligeledes, efter foregaaende Dhamma, med *و*, som da forvandles til *ی*, og dets Dhamma til Kesra, f. E. *خَطَايَا* Synder, *خَطَايَاِ mine Synder*, *غَلَامَاِ mine to Slaver*, i Gen. og Acc. *غَلَامِي* (af *غَلَامِيْن*), *قَضِي min Dommer*; af *مُسْلِمُوْن* og *مُسْلِمِيْن* *mine Muselmænd*; 2) undertiden udelades *ی*, som i *رَبِّ min Herre*, for *رَبِّي*; 3) Suffixerne *هُ*, *هَآ*, *هُم* og *هُنَّ* forandre deres Dhamma til Kesra umiddelbart efter en *I-Lyd*, eller et *ی* med Djezma efter Fatha, f. E. *حِمَارِهِ* for *عَلَيْهِ*, *فِيهِ*, *حِمَارُهُ*.

§ 81. Undertiden staaer Suffixet i Accusativ adskilt fra det styrende Verbum, og hæftes da til Accusativmærket *أَيَّ*, f. E. *أَيَّايَ mig*, *أَيَّاكَ Dig*, *أَيَّاهُ ham* o. s. v. Dette Pronomen sættes stundom foran Verbet for Eftertryks Skyld, som: *أَيَّاكَ تُعَبِّدُ*, *Dig tilbede vi!*

Ann. Elliptisk staaer *أَيَّاكَ*, *أَيَّاكَ* o. s. v. og betyder: *tag Dig* o. s. v. i *Agt.* Der underforstaaes da *أَخَذَرُ*.

§ 82. *Reflexive* Pronominer haves ikke. I Stedet derfor bruges visse Substantiver med Suffixer, som *نَفْسِي* *Sjæl*, *عَيْنِي* *Öie*, f. E. *نَفْسِي* *jeg*, *mig selv*. Saaledes ogsaa *ذَاتِي* (eg. *min Substants*).

§. 83. De *demonstrative* Pronominer ere:

Sing.	{ Masc. <i>ذَا</i> (undertiden <i>ذَاء</i> , <i>ذَائِهِ</i>) <i>zā zāi zājiri</i> { Fem. <i>ذِي</i> , <i>ذِي</i> , <i>ذِي</i> , <i>ذِي</i> , <i>ذِي</i> , <i>ذِي</i> . <i>zī zīi zīi zīi zīi zīi</i>	

Dual.	}	Masc. Nominat. ذَان , Gen. og Acc. ذَيْن <i>zān zayni</i>
		Fem. — تَان — تَيْن <i>tān tāni</i>
Plural.		أُولَاءُ og أُولَاءُ. <i>ūlāi ūlāi</i>

§ 84. Til de demonstrative Pronominer føies ofte 2den Persons Suffixer, naar Talen er om en fjærnere Gjenstand. كَ kan tilføies i ethvert Tilfælde, de övrige ikkun naar der tales til Personer, og de vælges efter Personernes Genus og Numerus. Altsaa ذَاكَ الْكِتَابِ *hii* Bog (naar Talen er til et Fruentimmer), وَذَانِكُمْ, naar Talen er til Tvende o. s. v. Det almindelige demonstrative Pronomen med Tillægget كَ, undertiden كِ, er:

Sing.	}	Masc. ذَاكَ eller ذَالِكَ <i>zāka zālira</i>
		Fem. تَاكَ eller تِلْكَ (sjældent تَالِكَ). <i>tāka tīlra</i>

Dual.	}	Masc. nom. ذَانِكَ , Gen. Acc. ذَيْنِكَ
		Fem. nom. تَانِكَ — تَيْنِكَ

Plur. comm. أُولَئِكَ , أُولَئِكَ og أُولَئِكَ. *ūlāika, ūlāika, ūlāika*

§ 85. Ligesaa hyppigt er Tillægget هَ eller هَا *ecce*, foran Pronomet med forstærket demonstrativ Betydning (som i vort: denne *her*.)

Sing.	}	Masc. هَذَا	Dual.	}	Masc. هَذَانِ هَذَيْنِ <i>hazā hazīni</i>	Plur. هَؤُلَاءِ <i>haūlāi</i>
		Fem. هَذِهِ			Fem. هَاتَانِ هَاتَيْنِ	

Ann. Man finder ogsaa هَذَاكَ o. s. v.

§ 86. Det relative Pronomen اَلَّذِي declineres :

Sing.	{	Masc. اَلَّذِي for اَلَّذِي, sjældn. اَلَّذِى, اَلَّذِى	} allahī
		Fem. اَلَّتِي for اَلَّتِي — اَلَّتِى og اَلَّتِى	
Dual.	{	M. Nom. اَلَّذَانِ og اَلَّذَانِ, اَلَّذَانِ	} allahāni - aini lāni - aini
		F. Nom. اَلَّتَانِ og اَلَّتَانِ, اَلَّتَانِ	
Plur.	{	Masc. اَلَّذِينَ for اَلَّذِينَ, sjældn. اَلَّذِي, اَلَّذِي	} allahīna
		Fem. اَلَّذَاتِ sjældn. اَلَّذَاتِ, اَلَّذَاتِ	

Ann. Artiklen اَلَّذِي, som er en Bestanddeel af اَلَّذِي, findes (skjönt sjældent) brugt enestaaende i Stedet for det relative Pronomen selv. Hyppigere er Brugen af Artiklen i Stedet for det relative Pronomen, naar en verbal Sætning er udtrykt ved Hjælp af et Participium (s. § 144).

§ 87. Baade relative og interrogative Pronominer ere مَنْ quis, og اَيُّ qualis. مَنْ bruges om fornuftige Væsener: for ufornuftige Væsener og Ting bruges مَا qvod, qvid. Sjældent og kun figurlig findes den omvendte Brug. اَيُّ har i Fem. اَيَّةٌ og declineres i Sing. Som interrogativt Pronomen declineres det ogsaa i Dualis اَيَّانِ F. اَيَّتَانِ og i Pluralis اَيَّانٍ, اَيَّانٍ. Ogsaa مَنْ, brugt interrogativt, findes declineret, men i Singul. uden Nunnation:

	Mascul.		
	Sing.	Dual.	Plur.
Nom.	مَنْ	مَنْتَانِ	مَنْوُنْ
Gen.	مَنْيْ	مَنْيْنِ	مَنْيْنِ
Acc.	مَنْنَا		

Femina.

Sing. مَنَّهٌ eller مَنَّتٌ for alle Casus

Dual. Nom. مَنَّانٌ, Gen. og Acc. مَنَّينٌ

Plur. مَنَّاتٌ for alle Casus.

Anm. 1. Af أَيٌّ og مَنْ س sammensættes أَيَّمَا أَيِّمَنْ *qualiscunqve*,

Gen. أَيِّمَنْ o. s. v.

Anm. 2. Som baade relative og interrogative Ord kunne endnu betragtes de indeclinable كَيْمٌ, كَيْمَيْنٌ, كَيْمَيْنِ, *quantum*.

Præpositioner.

§ 88. Præpositionerne, hvilke alle styre Genitiv, (s. § 147) ere dels Præfixer, dels enestaaende. Præfixer ere: 1) بِ, hvis Betydning er: *med, ved, hos, i, iblandt*, efter den forskjellige Sammenhæng. Undertiden föies مَا dertil uden at ophæve Præpositionens Indflydelse paa det følgende Ord. Med لَا betyder den *uden*, f. E. بِلاَ عَدْلٍ *uden Retfærdighed*.

2) بِ ت bruges kun i Eedsformelen تَأَلَّهَ *ved Gud*.

3) كَ bruges ved Sammenligning og betyder *som, ligesom*. Den præfigeres dog ikke gjerne Suffixer (som كَ), men i Stedet derfor bruges مِثْلَهُ, مِثْلِكَ o. s. v. med samme Betydning. Undertiden forenes begge Dele, som كَمِثْلِهِ. Ogsaa كَ forenes med مَا uden at skifte Betydning; men i Almindelighed er dog كَمَا *Conjunctionen: ligesom*.

4) لِ kan efter Sammenhængen oversættes: *til, for, formedelst* o. s. v. Ligesom بِأَللَّهِ og بِأَللَّهِ siges ogsaa لِلَّهِ *ved Gud*. Eiendommelig er denne Præpositions Brug

efter يَا til Forundrings-Udraab og Raab om Hjælp, som: يَا لَصِيْبَةَ الْأَدْبِ o *hvilken Mangel paa Forstand* (som vort: o for alt det). I Almindelighed bliver لٌ da til لٌ som: يَا كَزَيْدٍ til *Hjælp Zeid!* Den Person, mod hvilken der raabes om Hjælp, følger efter med لٌ, f. E. يَا لِلنَّاسِ لِلْكَاذِبِ o *Mænd! til Hjælp mod Lögneren!*

Som Conjunction bruges dette Præfix foran Fut. nasb. og betyder da: *for at, paa det at* (i Stedet for لَكِن, لَكِي); ligelede foran Fut. apocop., som derved faaer imperativ Betydning. I Almindelighed staaer da و eller ف foran, og لٌ taber sin Vocal, som i فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ, *han stole paa Gud!*

Ann. 1. Efter لٌ taber Artiklen ال sit ا, som i الْمَرْبِ.

Ann. 2. لٌ kan præfigeres Suffixerne ligesom ب, men faaer da Fatha i Stedet for Kesra undtagen foran 1ste Persons Suffix i Sing., f. E. لِي, لَنَا, لَهُ, لَكُمْ.

§ 89. Enestaaende Præpositioner ere: الَى til, imod, حَتَّى indtil, حَاشَا og خَلَا undtagen, فِي i (om Tid og Sted), عَلَى over, پَاَا om, فَاَا fra, سِيدَن, uden, هُوس, كُنْ hos, مِّنْ سِيدَن, مِّنْ af (i forskjellige Forholde, locativt, materielt, partitivt o. s. v.)

Ann. 1. حَتَّى bruges ogsaa som Conjunction og oversættes: indtil at ell. paa det at. Undertiden staaer det som Adverbium og betyder: endogsaa, f. E. جَاءَ الْقَوْمُ حَتَّى الْمَشَاةِ.

Folket kom, ja endog Fodgængerne (حَتَّى styrer her ingen Casus).

Ann. 2. عَلَى bruges ofte til at betegne, at en Pligt eller Skyld hviler paa Een, f. E. أَنْ تَفْعَلَ عَلَيْكَ أَنْ تَفْعَلَ Du har at gjøre.

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft

Ann. 3. Som en Præposition foran en Præposition kan mærkes
 مِنْ عَنْ يَمِينَةٍ f. E. *fra höire Side.*

Ann. 4. Forkortet finder man مِ og عِ med Fordobbling af det
 følgende Bogstav for مِّنْ og عِنِّ som i مِمَّا وِعَمَّا. Undertiden
 er مَا ogsaa her blot expletivum.

§ 90. De övrige Præpositioner ere egentlige
 Substantiver, som staae i Accusativ og forbindes med
 det följende Substantiv i Stat. constr. Saadanne ere:
 بَعْدَ *efter*, قَبْلَ *för*, فَوْقَ *ovenover*, مَعَ *med*, عِنْدَ *hos*,
 تَحْتَ *under* og *imellem* o. fl.

Ann. Som eiendommelige Talemaader mærkes: عَلَيْكَ زَيْدًا og
 دُونَكَ زَيْدًا, hvilke begge have samme Betydning som
 خُذْ زَيْدًا, *tag Zeid!*

Adverbier.

§ 91. Adverbierne ere, ligesom Præpositioner-
 ne, dels oprindelige, dels egentlige Nomina.

§ 92. Af de *oprindelige* Adverbier ere nogle
Præfixer. Disse ere:

1) سِ, en Forkortelse af سَوْفَ, hvorfor ogsaa findes
 سَيِّ وَسَيِّ وَسَوْ. Det sættes foran Futurum, som da al-
 tid har Betydning af det Tilkommende.

2) لَ, et Adverbium, som bekræfter Sætningen, især
 Eftersætningen, som hypothetisk Forsikkring; under-
 tiden sættes den baade foran For- og Eftersætningen,
 f. E. لَئِنْ أَكْرَمْتَنِي لَا أَكْرَمْتِكَ, *hvis Du hædrer mig, vil jeg*
visselig hædre Dig. Men hyppigst begynder لَ Eftersæt-
 ningen, naar Conjunctionen هُوَ *hvis* eller هِيَ *hvis*

Bibliothek der
 Deutschen
 Morgenländischen
 Gesellschaft

ikke begynder Forsætningen. I samme Sætning gaaer ofte Adverbiet *أَنَّ* foran, skjönt ei umiddelbart, f. E. *وَأَنَّهُ لَلْحَقِّ مِن رَّبِّكَ* visselig det er Sandheden fra Din Herre. (Artiklens *أ* opsluges efter *ج*).

§ 93. A. De övrige Adverbier ere særskilte Ord med egen Betydning og uforanderlig Form; disse maae söges i Lexica.

B. Mange af dem ere oprindelige Substantiver, som blive Adverbier, idet de tabe Declinationen. Endeel staaer i Nominativ uden Nunnation, som *غَيْرٌ, حَيْثُ, عَلَ, نَحْتٌ, فَوْقٌ, قَبْلُ, بَعْدُ*. De kunne have en Præposition foran sig og dog staae uforandrede, som *مِنَ بَعْدُ* derefter, *إِلَى حَيْثُ* hvorhen, *بِغَيْرٍ* anderledes. (Staae de derimod selv som Præpositioner, sættes de i Accusativ, og kunne af en anden Præposition styres i Genitiv, f. E. *بَعْدَ, قَبْلَ, غَيْرَ* o. s. v. (s. § 90). Som Substantiver declineres og construeres de regelmæssigen.)

C. Ethvert Nomen kan gjøres til et Adverbium, idet det sættes ubestemt i Accusativ, som *دَاخِلًا* indenfor, *كَثِيرًا* meget, *غَدًا* imorgen o. s. v. Ogsaa ubestemt kunne Nomina staae adverbialiter, og Constructionen opløses ved: i Henseende til, f. E. *أَعْدَانَا* i Henseende til den rette Vei.

Anm. 1. Nogle ere baade Adverbier og Conjunctioner, som *أَن* og *إِذَا*. Men ogsaa *أَنَّ* kan betragtes som Substantiv, hvil-

ket sees af **أَذَا** og de sammensatte Adverbier **حَيْثُ** paa den Tid, og **يَوْمًا** paa den Dag.

Ann. 2. Til Adverbia maae henregnes **بِ** meget, noget, endskjönt det styrer Genitiv (der maae betragtes som partitiv) og kan have Suffix. Undertiden træder **وَ** og **بَلْ** i dets Sted og har samme Indflydelse paa det følgende Ord. **رَبِّمَا** betyder ofte.

Ann. 3. Adverbiet **قَدْ** har ingen egen Betydning, men giver Præteritum bestemt forbigangen Bemærkelse, eller bekræfter Sætningen. Efter Sammenhængen kan det oversættes ved: *allerede* eller *vist*, eller og aldeles ikke oversættes. **قَطُّ**, som ogsaa skrives **قَطٌّ**, **قَطِّ** og **قَطُّ**, og betyder *nogensinde*, har ogsaa Verbet i Præteritum, og i Almindelighed tillige en Negation hos sig. **فَقَطُّ** betyder: *ikkun, blot*.

Ann. 4. **عَلَّ** og **لَعَلَّ** *maaskee* og **لَيْتَ** *gid!* ere egentlig Verber, hvorfor de have Accusativ efter sig, og kunne have Suffixer. Ogsaa dannes **لَعَلَّمَا** og **لَيْتَمَا**.

Conjunctioner.

§ 94. Ogsaa af *Conjunctionerne* ere nogle *Præfixer*:

1) **وَ** og, tilkjendegiver i Almindelighed en simpel Forbindelse af Ord eller Sætninger. Eiendommelig Brug gjøres desforuden af dette Præfix: a) i Talemaaden **وَاللَّهِ** *ved Gud*; b) naar, maa oversættes ved *med* og har Accusativ efter sig, f. E. **اسْتَوَى الْمَاءُ وَالْحَاشِيَةَ** *Vandet var lige med Bredden*; c) naar det staaer i Stedet for **بِ** med Genitiv (s. § 93. Anm. 2), f. E. **وَفَتْنِي** *og der er mange Ynglinger*.

2) **ف** forbinder især Sætninger. Det tilkjendegiver hyppigt en efterfølgende Sætnings Afhængighed af en foregaaende; undertiden begynder det ligefrem Eftersætningen i en Periode. Det maa da oversættes *saa at, saa* o. s. v. I Almindelighed tilkjendegives en Eftersætnings Begyndelse ved **ف**, naar man ikke af andre Tegn i Sætningen selv (som Fut. apoc. s. § 101) eller af Sammenhængen kan slutte sig til Sætningens Afhængighed. Men ofte adskiller **ف** kun Sætningerne noget mere end **و**, enten med Hensyn til en Tidsfølge eller til, at Subjectet er forandret. Undertiden maa det da oversættes *men, eller derpaa, eller paa anden Maade*. Ogsaa staaer **ف** i Stedet for **ب**, som **فَمِثْلِكَ**, og der er mange som *Du*.

3) om **ل** s. § 88.

4) Det spørgende **أ** *mon?* kan ogsaa betragtes som Conjunction, da et andet Alternativ stedse kan underforstaaes; hvor et saadant er udtrykt, begynder den anden Sætning med **أَمْ**, og begge Partikler oversættes: *enten — eller?, mon — eller?*

Ann. 1. Naar **أ** støder sammen med **و** eller **ف**, sættes det foran disse, f. E. **أَوْ** og **أَفْ** og *mon ikke?*

Ann. 2. Efter **أ** interrogativum bortfalder Elif unionis.

§ 95. Iblandt de övrige Conjunctioner have fölgende især noget Märkvärdigt:

أِنَّ og **أِنَّ**, hvilke som Adverbier betyde: *da, see da! en!*, ere ofte Conjunctioner og kunne oversæt-

tes: *naar*, اِنْ især om den forbigangne Tid, اِنَّا om den tilkommende.

اِنَّمَا indleder en Sætning og maa oversættes ved: *hvad nu angaaer*, *qvoad*. اِنَّمَا بَعْدُ er en Phrase, hvormed man gjør Overgangen fra den brugelige Indledning til Talens egentlige Gjenstand. Hermed maa ikke forvexles اِنَّمَا, som kan betyde *enten* — *eller*, og *dersom* (= اِنْ).

اِنْ *dersom* og اِنَّ *at* staae i Almindelighed kun foran Verber, og اِنَّ og اِنَّمَا foran Nomina. اِنَّ har samme Betydning som اِنَّ; اِنَّ derimod indleder kun Sætningen uden bestemt Betydning. اِنَّ og اِنَّمَا er ofte blot expletivt og forandrer ikke Betydningen. Derimod har اِنَّمَا en egen Bemærkelse. I Almindelighed er det en Undtagelsespartikel og maa oversættes *blot*, *ikkun*. Men اِنَّمَا kan ogsaa betyde *thi* eller ogsaa det samme som اِنَّ.

Fra اِنَّ er اِنَّمَا *dersom*, *hvis*, saaledes forskjelligt, at, medens hiint blot gjør en Sætning betinget, benægter dette tillige Sætningen, eller medfører dog Tvivl om den; altsaa اِنَّمَا er: *hvis han var eller havde været*. اِنَّمَا synes undertiden at betyde *at* (eller *qvod*), og اِنَّمَا, som ellers er *hvis ei*, at maatte oversættes *hvorfor ikke?* (maaskee egentlig *at ikke!*)

اِنَّمَا betyder *eller* og svarer til *aut*, *vel*; (hvorimod اِنَّمَا mere svarer til *an* efter *utrum*), men maa under

vise Omstændigheder oversættes: *med mindre at.* (s. § 100.)

لَكِنَّ og بَلْ (foran Nomina لَكِنَّ) betyde *men.* Dog er بَلْ stærkere adversativt, og maa ofte oversættes: *tværtimod, meget mere, eller rettere o. s. v.*

ثُمَّ er en Overgangspartikel: *dernæst, videre.* Den skrives ogsaa تَمَّةً og تَمَّتْ. ثُمَّ derimod er et Adverbium loci: *der.*

كَيْ er *for at, efterdi at.*

كَيْمَا *da, efterat,* maa ikke forvexles med et andet ogsaa hyppigt forekommende كَيْمَا, der betyder: *endnu ikke.*

Ann. 1. Der gives ogsaa en Deel sammensatte Conjunctioner som لَا أَنْ كَيْمَنْ; فَأَنْ, لَكَيْمَنْ, فَأَنْ for لَا أَنْ for ikke at, non erit ut. لَكَيْمَنْ (af لَا أَنْ og لَكَيْمَنْ) for at ikke, أَمَّا (لَا) og أَمَّا (لَا) hvis ikke (af أَنْ og أَنْ) endskjönt (etsi), وَلَوْ og وَأَنْ mon ei? o. s. v. Hertil kan ogsaa regnes عَلَى أَنْ og مَعَ أَنْ som kunne oversættes: *omendskjönt.*

Ann. 2. مَا *quod,* som ikke maa forvexles med det nægtende مَا (egentlig vel det spørgende) bruges ogsaa til at danne sammensatte Partikler, f. E. فَكَيْمَا *det er sjældent at,* فَكَيْمَا *det er længe at* (af Verberne فَكَيْمَا og فَكَيْمَا) فَكَيْمَا *hvorfor,* فَكَيْمَا *metamata quousque* (ogsaa forkortet til فَكَيْمَا o. s. v.) فَكَيْمَا *ligesom,* فَكَيْمَا *saaofte som,* فَكَيْمَا (for فَكَيْمَا) *saaofte som.* Ofte er det blot expletivt, saa at فَكَيْمَا فَكَيْمَا ikke betyder andet end فَكَيْمَا og فَكَيْمَا فَكَيْمَا ikke andet end فَكَيْمَا affirmativum og فَكَيْمَا o. s. v. Undertiden staaer det som særskilt Conjunction med Betydning af

وَأَنْ، omtrent som det latinske *quod*, f. E. وَشَوْ مَا عِنْتُمْ *de ønske, at I omkomme*. Saaledes ogsaa: *Jorden var snæver for Eder بِمَا رَحِبَتْ*, idet at den var viid (*in eo, quod*) for: *da den dog var viid o. s. v.*

Interjectioner.

§ 96. De arabiske Interjectioner ere dels Udtryk af Sindsbevægelse og Smerte, dels intetsigende Lyde. Til de første høre: أَفْ، أَكْ، آ، أَخْ، أَفْ! *af! fy! ak!* Til de sidste høre: وَهْ، وَهْ! *vee!* وَهْ، وَهْ! *st! stille!* Af det andet Slags ere en Mængde tekniske Tilraab til Kameler og andre Dyr.

Ann. 1. Naar Klageraabet وَهْ sættes foran et Ord eller en Sætning, saa sættes ofte et هَا eller et هَاً ved Enden deraf, som: وَهْ زَيْدًا *Vee!* (jeg klager over) *Zeid!* وَهْ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ *Iøvrigt* konstrueres وَهْ ligesom بِمَا med Vocativ (s. § 43).

Ann. 2. وَهْ er mere Forbandelsens Udraab, ligesom ogsaa وَيْلٌ (egentlig et Substantiv: *Elendighed*), som staaer med Suffix paa forskellige Maader, som: وَيْلٌ لَكَ، وَيْلٌ لَكَ، وَيْلٌ لَكَ.

Partikler med Suffixer.

§ 97. Partiklerne kunne sammensættes med Suffixer. Dette gjælder om Præpositionerne, som i وَهْ، وَهْ، om Adverbierne, som i لَعَلِّي، لَعَلِّي، om Interjectionerne, som i وَهْ *vee Dig!* og undertiden endog om Conjunctionerne, som i لَوْلَاكَ (som maa opløses: *hvis Du ikke havde været* —).

III.

Syntactiske Bemærkninger.

Om Verbets Tempora og Modi.

§ 98. Det saakaldte *Præteritum* kan efter Sammenhængen, og især med Hensyn til foregaaende Conjunctioner, have bestemt og ubestemt forbigangen, indicativ, optativ og conjunctiv Betydning. Undertiden indeholder det aldeles ingen temporel Bestemmelse. I betingede Sætninger og efter وَ udtrykker det ofte Futurum, efter أَن eller de Ord, der ligesom dette begynde den *betingende* Sætning (s. § 101), Præsens eller Futurum, efter إِذَا Præsens eller Futurum ex acto. Bestemt forbigangent er det naar der fortællles, især naar مَرَّةً , مَرَّةً eller قَد gaaer foran. *Plusquamperfectum* dannes ved Hjelpeverbet كَانَ , som sættes foran Verbets Præteritum. Naar flere *Plusquamperfecter* følge paa hinanden, sættes قَد allerede foran det, hvis Handling skal tænkes længst tilbage i Tiden.

Anm. Mærkelig er Præteritums optative Brug i en absolut Sætning, som تَعَالَى han være ophøiet! دَامَ مَلِكُهُ hans Regjering vare længe!

§ 99. Det saakaldte *Futurum* er egentlig en Aoristos og betegner snart en ubestemt, snart den nærværende, tilkommende, stundom endog den forbigangne Tid. Efter وَ er det som oftest, og efter

سَوْفَ eller سَوْوِ وِسْفَ وِسَوِ (s. § 92. 1) altid virkeligt Futurum.

Det betegner en *nærværende Tid*, naar hverken noget bestemt Tegn eller Sammenhængen kræver en anden Tid. Saaledes maa det ogsaa oversættes ved Præsens efter det nægtende مَا.

Et *Imperfectum* dannes ved Hjelpeverbet كَانَ foran Verbets Futurum.

Futurum nasbatum (§ 100) bruges kun i afhængige Sætninger, og kan altsaa efter Sammenhængen oversættes ved Præsens eller *Imperfectum Coniunctiv*; men efter لَنْ har det altid Betydning af noget Tilkommende, f. E. لَنْ نُوْمِنَنَّ بِكَ *vi ville ikke troe Dig (non erit ut)*.

Futurum apocopatum (§ 101) betegner i Almindelighed en tilkommende Tid, men efter لَمَّ og لَمْ altid en forbigangen Tid, og efter لَ udtrykker det Imperativets 3die Person, f. E. لِيَقْتُلْ *occidito*.

Det *energiske* eller *paragogiske* Futurum har altid Betydning af det Tilkommende, stundom tillige imperativ og prohibitiv, men med et vist Eftertryk.

Ann. 1. Ofte forbindes et Futurum saaledes med et andet Verbum, at begge forenes til eet Begreb, f. E. اَرَادَ يَفْتَرِسُ *han vilde sønderrive*.

Ann. 2. Imperativet udtrykker blot affirmative Befalinger. Forbud udtrykkes ved Futurum apocop. med لَا, f. E. لَا تَقْتُلْ *dræb ikke!* slg. § 101.

§ 100. *Futurum nasbatum* eller det *subjunctive* Futurum staaer 1) efter اِنْ at, naar Sætningen

udtrykker noget af den foregaaende Sætning afhængigt Tilkommende. Ligeledes efter أَنَّ (eller أَلَّا) og undertiden efter إِذَا (for أَنَّ), og altid efter لَنْ (for لَا) 2) efter كَيْ for *at*, og de dermed sammensatte كَيْلَا , لَيْلَا 3) efter لِ og حَتَّى brugte som Conjunctioner med Betydning af أَنَّ 4) efter وَ og مَعَ med Betydning: *for at*, *saa at*, *saaledes at*, *idet at*, f. E. $\text{زُرْنِي فَأُكْرِمَكَ}$, *besög mig, for at jeg kan hædre Dig*, eller: *saa vil jeg hædre Dig*; og $\text{هَلْ تَأْكُلُ السَّمَكَ وَتَشْرَبُ اللَّبَنَ}$, *mon Du vil spise Fisk, idet at Du drikker* (eller: *og tillige drikke*) *Melk.* 5) efter أَوْ med Betydning: *enten at*, *eller at*, *indtil at*, *med mindre at*, f. E. $\text{لَا قَتْلَ الْكَافِرِ أَوْ يَسْلَمَ}$: *jeg vil visselig dræbe den Vantro, med mindre at han bliver troende.*

§ 101. *Futurum apocopatum* eller det conditionelle Futurum staaer 1) efter إِن *dersom* og andre Partikler, som medføre en Betingelse (som مَنْ , مِمَّا , *den, det som*, كَلِمًا *alt, hvad*, مِنْهُمَا , أَيُّهُمَا , أَيُّهُمَا , كَيْفَمَا , كَيْفَمَا , أَيُّهُمَا og أَيُّهُمَا) saavel i den betingende som i den betingede Sætning. Det findes endog i den sidste, naar den første er udtrykt ved et Imperativ, som i $\text{أَنْصُرْنِي أَنْصُرَكَ}$ *hjælp mig, saa vil jeg hjælpe Dig.* Naar Verberne ere Præterita, ophæves dette af sig selv; men om det første end er Præt., *kan* det sidste dog sættes i Fut. apoc., f. E. $\text{مَا صَنَعْتَ أَصْنَعُ}$ eller أَصْنَعُ *hvad Du gjør, vil jeg gjöre.* 2) altid efter

لم *ikke* og لَمَّا *endnu ikke*, hvorved Verbet tillige faaer Betydning af Præteritum. 3) efter لَ، naar det giver Verbet imperativ, og efter لَا، naar det giver samme prohibitiv Betydning, f. E. لِيَنْفِقَ ذُو سَعَةٍ *lad Velhavende give Almisse!* لَا تُفْنِ مَالَكَ عَلَيَّ *Du maa ikke sætte Din Formue til for mig!*

Ann. 1. Naar den betingede Sætning begynder med فَلَا، kan Fut.

indicat. (ell. simplex) bruges deri, f. E. مَنْ يُّؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَحْأَفُ

den, som troer paa sin Herre, han frygter ikke.

Ann. 2. Efter سَوْفَ، وَسَوْفَ o. s. v. følger aldrig andet end Fut.

indicat. eller Fut. paragog.

Nominers Syntaxis.

§ 102. *Subjectet staaer i Almindelighed i Nominativ, hvad enten det staaer foran eller efter Verbet, eller, naar det ingen verbal Sætning er, foran eller efter sit Prædicat. I verbale Sætninger har det sædvanlig sin Plads efter Verbet.*

I Almindelighed kjendes Subjectet fra Prædicatet derved, at, medens dette er ubestemt, er hiint *bestemt* (som Nomen propr., eller ved bestemt Artikel, eller i Genitivforbindelse med bestemte Ord eller Suffixer) eller, om ikke bestemt, saa dog nöiere beskrevet ved Tillægsord, Omstændighedsord o. s. v. Inversion finder ikkun Sted for Eftertryks Skyld og der, hvor ingen Tvetydighed derved kan opstaae. Naar Subject og Prædicat begge have samme Grad af Bestemthed, og Sammenhængen ei tilstrækkelig skjælnes imellem dem, har Subjectet sin naturlige Plads

foran, f. E. أَفْضَلُ مِنِّي أَفْضَلُ مِنْكَ *Guder vor Herre.*
Een, der er bedre end jeg, er bedre end Du.

Anm. 1. Med Subjectet maa ikke forvexles den Nominativus absolutus, som ofte begynder en Sætning, men egentlig staaer udenfor samme, medens et personligt Suffix staaer i Sætningen i hiint Ords Sted, f. E. اللَّهُ رَسُولُهُ عِنْدَكُمْ *Gud hans Gesandt for: Guds Gesandt er hos Eder.*

Anm. 2. Undertiden synes Subjectet at være udtrykt ved en Genitiv efter Præpositionerne مِنْ og بِ, f. E. مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ *der er ingen Prædiker kommen til os,* كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا *Gud er nok til Borgen.* Men det er snarere en Ellipse, hvorved underforstaaes شَيْءٌ *Ting* eller أَحَدٌ *Nogen.* Lignende Ellipse kan tankes ved de impersonelle Verber مَطَرَ *det regner,* نَجَلَ *det sneer* o. a.

§ 103. Dog sættes Subjectet i Accusativ efter visse Partikler, som altid kræve denne Casus umiddelbart efter sig. Saadanne ere: عَدَّ وَعَدَّ، لَعَنَ، لَعِنَ، نَكَهَ، وَكَانَ، وَأَنَّ، وَأَنَّ. Efter samme Partikler bliver den absolute Nominativ (§ 102. Anm.) til en absolut Accusativ, f. E. أَنْ زَيْدًا أَبُو مَاتٍ *Zeids Fader er død.*

Anm. Denne Indflydelse paa det følgende Nomen, som disse Partikler i Reglen ikkun have, naar de staae umiddelbart foran samme, kunne de ogsaa beholde, naar de ere skildte derfra ved en Præposition med sin Casus og hvad dermed staaer i nøie Forbindelse, og أَنْ undertiden ved det affirmative لَ (s. § 92. 2), f. E. أَنْ بِالشَّعْبِ الَّذِي دُونَ سَلْعٍ لَقَيْنِيًّا *Visselig i Dalen, som er tæt ved en Klippe, er der en Dræbt.* Tilføies det expletive مَا eller مَا (s. § 95), tabe Partiklerne deres Indflydelse, f. E. إِنَّمَا أَلْعَمُ عِنْدَ اللَّهِ.

§ 104. Ogsaa Partiklen لا har denne Indflydelse paa det umiddelbart efterfølgende Nomen, men kun, naar dette staaer ubestemt. Det sættes da i Accusativ, men uden Nunnation, f. E. لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ⁼⁼ ⁼⁼ *der er ikke en Gud uden Gud.*

Ann. 1. Naar efter لا tvende Ord forbindes ved Conjunction, kan det andet sættes baade i Accusativ og Nominativ, og gjentages i dette Tilfælde لا, bliver begge Ords Casus vilkaarlig, f. E. لا رَجُلٌ وَأَمْرَأَةٌ ⁼⁼ ⁼⁼ eller لا رَجُلٌ وَأَمْرَأَةٌ ⁼⁼ ⁼⁼ *der er hverken Mand eller Qvinde*, og لا رَجُلٌ وَلَا أَمْرَأَةٌ ⁼⁼ ⁼⁼ eller لا رَجُلٌ وَلَا أَمْرَأَةٌ ⁼⁼ ⁼⁼ o. s. v.

Ann. 2. Har et Nomen, som styres af لا, et Adjectiv hos sig, da kan ogsaa dette efter Behag sættes i Nominativ eller Accusativ, og i sidste Tilfælde med eller uden Nunnation, f. E. لا رَجُلٌ نَائِمٌ ⁼⁼ ⁼⁼ eller لا رَجُلٌ نَائِمًا ⁼⁼ ⁼⁼ eller لا رَجُلٌ نَائِمٌ فِي الْبَيْتِ ⁼⁼ ⁼⁼ *der er ingen sovende Mand i Huset.* Men staaer Nominet med sit Prædicat efter sig, uden at være adskilt derfra ved لا ⁼⁼ ⁼⁼ undtagen (s. § 148), da angaaer Nægtelsen ikke saameget Subjectet som Prædicatet, og dette sidste sættes da i Accusativ. Dette er ogsaa Tilfældet efter مَا, endogsaa da, naar Nominet er bestemt, f. E. لا رَجُلٌ نَائِمٌ فِي الْبَيْتِ (eller نَائِمٌ ell. نَائِمًا) ⁼⁼ ⁼⁼ oversættes altsaa: *der er ingen sovende Mand i Huset*; men لا رَجُلٌ نَائِمًا فِي الْبَيْتِ ⁼⁼ ⁼⁼ *Ingen Mand er sovende i Huset.* Saaledes ogsaa مَا زَيْدٌ قَائِمًا ⁼⁼ ⁼⁼ *Zeid er ikke staaende.*

§ 105. Prædicatets egentlige Casus er Nominativ. Dette sees, naar Copula ikke er udtrykt ved أَبِي مَرِيضٌ, som i كَانِ السُّلْطَانُ مَرِيضًا ⁼⁼ ⁼⁼ *Sultanen er syg.* I dette Tilfælde er i Almindelighed Subjectet bestemt og Prædicatet ubestemt; men

skulle de begge være bestemte, udtrykkes Copula ofte ved 3die Persons personlige Pronomen, f. E. **اللَّهُ هُوَ الْحَيُّ**

Gud er den levende. **أَنَا هُوَ الرَّبُّ** *Jeg er Herren.*

Ann. 1. Paa samme Maade udtrykkes hyppigt Copula i relative Sætninger, hvori det relative Pronomen er Subjectet, f. E.

هُوَ الشَّيْخُ الَّذِي هُوَ مَرِيضٌ *Scheicken, som er syg.* Dog kan **هُوَ**

her ogsaa betragtes paa en anden Maade (s. § 143).

Ann. 2. Efter **أَنْ** o. s. v. anvendes ogsaa de andre Personers Pronomina, f. E.

أَنْتَ أَنْتَ الْوَقَّابُ *Visselig Du er den Gavnilde.* **أَنْتَ أَنْتَ أَنَا الرَّبُّ** *Visselig jeg er Herren.*

Ann. 3. Prædicatets Forhold til Subjectet udtrykkes ogsaa ofte, især i negative Sætninger, ved Præpositionen **بِ** med

Genitiv, f. E. **مَا اللَّهُ يَغْفِرُ عَمَّا تَعْمَلُونَ** *Gud er ikke ligegyldig ved hvad I gjøre.* Det er altsaa et **بِ** essentia.

§ 106. Naar Prædicatsforholdet er udtrykt ved **كَانَ**, staaer Prædicatet altid i *Accusativ*, f. E. **لَا يَكُونُ** *den Vise skal ikke være viis.* Samme Indflydelse have ogsaa en Deel andre Verber, som med nogle Bibestemmelser tillige indeholde hiint Verbums Begreb, som **لَيْسَ** *ikke være*, **صَارَ** *vorde*, **دَامَ** *vedblive at være*, **زَالَ** *ikke ophøre*, **أَمْسَى** *være om Aftenen*, **أَصْبَحَ** *være om Morgen*, **أَصْحَى** *være om Middagen*, **ظَلَّ** *være hele Dagen*, **بَاتَ** *være om Natten* o. s. v., f. E. **أَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَةِ اللَّهِ إِخْوَانًا** *ved Guds Naade vare I om Morgen* *Brødre.*

Ann. Undertiden staaer dog **كَانَ** i Præt. aldeles pleonastisk uden nogenomhelst grammaticalsk Indflydelse, f. E. **أَوْتِيَنِي**

كَانَ مُوسَى *Mon da Moses er en Prophet?*

§ 107. *Objectet i en simpel transitiv Sætning staaer i Accusativ, f. E. قَتَلَ زَيْدٌ عَمْرًا Zeid har dræbt Amr.** Nogle Verber have 2 Objecter, og sætte dem begge i Accusativ, f. E. سَقَوْا زَيْدًا خَمْرًا مَسْمُومَةً *de have givet Zeid forgiftet Viin at drikke.*

Ann. 1. Objectet, hvis naturlige Plads er efter Verbet og Subjectet, kommer dog ofte ved Inversion til at staae imellem Verbum og Subject, ja endog foran Verbet. Undertiden sættes det som absolut Accusativ (s. § 103) foran Sætningen, og et Suffix indskydes i dets Plads, f. E. اِنْ زَيْدًا لَقِيْتَهُ فَاجْتَنِبِي بِهِ *hvis Du møder Z., saa kom til mig med ham. (opl. hvad Zeid angaaer, i Henseende til Z.)*

Ann. 2. Man finder ogsaa Objectet betegnet ved en Præposition foran Verbet, f. E. اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّوْيَا تَعْبِرُونَ *dersom I fortolke dette Syn.*

Ann. 3. Objectet kan være en heel Sætning, f. E. ظَنَنْتُ مَا تَرَى *jeg troer (at) Du er ikke uden en Vantro. Men oftest sættes Subjectet i den objective Sætning i Accusativ, f. E. اَنْظُرْ رُبْعَ الظَّاعِنِينَ jeg anseer de Bortraistes Bolig for det, som har bedrøvet Dig, ligesom ظَنَنْتُ زَيْدًا جَاهِلًا jeg anseer Z. for daarlig. Nogen Lighed har dette med den latinske Acc. cum infin.*

§ 108. Naar en activisk Sætning bliver passiv, gjøres Objectet til Subject, f. E. قَتَلَ السُّلْطَانُ وَزِيْرَهُ *Sultanen dræbte sin Vezir; passivisk: قَتِلَ الْوَزِيْرُ Veziren blev dræbt.* Det active Subject bliver sjælden udtrykt i passiviske Sætninger. Naar Verbet i Activ har 2de Objecter, gjøres i den passiviske Sætning det første til Subject, det andet bliver staaende i Accusa-

* Om dette Navn s. Kosegarten Chrestomathia Arab. p. 377.

tiv, f. E. زَيْدٌ خَمْرًا مَسْمُومَةً *der blev givet Z. for-*
giftet Viin at drikke; أَنْعَمَ اللَّهُ كِتَابًا *Gud har givet*
dem en Bog (eg. ladet en Bog komme til dem): Pass.
 أُوتُوا كِتَابًا *de ere blevne begavede med en Bog.*
 يَرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ خَبِيرَةً *Gud har ladet dem see deres*
Gjerninger som onde; Pass. يَرَوْنَ أَعْمَالَهُمْ خَبِيرَةً *de ere*
bragte dertil, at de see o. s. v. Saaledes ogsaa med
 Partic. pass. (s. § 117, 118), f. E. مَرَرْتُ بِرَجُلٍ مَظْنُونٍ أَبِي *jeg gik forbi en Mand, hvis Fader var anset*
for en Viis.

Ann. Ogsaa kan en activisk Sætning, hvori Verbet construeres
 med en Præposition, gjøres passivisk saaledes, at Subjectet fal-
 der bort, og Sætningen bliver impersonel, f. E. خَرَجَ مِنَ الْمَدِينَةِ
han gik ud af Staden; Pass. خُرِجَ مِنَ الْمَدِينَةِ *der blev gaaet*
o. s. v. قَالَ *han sagde det*, Pass. قِيلَ *der siges ell. sagdes*
o. s. v.

§ 109. Foruden Objectets Accusativ findes ad-
 skillige andre i Sætningerne, og denne Casus kan i
 Almindelighed betragtes som en *Adverbialcasus*, (cf.
 § 91), hvorved paa en absolut Maade alle de Om-
 stændigheder udtrykkes, som nærmere bestemme
 Handlingen eller Sætningen. Opløses og forklares
 maa den da undertiden ved Præpositioner, Conjun-
 ctioner, Pronominer, undertiden ved hele Sætninger,
 f. E. اَعْدَدْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ *för os til ell. ad den rette*
Vei. ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا *gaaer ind ad Porten som*
Tilbedende. اَنْشَأَ الرَّعْعَ مَاحْتَلِفًا *han har frem-*

bragt Stød, hvis Smag er forskjellig. وَهُوَ الْحَقُّ
 مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ dette er Sandheden, i det den be-
 kræfter hvad de alt have.

Ann. Enhver adverbial Tilsætnings naturlige Plads er efter Verbum, Subject og Object. Dog er ogsaa denne Orden underkastet Inversion, kun ei saaledes, at Tvetydighed kan finde Sted.

§ 110. Saaledes udtrykkes ved Accusativ mere eller mindre elliptisk:

1) Tidsforhold, som: غَدًا i Morgen, يَوْمًا en Dag, الْيَوْمَ i Dag.

2) Rums- og Steds-Forhold: f. E. سَارَ فَرَسًا حَبِيبًا han gik to Parasanger, يَمِينًا til Höire, يَمًا وَبَحْرًا til Lands og Vands.

3) Maådes- Tilstands- og Ligheds-Forhold: f. E. جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا han har beredt Jorden for Eder til Leie; خَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا Mennesket er skabt svagt (saaledes, at det er svagt). قُمْتُ وَوُفَاً jeg reiste mig, saa at jeg stod o: og stod (eg. i Henseende til Staaen); ضَرَبَ ضَرْبَ زَيْدٍ han er slaaet med det Slag, hvormed Zeid er slaaet o: ligesom Zeid.

4) Aarsags- og Hensigts-Forhold: f. E. مَاتَ جُوعًا han døde af Hunger; ضَرَبْتُهُ تَأْدِيبًا لَهُ jeg har slaaet ham for at forbedre ham.

Ann. 1. Hertil kan ogsaa henføres den Accusativ, som staaer efter visse Talord (s. § 131), efter Maals og Vægts Navne, og efter de Ord كَمَ, كَمَيْنَ hvormeget, hvormange og كَدًا saameget, f. E. رَطْلَانِ زَيْتًا to Pund Olie, كَمَ رَجُلًا hvormange Mennesker? Desuden forekomme, især hos Digtere og i Ko-

ranen; flere absolute og elliptiske Accusativer, som ikke kunne henføres til visse Regler.

Ann. 2. Der gives ogsaa paa lignende Maade absolut staaende *Adverbialsætninger*, som i Oversættelsen maae forbindes med Hovedsætningen ved Hjælp af Conjunctioner eller paa anden Maade, f. E. *دَخَلَ فِي بَعْضِ الْمَغَائِرِ يَتَطَلَّلُ بِهَا* han gik ind i en Hule for at søge Skygge ell. *søgende Skygge*. Saadanne frit staaende Sætninger (hvori Verbet altid er Fut. simpl.) kunne betragtes, som om *أَنَّ* eller en lignende Conjunction var udeladt; og paa denne Maade maa man især forklare det efter Verber som *عَسَى* det er muligt, *كَأَنَّ*, *كَرَبَّ*, *أَوْشَكَ* det er nær ved, *جَعَلَ*, *أَخَذَ*, *أَنشَأَ*, *أَقْبَلَ*, *طَفِقَ*, *طَفِقَ*, *عَلَفَ* at begynde paa, give sig ifærd med; f. E. *يَكَادُ أَلْمَرِقُ* det er nær ved, at Lynet berøver dem *سُيُوتِ*; *يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ* net; *مَا كَادُوا يَفْعَلُونَ* de havde nær ikke gjort det (Negationen hører til det andet Verbum); *أَقْبَلَ بِلُكْسَةٍ* han begyndte at slikke det; *جَعَلَا يَتَشَاجِرَانِ* de gave sig til at stride indbyrdes.

Ann. 3. Endnu mere egentlig adverbial er en saadan Sætning, som føies til en anden, for nøiere at bestemme Omstændighederne ved dennes Handling eller ved noget af dens Indhold. Her kan baade Fut. og Præt. bruges; undertiden staaer Sætningen absolut, men i Almindelighed forbindes den med det Foregaaende ved det Pronomen, den selv indeholder, eller ved *و* eller *وَقَدْ* ell. *أَوْ* ell. *أَلَّا*; f. E. *جِئْتُ بِمَرْتٍ بِبِرِّ قَبِيْزٍ بِدِرْهَمٍ* jeg gik forbi Hvede, en Skjeppe for en Dirhem; *جَاءَ زَيْدٌ بِصُحْبِكَ* Zeid kom leende (ogsaa *وَقَدْ بِصُحْبِكَ*). *كُنْ لِلْخَلِيلِ نَصِيْرًا* hjælp din Ven, enten han saa har handlet ilde eller vel; *هُوَ الْحَقُّ لَا شَبَهَةَ فِيْهِ* det er Sandheden, hvori der ingen Vildfarelse er.

§ 111. *Genitivforholdet*, eller *Status constructus* anvendes for:

1) *den possessive Genitivus*, f. E. حِكْمَةُ اللَّهِ *Guds Vidsdom*; hvortil ogsaa kunne henføres Forhold, som Aarsagens til Virkningen, Formens til Materien, Ar- tens til Slægten o. s. v., som i andre Sprog maae ud- trykkes ved Præpositioner, f. E. بَيْضَةُ فَصَّةٍ *et Æg af Sölv*.

2) *en partitiv Genitiv*, hvortil maa henføres den efter Superlativer, som خَيْرُ الْبَرِيَّةِ *den bedste af Skab- ningerne*, أَعْلَمُ الْفَلَسَفَةِ *den Viseste iblandt Philoso- pherne*, og den efter visse Talord (s. § 130).

3) *en objectiv Genitiv*, som ظَالِمُوا أَنْفُسِهِمْ *Folk, som gjöre Ondt mod deres egne Sjæle*.

4) *en beskrivende Genitiv* ved Adjectiver, som: حَسَنُ الْوَجْهِ *skjøn af Ansigt*; شَدِيدُ الْعِقَابِ *stræng i Henseende til Straf*.

§ 112. I det engere Genitivforhold (possessiv og partitiv) er det efterfølgende Ord, som staaer i Geni- tiv, i Almindelighed bestemt ved Artikel eller paa an- den Maade, og det foregaaende bliver derved ogsaa bestemt, f. E. أُمَّةٌ أُخْتِي *min Søsters Pige*. Undertiden findes dog det efterfølgende ubestemt, og det hele Begreb bliver saaledes ubestemt, som: أَمْرًاَةٌ رَجُلٍ *en Mands Kone*. Det foregaaende er altid ubestemt ved sig selv, og kan derfor *aldrig have Artikel*.

§ 113. En mindre eng Genitivforbindelse er den, vi have kaldt den objective og den beskrivende.

Det foregaaende Led deler her ikke det efterfølgen-
des Bestemthed; og skal hele Begrebet bestemmes,
maae *begge Led have Artikel*, f. E. *مُقِيمُوا الصَّلَاةِ* er:
Folk, som holde fast ved Bønnen; *المُقِيمُوا الصَّلَاةِ*
de Folk, som o. s. v. *حَسَنُ الْوَجْهِ* en *Skjøn af An-*
sigt, *الْحَسَنُ الْوَجْهِ* *den Skjønne af Ansigt*.

Ann. Som den beskrivende Genitiv kan ogsaa den betragtes,
der styres af et til Ordet selv hørende forangaaende, især
superlativt Adjectiv, f. E. *أَوَّلُ كَافِرٍ* *den første Vantro* (*den*
Første som Vantro) eller rettere: *en af de første Vantro*,
أَفْضَلُ رَجُلٍ *en høist udmærket Mand*, *خَيْرُ أُمَّةٍ* *det bedste ell.*
et ypperligt Folk. Saa ogsaa den singulare Genitiv efter nogle
Talord (s. § 132).

§ 114. Adskillige Ord, som betegne Tid eller
Tidsdele, kunne staae i Stat. constr. med Verber eller
hele Sætninger, og tabe da Nunnationen som ellers.
Saadanne ere *حِينَ أَتَتْ مَنْزِلَهَا*, f. E. *سَاعَةً*, *يَوْمٌ*, *حِينَ*, *وَقْتٌ*
paa den Tid (ell. da) hun kom til sin Bolig; *إِلَى يَوْمٍ*
indtil den Dag, da de skulle opvækkes. Disse
Ord kunne imidlertid i samme Construction staae som
indeclinabilia i Accusativ, f. E. *إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُونَ*. Paa
samme Maade kan Constructionen med *أَنَّ* *da* og *حَيْثُ*
hvor, betragtes, f. E. *مَاتَ أَبِي إِذْ وُلِدَ عُمَرُ* *min Fader*
døde, da Omar blev fød.

Ann. 1. Undertiden bliver eet af Genitivforholdets Led under-
forstaaet fra det Foregaaende, eller anticeret fra det Efter-
følgende, undertiden er det ganske udeladt. Det sidste
Slags Ellipser findes især i Koranen og hos Digtere, og maae

udfyldes efter Sammenhængen, f. E. **كَمَا كَانَتْ أَيَّامُ** hvor der foran **مُحَمَّدٍ** maa fra det Foregaaende underforstaaes **أَيَّامٌ** eller **أَيَّامٌ**. — **أَعْنَى أَيَّامٍ** de bleve inddrukne i deres Hjerter af **الْكَالِصِ**, for: **حُبُّ الْعَاجِلِ**, Kjærlighed til Kalven.

Anm. 2. Et Genitivforholds tvende Led maae ikkun adskilles fra hinanden ved Eedsformen **وَاللَّهِ**, og, naar det første Led er et Nomen actionis eller et Participium, ved dettes Object, f. E. **أَنَّ الشَّيْءَ تَسْمَعُ صَوْتِ وَاللَّهِ رَبِّهَا** Faaret hører — ved Gud — sin Herres Røst. **فَسَقْنَاهُمْ سَوِّقَ الْمَبْعُوثِ الْأَجَادِلِ** Vi fordrive dem, som Høgene fordrive Gienterne. Anden Adskillelse er poetisk Licents.

§ 115. Da Nomina actionis eller Infinitiverne fra een Side kunne betragtes som Substantiver, fra en anden som Verber, saa findes de undertiden construerede aldeles som Substantiver, undertiden halv som Substantiver, halv som Verber, undertiden ganske som Verber. *Det første* er Tilfældet, naar Handlingens Subject eller Object sættes i Genitivforbindelse med Infinitivet, f. E. **أَسْتَغْفِرُ أَبْرَاهِيمَ** *Abrahams Beden om Tilgivelse* (den Handling, at A. (Subj.) bad o. s. v.). **دُعَاءُ الْخَيْرِ** *Beden om Lykke* (den Handling, at man udbeder sig Lykke (Obj.)). *Det andet* er Tilfældet, naar Subjectet staaer i Genitiv som styret af det foregaaende Nomen, og Objectet i Accusativ som styret af Verbet, eller og omvendt, f. E. **حَتَّىٰ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ** *Chalifens Dræben — Djagfar* (den Handling, at Chalifen dræbte Dj.). **حَتَّىٰ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ** *den Handling, at hvo, som kan, besøger det hellige*

Huus; ell. f. E. med dobbelt Object: *أَعَجَبَنِي ظَنُّكَ زَيْدًا كَرِيمًا*

Det forundrer mig, at Du anseer (Din Anseen) Zeid for ædelmodig. Det sidstanföerte er Tilfældet, naar efter et Infinitiv Handlingens Subject staaer i Nominativ og Objectet i Accusativ, eller med den Præposition, hvormed Verbet ellers construeres, f. E.

أَلْقَنُ مَحْمُودَ أَخَاهُ Dræben — Mahmud — sin Broder

o: den Handling, at M. dræbte s. B. أَلْقَنُ عَلَى السُّلْطَانِ

at gjøre Opstand mod Sultanen.

Ann. Naar der til det Ord, som styres af et Nom. actionis, hører et Adjectiv eller et Ord i Apposition, eller forbundet ved Conjunction, saa kan dette, uafhængigt af det, hvormed det er forbundet, staae enten som styret af Verbet eller af

Nominet, f. E. *كَرِهْتُ أَكْلَ الْخُبْزِ وَاللَّحْمِ jeg afskyer at spise*

Brød og Kjød. I dette Tilfælde kunde ogsaa staae *اللَّحْمِ,*

ja endog *اللَّحْمِ,* som om det var Subject for Passivet *أُكِلَ.*

§ 116. *Participierne* construeres ligeledes halv som Adjectiver, halv som Verber.

De active Participier kunne ligesom andre Adjectiver have Handlingens Subject og Object i Genitiv (hvilken da er den beskrivende eller objective, s. § 111).

Men Subjectet kan ogsaa staae i Nominativ, og Objectet i Accusativ, f. E. *عَمِرَ الْقَائِلُ أَبُوهُ مَحْمُودًا Amr,*

hvis Fader har dræbt Mahmud. Ogsaa construeres disse Participier med Præposition ligesom Verberne, og undertiden, især i inverterede Sætninger, med Præpositionen ل, skjönt Verbet styrer Accusativ,

f. E. *كَانُوا لَنَا عَابِدُونَ de have tilbedet os (slg. § 107.*

Ann. 2). Dette gjælder om de active Participier af

alle Conjugationer, og af 1ste Conjugation, föruden Formen فَاعِلٌ, ogsaa om Formerne فَعَّالٌ, فَعُولٌ, مَفْعَالٌ, sjældnere om فَعِيلٌ og فَعْلٌ.

Ann. 1. Hvorledes disse Participier ogsaa der, hvor de construeres som Verber, halv betragtes som Nominer, sees deraf, at de i Dual. og Plur., ogsaa naar de staae med Accusativ, undertiden tabe Endelsen ن og ن, f. E. الصَّارِبَا وَيَدَا. Saaledes kan der baade siges الصَّارِبَانِ og الصَّارِبَاهُ. Ligeledes finder man Suffixet نى brugt for سى (s. § 78).

Ann. 2. I Henseende til tilföiede Adjectiver eller Tillæg ved Apposition o. s. v. gjælder det samme, som er anmærket om Nomina actionis. (s. § 115. Ann.)

Ann. 3. Nomina actionis og Participier af كَانَ og lignende Verber háve Subjectet i Genitiv eller Nominativ, men Prædicatet i Accusativ, f. E. لِكُونِ الرَّجُلِ قَوِيًّا efterdi Manden er stærk. كَوْنِ الْإِنْسَانِ مَخْلُوقًا det, at Mennesket er skabt. مُحَمَّدٌ مُحَمَّدٌ الْكَاتِبِ نَبِيًّا Muhammed, som var Prophet.

§ 117. Ogsaa de passive Participier construeres ofte paa en verbal Maade, f. E. زَيْدٌ مَقْتُولٌ أَبُوهُ Zeid, hvis Fader er dræbt, kan ogsaa hedde: مَقْتُولٌ الْآبِ (beskrivende Genitiv) og مَقْتُولٌ الْآبِ (adverbial Accusativ). De construeres ogsaa med Præposition, og maae ofte opløses i en passende verbal Sætning, f. E. مَنْ وَدَّ لَهُ وَوَدَّ = مَوْلُوهُ لَهُ = الْمَسْلُوكُ فِيهِ = en Fader; مَا يُسَلِّكُ فِيهِ = Stien; الَّذِي يُغَضِبُ عَلَيْهِ = الْمَغْضُوبُ عَلَيْهِ = vredes.

Ann. Foruden Participierne med bestemt passiv Betydning, gjælder dette ogsaa om nogle Adjectiver af Formen فَعِيلٌ.

§ 118. Endogsaa de egentlige Adjectiver bevare noget af den verbale Character, og have derfor ofte efter sig, i Stedet for den beskrivende Genitiv og den adverbiale Accusativ, en Nominativ, der kan betragtes som Subject for det i Almindelighed intransitive Verbum, som ligger i Adjectivet, f. E. مَرَّتْ بِرَجُلٍ حَسَنٍ الْوَجْهَ jeg gik forbi en Mand, hvis Ansigt var smukt (حَسَنٌ), ligesom بِرَجُلٍ حَسَنٍ الْوَجْهَ og حَسَنٍ الْوَجْهَ.

Anm. Naar et saadant Adjectiv derfor staaer imellem to Ord, saaledes som i det sidst anførte Exempel, og har Genitiv eller Accusativ efter sig, saa retter det sig i Genus, Numerus og Casus efter det foregaaende, ifølge Reglen for Adjectiver (s. § 127); men har det Nominativ efter sig, retter det sig kun i Casus efter det foregaaende, men i Genus og Numerus efter det efterfølgende, ifølge Reglerne for *foran staaende Verber* (s. § 123 fgg.), f. E. مَرَّتْ بِامْرَأَةٍ حَسَنٍ وَجْهًا jeg gik forbi en Kvinde, hvis Ansigt var smukt. Med Hensyn til den bestemte Artikel (s. § 127) retter det sig altid efter det foregaaende, f. E. رَجُلٌ حَسَنٍ الْوَجْهَ.

§ 119. Adjectiver af Formen أَفْعَلٌ Fem. فَعْلَى (s. §§ 23 og 34 Anm.) med Præpositionen مِنْ og det af denne styrede Ord efter sig (i spørgende Sætninger *foran*) bruges som *Comparativer*, derimod i Genitivforhold til et efterfølgende Ord eller med bestemt Artikel — som *Superlativer*, f. E. أَحْمَدُ أَصْدَقُ مِنْ زَيْدٍ Ahmed er sanddruere end Zeid; اللَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ Gud er den Barmhjerstigste af de Barmhjerlige. اللَّهُ فَوْالْأَكْبَرِ Gud er den Største.

§ 120. En Comparativ staaer altid ubestemt og altid i Sing. masc. En Superlativ i Genitivforhold til

et *ubestemt* Ord, staaer ligeledes uforanderlig i Sing. masc., indeholder ingen Sammenligning, men udtrykker ikkun en høi Grad af Egenskaben, f. E. هِيَ أَفْضَلُ أُمَّرَةٍ *hun er en meget udmærket Kone* (cfr. § 113. Anm.). En Superlativ i Genitivforhold til et *bestemt* Ord kan stedse staae i Sing. masc., f. E. هِيَ أَفْضَلُ النِّسَاءِ, men kan ogsaa rette sig i Genus og Numerus efter det Substantiv hvortil det hører, f. E. هِيَ فَضْلَى النِّسَاءِ *hun er den meest udmærkede af Qvinderne*. En Superlativ endelig uden Genitivforbindelse, men med bestemt Artikel, retter sig altid efter det Nomen eller Pronomen, hvortil det hører, f. E. هُمَا الْأَعْدَلَانِ *de tvende ere de Retfærdigste*.

Anm. 1. For Masc. plur. bruges den regelmæssige Form أَفْعَلُونَ eller den uregelmæssige أَفْعَالٌ; for Fem. plur. den regelmæssige فَعْلِيَّاتٌ eller den uregelmæssige فَعْلٌ.

Anm. 2. Comparativer, som betegne Kjærlighed eller Had, forbindes med det Ord, der angiver Gjenstanden derfor, ved Præpositionen لِ og med det, som er Handlingens Subject, ved Præpositionen إِلَى, f. E. أَحَبُّ لِلَّهِ *mere elskende Gud*, أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ *mere elsket af Gud*. De som betegne en Kundskab, forbindes med deres Gjenstand ved بِ, f. E. أَعْرَفُ بِالْحَقِّ *mere bekendt med Sandheden*.

Verbets Overeensstemmelse med sit Subject.

§ 121. Verbet retter sig altid efter Subjectet i Henseende til *Person*. Ere der flere Subjecter af for-

skjellig Person, da har 1ste Person Indflydelse paa Verbet fremfor de to andre, og 2den fremfor 3die.

Anm. Man udtrykkes ved 3die Pers. plur. eller Passiv, f. E.

رَمَوْا *Man fortæller,* قِيلَ *der siges,* Man siger.

§ 122. Naar Subjectet *gaaer foran* Verbet, eller og underforstaaes fra det Foregaaende, retter dette sig efter hiint ogsaa i Genus og Numerus.

Anm. En Pluralis fractus, som betegner fornuftige Væsener, har i dette Tilfælde Verbet altid i Plur. masc. Betegner den derimod ufornuftige Væsener eller Ting, betragtes den hyppigt som Collectiv, og har Verbet i Fem. sing., f. E.

رَفَاعٌ كَتَبَتْ *Sedlerne vare beskrevne.*

§ 123. Naar Subjectet *følger efter* Verbet og er *Sing.*, retter Verbet sig ogsaa derefter i Genus og Numerus; dog kan et Verbum i Masc. gaae foran Subjectet i Fem., naar dette er blot et grammatisk Feminin, eller ogsaa et naturligt Feminin, der er adskilt fra sit Verbum ved indskudte Ord, f. E. ذَهَبَ الرَّغْوَةُ
Skummet er gaaet bort. عَزَّةٌ مِنْكَ وَاحِدَةٌ *Een af Eder*
(til Qvinder) har forført ham.

§ 124. Følger Subjectet efter og er en *Plur. masc.*, staaer Verbet i Almindelighed i *Sing.*, og er det en uregelmæssig Pluralis af en *Sing. masc.*, kan Verbet endog staae i *Sing. fem.*, f. E. قَسَّتْ قُلُوبُهُمْ
deres Hjerter ere forhædede. Det samme kan og være Tilfældet foran بَنُونَ *Sønner* og alle collective Ord, som: قَوْمٌ *Folk*, غَنَمٌ *Faar* o. fl.; ligeledes foran Nationers og de arabiske Stammers Navne, skjøndt de ogsaa ofte have Verbet i *Plur. masc.*, f. E.

قَالَتِ الْيَهُودُ *Israels Børn have sagt*; قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ
Jöderne have sagt.

§ 125. Er det efterfølgende Subject en *Plur. fem.*, men ingen regelmæssig Pluralis eller dog, om det er regelmæssigt, kun et grammatisk Feminin, saa kan det foregaaende Verbum staae i Sing. masc., f. E. قَالَ نِسْوَةٌ *nogle Qvinder sagde*; أَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ *onde Ting have truffet dem.*

Ann. 1. De samme Regler gjælde for Dualis som for Pluralis, f. E.

قَالَ الرَّجُلَانِ *to Mænd have sagt*; قَالَتِ الرَّجُلَانِ *begge Födderne sagde.*

Ann. 2. Naar Subjectet staaer i Stat. constr., retter Verbet sig ofte i Genus efter det sidste Led i Genitivforbindelsen, f. E.

رَحْمَةُ اللَّهِ قَرِيبٌ *Guds Barmhjertighed er nær.*

Ann. 3. Naar et foregaaende Verbum har 2 eller flere Subjecter, kan det enten sættes i Plur., og ere de af forskjelligt Genus, i Masc., eller rette sig efter det første Subject, f. E.

تَكَلَّمَتْ مَرْيَمُ وَهَارُونَ فِي مُوسَى *Maria og Aaron taledede imod Moses.*

Ann. 4. Naar et efterfølgende Subject har 2de Verber, saa kan det ene rette sig strængt efter Subjectet i Genus og Numerus, medens det andet kun gjør det efter de ovenfor angivne Regler, f. E. يُحْسِنَانِ وَيَسِيءُ أَبْنَاكَ *Dine 2 Sønner gjøre baade Godt og Ondt.*

Adjectivers Overeensstemmelse med Substantiver, og Substantivers Apposition.

§ 126. Naar Adjectivet staaer som *Prædicat* i Sætningen, retter det sig ikke efter Subjectet i Casus, men er i denne Henseende underkastet egne Regler (s. §§ 105. 106). Med Hensyn til Genus og Numerus

bliver Adjectivet som Prædicat mere behandlet paa Verbers Maade (cf. § 118. Anm.), og følger de Regler, som gjælde for Verbets Overeensstemmelse med Subjectet (s. § 122 fgg.). Naar altsaa Prædicatet staaer foran Subjectet, hvilket kan skee i interrogative og negative Sætninger, fremkomme Constructioner som
 أَذْخِلَ اَلرَّجُلَانِ *mon de 2 Mænd gaae ind?* (s. § 125. Anm. 1) كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ *enhver Sjæl maa smage Döden* (s. § 125. Anm. 2).

§ 127. Naar Adjectivet er egentligt *Tillægsord* til et Substantiv, retter det sig efter dette 1) *i Henseende til Bestemthed eller Ubestemthed*, saaledes, at, naar Substantivet er bestemt, uanseet om ved Artikel eller paa anden Maade, Adjectivet da altid bliver bestemt *ved Artikel*; 2) *i Henseende til Casus*, ikkun med Undtagelse af hvad der er bemærket § 104. Anm. 2, § 115. Anm., § 116. Anm. 2; 3) *i Henseende til Genus og Numerus*, med den Undtagelse, at, naar et Substantiv i Plur. betegner Ting eller ufornuftige Væsener, og kun ikke er en regelmæssig Plur. masc., staaer det tilsvarende Adjectiv sædvanlig i Sing. fem., f. E. الْعَسَاكِرُ الْكَاسِرَةُ *de ödelæggende Hære*. Undertiden finder man ogsaa Adjectivet efter en Plur. fr. i Fem. plur., f. E. أَيَّامٌ مَّعْدُودَاتٌ *talte Dage*. Sjældnere forekommer denne Uovereensstemmelse, naar Substantivet betegner fornuftige Væsener, f. E. اَوْلَادٌ كَثِيرَةٌ *mange Börn*.

Anm. 1. Collectiver i Sing. have deres Adjectiver ofte i Plur., f. E.

اَلْقَوْمُ الْكَافِرُونَ *de vantroe Mennesker*. كَثِيرٌ derimod som et

collectivt Adjectiv föies ofte selv til en regelmæssig Plur, masc., f. E. رَبِيبُونَ كَثِيرٌ mange Myriader.

Ann. 2. Undertiden staaer et Nomen act. som Adjectiv, hvilket da retter sig efter sit Substantiv i Bestemthed og Casus, men ei i Genus og Numerus, f. E. رَجُلٌ عَدْلٌ en retfærdig Mand, رَجُلَانِ عَدْلٌ to retfærdige Mænd o. s. f.

§ 128. Som *Apposition* kan det betragtes, naar et Substantiv følger efter et andet og nøiere bestemmer dettes Begreb. Man finder da det andet Substantiv rettende sig efter det første i Casus, saavidt som mueligt i Genus og Numerus, og i Almindelighed ogsaa i Bestemthed, f. E. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ. Saaledes kan man ogsaa betragte Talemaader som أَكَلْتُ الرَّغِيفَ ٥ jeg har spist Kagen (nemlig) dens Halvdeel ٥: jeg har spist det Halve af Kagen; يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ ٥ de skulle spørge Dig om den hellige Maaned (nemlig) om Krig i den ٥: om Krig i den h. M. Navnlig maae saaledes de Tillæg ansees, som gjøres ved Ordene عَيْنٍ و نَفْسٍ med Betydning af *Selv* (s. § 82) og Ordene كُلٌّ جَمِيعٌ o. fl. med Betydning af *Heelhed*, *Alhed*, hvilke, forsynede med et Suffix (der retter sig efter det foregaaende Nomen eller Pronomen), föies til dette foregaaende (som da ogsaa maa være *bestemt*), og stemme overeens dermed i Casus, de 2 første ogsaa i Numerus (man finder i Plur. altid Formene أَنْفُسٍ و أَعْيُنٍ), f. E. زَيْدٌ نَفْسَهُ Zeid selv; قَتَلْتُ الْوَزَرَ أَنْفُسَهُمْ jeg har dræbt Vezirerne selv, أَلْجَيْشِ كُلَّهُ Armeen dens Heelhed ٥: hele Armeen.

Ann. For at udtrykke *heel* og *al* tilføies endnu undertiden Ad-
 jectiverne أَجْمَعُ, أَمْتَعُ, أَبْضَعُ, أَبْنَعُ. For *Tvende* tilføies كِلَا
 Fem. كِلْتَا *Begge*, hvilket altid maa staae i Genitivforhold til
 et bestemt Ord i Dual. (dog findes ogsaa كِلَانَا *vi Begge* og
 كِلَا ذَلِكْ *de Begge*.)

Talordenes Syntaxis.

§ 129. Cardinaltalordet for *een* أَحَدٌ Fem. أَحَدِي
 betragtes som et Substantiv, og har derfor *Genitiv*
plur. efter sig, f. E. أَحَدُ النَّاسِ. To udtrykkes helst
 ved Dual., eller og ved اِثْنَانٍ, اِثْنَانِ som Adjectiv.

§ 130. Cardinaltalordene fra 3-10 kunne staae
 baade som Adjectiver, og som Substantiver med en
 partitiv *Genitiv plur.*, men ogsaa i sidste Tilfælde
 rette de sig i *Kjøn* efter Ordet, som tælles, f. E.
 خَمْسَ بَنَاتٍ eller بَنَاتٍ خَمْسَ *fem Døttre*.

Ann. مِائَةٌ *Hundrede* sættes i *Genitiv sing.* efter disse Talord,
 f. E. سِتِّ مِائَةٍ.

§ 131. Cardinaltalordene fra 11-99 have det,
 som tælles, hos sig i *Accusativ sing.* (adverbialiter).
 De rette sig iøvrigt derefter i *Genus*, med
 Undtagelse af *Tierne*, som intet Feminin have, f. E.
 99 تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَاجَةً *Fuar*.

§ 132. Cardinaltalordene for 100 og 1000 styre
 det, som tælles, i *Genitiv sing.*, f. E. 200 مِائَتَا حِمَارٍ
Æseler; 1000 أَلْفُ مَدِينَةٍ *Stæder*.

Ann. 1. Ligesom Talordene fra 3-10, saa kunne de övrige Talord ogsaa staae som Adjectiver, f. E. **حَيْتَانِ كِبَارٍ مِائَةَ ثَلَاثَةٍ وَخَمْسُونَ** 153 store Fisk.

Ann. 2. **مِائَةٌ** er Fem., **أَلْفٌ** Masc. De construeres med foregaaende Talord af de andre Classer efter de ovenauförte Regler. Altsaa f. E. **ثَلَاثَةٌ وَثَلَاثُونَ أَلْفٌ دِرْهَمٍ** 33000 Dirhemer, **ثَلَاثٌ مِائَةُ أَلْفٍ دِينَارٍ** 300000 Dinarer, **خَمْسَةُ أَلْفِ أَلْفٍ دِرْهَمٍ** 5 Millioner Dirhemer.

Ann. 3. Naar et Tal er sammensat af forskjellige Classer, bliver det, som tælles, enten sat i den Casus og Numerus, som det sidste Talord fordrer, eller ogsaa gjentaget efter hvert enkelt Talord saaledes, som dette styrer det. Saaledes bliver ogsaa i større Summer med Millioner o. s. v. **أَلْفٌ أَلْفٌ وَأَلْفٌ** gjentaget efter hver Classe.

§ 133. I Henseende til Genus (s. § 66 Anm. 1) retter Talordet sig undertiden mere efter den Ting, der menes, end efter det brugte Ord, f. E. **ثَلَاثَةُ أَنْفُسٍ** 3 Personer, naar der menes *Mænd*, og saaledes i flere Tilfælde, især naar det Talte er udeladt. Naar Talordet skal rette sig efter flere Ord af forskjelligt Kjön, da blive Tallene fra 1-5 særskilt nævnede ved hvert Ord, fra 6-10 adskilles de ikke, men rette sig i Kjön efter det umiddelbart paafølgende Ord. Det samme gjælder for Tallene fra 11 af o. s. v., naar Talen er om ufornuftige Væsener; ellers bruges altid Masculin. Abstracte Tal staae ogsaa altid i Masc.

§ 134. Naar Talordet staaer foran det Talte, og Begrebet skal være bestemt, da faaer med Talord fra 3-10 enten blot det Talte eller begge Dele Artiklen; fra 11-99 faaer Talordet Artiklen, og fra 100 af o. f. enten det Talte eller Talordet.

§ 135. *Aarstal* udtrykkes derved, at *سنة* *Aar* sættes i Stat. constr. med Talordet, hvis forskjellige Classer derfor blive femin., saavidt muligt, og følge fra de mindre til de større, f. E. *سنة سِتِّ وَتِسْعِينَ وَتَلْتِمِائَةَ وَأَلْفَ*
Aar 1396.

Dags Datum udtrykkes paa forskjellige Maader, f. E. *d. 1ste Redjeb* kan hedde: *أَوَّلَ لَيْلَةٍ مِنْ رَجَبٍ* (*d. 1ste Nat af R.*) eller *وَلَيْلَةَ خَلَّتْ* (*da en Nat var forgangen af o. s. v.*), og saaledes indtil Midten af Maanednen, kun at *كَيْالِي* (*Nætter*) underforstaaes *fra 3 til 10*, f. E. *أَرْبَعِ خَلَوْنَ* *d. 4de*, og *لَيْلَةٍ* *fra 11 til 14*, f. E. *لَا حُدَىٰ عَشْرَةَ خَلَّتْ* *d. 11te*. Den 15de hedder helst *أَلْتَصِفُ مِنْ رَجَبٍ* *Midten af R.*, og de øvrige regnes tilbage fra Maanedens Ende, f. E. *d. 16de* *عَشْرَةَ بَقِيَّتِ* *da 14 Nætter vare tilbage* (af Maanednen). Den sidste i Maanednen hedder *لَاخِرَ لَيْلَةٍ مِنْ ر* eller noget lignende.

§ 136. *Ordenstalordene* ere Adjectiver, og construeres som saadanne. Fra 2 til 10 have de den active Participialform, og behandles ogsaa i adskillige Tilfælde som Participier, f. E. *هُوَ رَابِعٌ ثَلَاثَةَ* *han gjör 3 til 4 o: han er selv fjerde*. Men i Almindelighed construeres de dog med Genitiv, f. E. *عَاشِرَ عَشْرَةَ* *den 10ende af 10 Mænd*; *عَاشِرَةَ عَشْرِ* *den 10ende af 10 Qvinder*. Den samme Construction kan finde Sted ved de sammensatte Ordenstalord, hvorved disse ogsaa kunne blive indeclinable, f. E. *قَانِي عَشْرِ أَتَمِّي عَشْرَ*

eller ogsaa elliptisk ^{ثَانِي} ^{اَتْنِي} ^{عَشْر} *den 12te af de 12*
o. s. fr.

Pronominers Syntaxis.

§ 137. De *personlige* Pronominer staae undertiden med et Eftertryk hos et Suffix eller et Verbum af samme Person, f. E. ^{اِنْ} ^{تَرْنِي} ^{اَنَا} *dersom Du seer mig.* ^{اِنِّي} ^{اَنَا} ^{رَبُّكَ} *det er mig, som er Din Herre.* ^{اِنْ} ^{جِئْتُ} ^{اَنَا} *dersom Du kommer, kommer jeg.* ^{اِنَّا} ^{طَعَامِي} *det er min Spise.*

Anm. Naar den restrictive Partikel ^{اِنَّمَا} gaaer foran, sættes 1ste eller 2den Persons Pronomen til 3die Persons Verbum, f. E. ^{اِنَّمَا} ^{قَامَ} ^{اَنَا} *Ikkun jeg er staaet op.*

§ 138. Saavel de enestaaende personlige Pronominer som Suffixerne rette sig efter den Person eller Ting, de repræsenterer, i Numerus, og, forsaavidt de ikke ere communis generis, i Genus.

§ 139. To Suffixer kunne föies til eet Verbum (eller Nom. act. eller Participium), men aldrig begge af samme Person, med mindre det er 3die Person, og de da ere af forskjelligt Genus eller Numerus, — og stedse i saadan Orden, at 1ste Person gaaer foran 2den og 3die, 2den foran 3die. Hvor dette ikke kan iagttages, fordi det første Object maa sættes foran det andet, maa Accusativmærket ^{اِيَّا} (s. § 81) anvendes; f. E. ^{اَعْطَيْتُكُمْ} ^{اَسْفَيْتُهُمَا} *jeg har ladet de To drikke det,* ^{اَعْطَيْتُهُمْ} *jeg har givet Dig dem;* derimod: ^{اَعْطَيْتُهُمْ} ^{اِيَّاكَ} *jeg har givet dem Dig.*

Ann. Overeensstemmende hermed staaer ved Verber med dobbelt Object Personsubjectet foran Tingsobjectet, f. E.

أَعْطَيْتُ زَيْدًا دِينَارًا *jeg har givet Zeid en Dinar.*

§ 140. Til Verbet كَانَ kan 3die Persons Suffix sættes som Prædicat, og til لَيْسَ alle Personers, f. E. كُنْتُ *jeg er det*, لَيْسِي eller لَيْسَنِي *det er ikke mig.*

§ 141. Nogle Pronominer kunne betragtes som Adjectiver, nemlig de demonstrative og det relative الَّذِي. Da disse i sig selv ére bestemte, kunne de kun föies til bestemte Substantiver; Casus have de kun i Dual., men i Genus og Numerus rette de sig efter det Substantiv, hvortil de svare, ligesom andre Adjectiver (s. § 127). Dog maa det mærkes, at de demonstrative Pronominer i Almindelighed staae foran deres Substantiver, men ikke destomindre regelmæssigen sættes i Sing. Fem., naar Substantivet er en uregelmæssig Pluralis, f. E. هَذَا الرَّجُلُ *denne Mand*, تِلْكَ الرَّسُلُ *disse Gesandter*, هَذِهِ الْأَيَّامُ *disse Dage.*

Samme Overeensstemmelse og Uovereensstemmelse i Genus og Numerus finder Sted mellem det relative Pronomen og det Substantiv, hvortil det svarer, f. E. أُمَّهَاتِكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ *Eders Mødre, som have givet Eder Die.* أَلْشَّدَائِدُ اللَّاتِي تُصِيبُكُمُ *de Ulykker, som træffe Eder.*

Ann. Samme Regler følge ogsaa saavel de demonstrative som de personlige Pronominer, naar de staae som Subject og have en uregelmæssig Pluralis til Prædicat, f. E. هِيَ أَخَوَاتُكَ *det er Dine Søstre.* تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ *disse ére Guds Forordninger.*

§ 142. Man kan ogsaa betragte hele Sætningen, der begynder med *الَّذِي*, som adjectiv. Men naar Substantivet nu ikke er *bestemt*, kan *الَّذِي*, der i sig selv er bestemt, ikke anvendes, og den relativ-adjective Sætning maa saaledes umiddelbart tilføies, f. E. *مَرَرْتُ بِرَجُلٍ يَنْوُمُ* *jeg gik forbi en Mand, som sov.* Er der i den relative Sætning et nyt Subject, saa maa den dog indeholde et Suffix, der retter sig efter det Substantiv, som den tilføiede Sætning tjener til at beskrive, f. E. *مَرَرْتُ بِرَجُلٍ أَبِيهِ نَائِمٌ* *jeg gik forbi en Mand, hvis Fader sov.*

§ 143. Naar det relative Pronomen maa tænkes som Genitiv eller Accusativ, saa følger i den relative Sætning et *personligt Pronomen* i den Casus og paa den Plads, som det relative Pronomen egentlig skulde indtage, men rettende sig i Genus og Numerus efter det Ord, hvortil det relative Pronomen svarer, f. E. *السَّارِقُ الَّذِي قَتَلَهُ أَبِي* *Tyven, som min Søn har dræbt (ham)* *الطَّيِّبُ الَّذِي أَبْنُو عِنْدِي* *Lægen hvis Søn (eg. som hans Søn) er hos mig.* Naar det relative Pronomen er Subject i Sætningen, eller maa ansees for at indeholde Subjectet, og Prædicatet kun intet Verbum er, følger ligeledes et personligt Pronomen som *Nominativ* (altsaa intet Suffix), hvilket retter sig efter samme foregaaende Ord som det relative Pronomen, og kan oversættes som copula (s. § 105. Anm.) f. E. *الشَّيْخُ الَّذِي هُوَ مَرِيضٌ* *Scheichen, som er (eg. som han) syg.* Dog er dette efterfølgende Pronomen ei sjældent udeladt.

§ 144. Ofte inverteres en Sætning saaledes, at den bliver relativisk, som: *جُمِعْتُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ* jeg har fastet om Fredagen, til: *الَّذِي صُنَّتْ فِيهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ* Fredagen er den Dag, paa hvilken jeg har fastet. I dette Tilfælde kan, naar Sætningen er verbal, Verbet gjøres til Participium, og Artiklen *ال* træde i Stedet for *الذی* (s. § 86. Anm.). Saaledes kan Sætningen: *يَقِي اللَّهَ الْبَطْلُ* Gud beskytter den Tappre, blive til: *الْوَأَقِي الْبَطْلُ اللَّهَ* den som beskytter den Tappre, er Gud; og: *الْوَأَقِيهِ اللَّهَ الْبَطْلُ* den, som Gud beskytter, er den Tappre.

§ 145. Af det Foregaaende sees, at *الذی* undertiden maae oversættes *den som, det som* o. s. v. Dette er altid Tilfældet med de relative Pronominer *مَا* og *مَنْ*. Disse ere indeclinable, construeres i Almindelighed med Verbet i Sing. Masc., men findes dog ogsaa med Fem. og Plur., naar Meningen fordrer det. Med Hensyn til det efterfølgende personlige Pronomen gjælde samme Regler, som for *الذی*. *مَا* og *مَنْ* ere ogsaa spørgende Pronominer (s. § 87).

§ 146. Ogsaa *أَيُّ* qualis, som *relativt* Pronomen, construeres som *الذی*, f. E. *خُذْ لَكَ أَيًّا أَرَدْتَهُ* tag den, som Du vil have. Undertiden bruges det indeclinabelt. Samme Pronomen er ogsaa *interrogativt* og bruges desuden til at udtrykke Forundring som qualis! det staaer da altid i Genitivforhold til et følgende ubestemt Ord, og selv i *Genitiv*, naar et ubestemt Ord gaar foran, men i *Accusativ*, naar det

foregaaende er bestemt, f. E. جِئْتَنِي بِرَجُلٍ أَيْ رَجُلٍ
Du bragte mig en Mand — hvilken Mand! derimod:
 جَاءَنِي زَيْدٌ أَيْ رَجُلٍ.

Ann. Vocativmærket (s. § 43 *Ann.* 1.) أَيُّهَا og أَيُّهَا bruges, efterfulgt af en Accusativ, for bestemtere at pege hen paa en Gjenstand, omtrent som nemlig, hvad det angaaer o. s. v., f. E.

أَنَا أَفْعَلُ كَذَا أَيُّهَا الرَّجُلُ jeg gjør saaledes for min Person (hvad mig angaaer).

Partiklers Syntaxis.

§ 147. Alle Præpositioner styre Genitiv (s. § 88).

Ann. 1. Som Undtagelse kan مِنْ og مَدَّ siden betragtes, som i Almindelighed har Nominativ efter sig, f. E. مَا رَأَيْتَهُ مَدَّ
 جِئْتَنِي بِرَجُلٍ أَيْ رَجُلٍ jeg har ikke seet ham siden Fredag. Men i dette Tilfælde kan man ogsaa antage en Ellipse.

Ann. 2. Undertiden har en Præposition et Verbum eller en heel Sætning at styre, som om det var en Genitiv.

Ann. 3. En Præposition falder stundom bort, og det Ord, den styrer, forbindes paa anden Maade med det foregaaende, f. E. (إِلَى الشَّامِ) جِئْتَنِي زَيْدٌ jeg er gaaet til Syrien (for الشَّامِ).

§ 148. Undtagelsespartiklerne have nogen eie-
 dommelig Indflydelse, især أَلَّا. I en bekræftende Sætning har den det, som undtages, efter sig i Accusativ, i en benægtende Sætning har den det enten i Accusativ eller i samme Casus som det Foregaaende, hvorfra der undtages, f. E. جَاءَنِي النَّاسُ إِلَّا زَيْدًا Men-
 neskene kom til mig undtagen Zeid. Derimod:
 مَا أَتَيْتُ بِالْكِتَابِ إِلَّا التَّوْرَةَ (eller التَّوْرَةَ) jeg har ingen
 Böger bragt uden Pentateuchen. Naar det, hvorfra der undtages, er udeladt, staaer det Undtagne ef-

ter **أَلَّا** i den Casus, hvori hiint maa tænkes, f. E. **مَا جَاءَنِي إِلَّا جَعْفَرٌ** Ingen uden Djagfar er kommen til mig (underforst. **أَحَدٌ**). Staaer **أَلَّا** imellem Subject og Prædicat, da blive begge Nominativ, f. E. **مَا جَعْفَرٌ إِلَّا كَاذِبٌ** Dj. er ikkun en Lögner.

Anm. Naar flere Ord, uden at staae i Apposition, undtages, og **أَلَّا** gjentages, findes de enten alle i Accusativ efter **أَلَّا**, eller ogsaa det første i regelmæssig Casus og de övrige i Accusativ, f. E. **مَا قَامَ إِلَّا جَعْفَرٌ إِلَّا سَعِيدًا إِلَّا مَكْمَدًا** Ingen reiste sig uden Djagfar, Saïd og Muhammed.

§ 149. **سَوَى** og **سِوَا** staae i Genitivforhold til det, der undtages, men selv sættes de (med Undtagelse af de to sidste, der ere indeclinable) i den Casus, hvori det undtagne Ord maatte staae, hvis **أَلَّا** var brugt, f. E. **جَاءَنِي النَّاسُ غَيْرَ زَيْدٍ**. Derimod **مَا جَاءَنِي غَيْرَ جَعْفَرٍ**.

Anm. Efter **حَاشَا**, **خَلَا** og **عَدَا** sættes det undtagne Ord i Genitiv eller Accusativ, sjældnere i Nominativ.

§ 150. Naar **أَلَّا** gaaer foran en heel Sætning, betyder det *uden at*, *undtagen at* og har ingen videre Indflydelse. Ellers bruges **أَلَّا** **أَنَّ**, **أَلَّا** **أَنْ**, **غَيْرَ أَنْ**, **غَيْرَ أَنْ**, hvilke imidlertid ofte efter Sammenhængen maae oversættes anderledes.

Anm. For at betegne Undtagelser bruges ogsaa **لَا يَكُونُ** og **لَيْسَ**, f. E. **قُتِلُوا لَيْسَ زَيْدًا** de bleve alle dræbte, kun ikke Zeid.

§ 151. Undtagelsespartiklen **لَوْلَا**, der forholder sig ligedan til **أَلَّا** som **لَوْ** til **أَنَّ** (s. § 95), har ingen

grammaticalsk Indflydelse paa Subjectet af den Sætning, som følger den. Kun bliver dettes Prædicat oftest udeladt, og naar Subjectet er et Pronomen, bruges helst et Suffix, f. E. **لَوْلَا نَمْ تَخْرَجَ الدُّنْيَا مِنْ أَعْدَمٍ** hvis ikke han (havde været), var Verden ikke fremgaaet af sit Intet.

§ 152. Hvor det kunde synes tvivlsomt, hvilket Ord i Sætningen de restrictive Partikler **أَلَّا** og **أَنَّ** (s. § 95) gjælde, enten Subjectet eller Prædicatet, enten Subjectet eller Objectet, der kan den Regel fastsættes, at af disse Ord er det altid det *sidststaaende*, Restrictionen gjælder, f. E. **أَنَّ شَاعِرَ زَيْدٍ** *Ikkun Zeid er Digter*, derimod **زَيْدٌ شَاعِرٌ** *Zeid er ikkun Digter*. **أَنَّ صَرَبَ زَيْدٍ عَمْرًا** *Zeid slog ikkun Amr*, derimod **زَيْدٌ صَرَبَ عَمْرًا** *Ikkun Zeid slog Amr*.

Kort arabisk Metrik.

Om korte og lange Stavelser.

§ 153. Consonanterne, hvilke i det arabiske Alphabet ene ansees som Bogstaver, udgjøre Stavelsernes Bestanddele, og efter deres Antal bestemmes Qvantiteten. En Stavelse kan regelmæssig kun bestaae af een eller to Consonanter. I første Tilfælde er den *kort*, f. E. $ل, ل$, i andet *lang*, f. E. $قَد, قَل$; i $قَتَلَتْ$ er 1ste og 3die Stavelse kort, og 2den lang. Lempet efter andre Sprogs Alphabeter vilde Reglen lyde: Stavelsen er kort, naar den endes paa en Vocal; lang, naar den endes paa en Consonant.

Ann. 1. Bogstaverne $و, و, ا$ ere Consonanter og have samme Indflydelse paa Qvantiteten, naar de hvile, som naar de udtales, f. E. $مَوْلَى, وَغَيْرٌ, حَيْبٌ, وَرَحْمَانٌ, وَهَذَا, وَهُوَ, وَبِئْسَ$ Men undertiden er det hvilende Bogstav udeladt, hvorved dog Stavelsernes Qvantitet bliver den samme, f. E. $وَالرَّحْمَانُ$ for $الرَّحْمَانِ$, $بِرَجْلِهِ$ for $بِرَجْلِهِ$, $قَتَلَهُو$ for $قَتَلَهُ$, $لَاكِنَّ$ for $لَكِنَّ$, $وَأَخْرَجُوا$ for $أَخْرَجُوا$.

Især af sildigere Digtere bliver dog Suffixet $و$ ofte brugt kort. *Ann. 2.* Ogsaa Consonantfordobbling og Nunnation gjør Stavelserne lang, f. E. $قَتَلَتْ$ for $قَتَلَتْ$, $رَجُلٌ$ for $رَجُلٌ$.

§ 154. For at faae en kort Stavelse lang eller omvendt, hvor Versemaalet udfordrer det, tillade Digterne sig følgende Friheder:

- 1) De indsætte et Hvilebogstav, f. E. $يَبِيعُ$ for $يَبِيعُ$, $مِنْ عَلٍ$ for $مِنْ عَلٍ$. Saaledes föies $و$ og $ي$ hyppigt til

Pronominerne **كُمُ**, **هُمُ**, **هِيَ** og **أَنْتُمْ**, som da læses **كُمُو**, **هُمُو**, skjönt de ofte ikkun skrives **هُمُ**, **هِيَ** o. s. v. Til Afformativet **تُمْ** findes desforuden tilföiet **ا** otiosum, f. E. **وَصَلْتُمْوَا**. Ogsaa **الْيَكْمُوا** findes. Hertil kan ogsaa henføres, at Pluralformen **مَفَاعِيلُ** bruges for **مَفَاعِلُ**.

2) De udstöde et Hvilebogstav.

3) De fordobble et Bogstav.

4) De udelade et Teschdîd, f. E. **جِدِ** for **جِدٍ**, **صَدِّعِ** for **صَدِّعٍ**.

5) De gjöre to Stavelser af een, f. E. det alt anförte **هُمُ** for **هُمَّ**, **لِي** for **لِيَّ**, **فَاتِي** for **فَاتِيَّ** og flere Tilfælde, hvor en Vocal sættes for Djezma.

6) De gjöre een Stavelse af to, f. E. **وَأَنَّ** for **وَأَنَّ**, **نُحْمَةً** for **نُحْمَةً**.

7) De læse **ا** hamzatum som veslatum, og trække dets Vocal undertiden over paa Endeconsonanten i det foregaaende Ord, f. E. **مِنْ أَنْ** for **مِنْ أَنْ**, **كُوَّانَ** for **كُوَّانَ**.

8) De lade **ا**, som i Enden af et Ord har Medda, hvile, f. E. **السَّمَاءُ** for **السَّمَاءُ**.

9) De give saadanne Ord Nunnation, som ikke skulde have det efter Grammatikens Regler, f. E. **مَكَّةَ**, **مِصْرَ**, **أَخْرَ**.

10) De sætte Futurum simplex for Futur. antithet. og apocopatum.

§ 155. Af de saaledes bestemte lange og korte Stavelser sammensætte Araberne Verseføddernes min-

dre Bestanddele, hvilke henføres til 3 Slags, der ligesom Verset selv (بَيْت) have deres billedlige Navne af *Teltets* forskjellige Stykker:

1) En سَبَب (pl. أَسْبَاب) *Teltsnor*, bestaaer af 2 Bogstaver, hvilke kunne danne enten een lang eller 2 korte Stavelser, f. E. ب ب لَكَ — قَد —

2) En وَتَد (pl. أَوْتَاد) *Teltpæl*, bestaaer af 3 Bogstaver, hvilke kunne danne: tre korte ب ب ب f. E. وَتَد, en lang og en kort ب — f. E. قَال, قَمَت, eller en kort og en lang Stavelse — ب f. E. لَقَد.

3) En فَاصِلَةٌ (pl. فَوَاصِلُ), af uvis Betydning, bestaaer dels af 4 Bogstaver, som danne 2 korte og en lang Stavelse, — ب ب — f. E. وَلَقَد, dels af 5 Bogstaver, som danne 3 korte og en lang Stavelse, — ب ب ب — f. E. وَضُرِبَتْ.

Om Versefødderne.

§ 156. Af disse Bestanddele sammensætte Araberne 8 Versefødder, som de benævne med Former af Verbet فَعَلَ:

- 1) فُعُولٌ — — ب
- 2) فَاعِلٌ — — ب
- 3) مُفَاعِلٌ — — — ب
- 4) فَاعِلَاتٌ — — — ب
- 5) مُسْتَفْعِلٌ — — — ب
- 6) مَفْعُولَاتٌ — — — ب
- 7) مُفَاعِلَاتٌ — — — ب
- 8) مُسْتَفَاعِلٌ — — — ب

Om Versemaalene i Almindelighed.

§ 157. Af disse Versefödder sammensættes efter Arabernes Betragtningmaade de 16 Grundmetre eller Schemata, hvorefter Versene scanderes. Ethvert Vers er deelt i 2 Hemistichia (arab. *مصرّاعان* *Dobbel-dörre* af Teltet), som maae have ligemange Födder, og hvoraf hvert i det mindste maae have 2 og i det höieste 4 Födder. Nogle Metra bestaae af een og samme Fod, som gjentages 4, 6 eller 8 Gange, andre sammensættes af 2 (aldrig flere) forskjellige Födder, som afvexle i en vis Orden.

Ann. At de 2de Versafdelinger maae betragtes som Hemistichia, og ikke med Ewald (de metr. Ar. p. 110 fgg.) som særskilte Vers, synes at følge deraf, at sædvanligt begge Afdelingerne höre til at give en Sætning, og at et Ord ofte overskjæres saaledes, at første Halvdeel staaer i 1ste Hemistich og anden Halvdeel i 2det Hemistich.

§ 158. Alligevel ere der kun faa Vers, som aldeles regelmæssig følge deres Metra, saa at det endog undertiden ved første Öiekast synes vanskeligt at bestemme, til hvilket Metrum et Vers skal henføres. Denne Vanskelighed, som dog ved nogen Övelse falder bort, hidrører fra de mangfoldige Forandringer og Ombytninger, de enkelte Födder for større Friheds eller en behagelig Afvexlings Skyld ere blevne underkastede.

Versemaalenes Forandringer.

§ 159. Saadanne Forandringer ere følgende:

- 1) Korte Stavelser findes, hvor Metret har lange, og omvendt. Saaledes een lang for 2 korte, f. E.

مفاعيلن — — — — — for مفاعلتن — — — — —
 مستفعلن — — — — — for منفاعلتن — — — — — ;
 en kort for en lang, f. E.
 فعلن — — — — — for فاعلتن — — — — —
 مفاعلتن — — — — — for مستفعلن — — — — —
 فاعلتن — — — — — for فاعلتن — — — — —
 مفاعلتن — — — — — for مفاعيلن — — — — —
 مُسْتَفْعِلُنْ — — — — — for مُسْتَفْعِلُنْ — — — — —
 فُعُولُنْ — — — — — for فُعُولُنْ — — — — —
 مُفَاعِيلُنْ — — — — — for مُفَاعِيلُنْ — — — — —
 — — — — — for — — — — — , — — — — — for — — — — — ;

2 korte i een Fod for 2 lange, f. E.

فَعَلَاتٌ — — — — — for فَاعَلَاتُنْ — — — — —
 مُنْعَلِنٌ — — — — — for مُسْتَفْعِلُنْ — — — — — .

Derimod *aldrig* en lang Stavelse for en kort, hvoraf følger, *at man især kjender Metret paa de korte Stavelser.*

2) Födderne findes afkortede, f. E.

— — — — — for — — — — —
 — — — — — eller — — — — — for — — — — —
 — — — — — eller — — — — — for — — — — —
 (— — — — —) for — — — — — .

3) Födderne findes forlængede (ikkun ved Enden af Verset), f. E.

— — — — — for — — — — —
 — — — — — for — — — — — .

§ 160. I Forandringerne af den sidste Fod i hvert Hemistich finder en vis Regelmæssighed Sted, saa at den samme Forandring i disse Födder som of-

test gaaer gennem det hele Digt. Den sidste Fod af første Hemistich kaldes Arûda (عَرُودٌ *Tværbejlen* i Midten af Teltet), den sidste Fod i 2det Hemistich kaldes Darb (صَرَبٌ *Fuldendelsen* af Teltet). Disse regelmæssigere Forandringer have Grammatikerne især lagt Mærke til, og derefter inddeelt og benævnet Underafdelingerne af ethvert Metrum, hvilke ogsaa kunne betragtes som afledte Metra. Et Grundmetrum kan saaledes have flere Aruder, og hvert Arud igjen flere Darber.

Om de 16 Grundmetra.

§ 161. De 16 Grundmetra ere:

1) Tavîl (التَّوِيلُ) et af de meest brugte Metra. Dets Schema er:

فُعُولُنْ مُفَاعِيلُنْ فُعُولُنْ مُفَاعِيلُنْ فُعُولُنْ مُفَاعِيلُنْ
 ---|---|---|---||---|---|---|---
 det har 1 Arûd (regelmæssig Forandring i sidste Fod af 1ste Hemistich), nemlig مُفَاعِيلُنْ ---|---|---|--- for مُفَاعِيلُنْ

---|---|---|---, hvilken Forandring ved Brugen er bleven til Regel, saa at man næsten aldrig finder مُفَاعِيلُنْ ---|---|---|--- paa dette Sted. Det har 3 Darber (regelmæssige Forandringer i sidste Fod af 2det Hemistich) Heraf følger, at dette Metrum, hvis Grundform ei er brugelig, har 3 brugelige Afarter, hvis Schemata ere følgende:

a) ---|---|---|---||---|---|---|---
 hvori sidste Fod (Darb) er regelmæssig; f. E. Hamasa ed. Freytag p. 118.

وَمَا تَرْجُوْنَا الْكِبْرِيَاءَ عَلَيْهِمْ إِذَا كَانُوا أَنْ نَكَلَّيْهُمْ تَرْجَا

vidste, hvilken Ting har dræbt dig!) فَتَلَّكَ og فَتَلَّكَ staae for Versets Skyld for فَتَلَّكَ og فَتَلَّكَ (s. § 65. Anm. 2).

Men dette Versemaal bruges i Almindelighed ikkun 6föddet, hvorhos 3die og 6te Fod ofte forandres til — — og 6te endnu undertiden til — —, saa at Schemaet bliver

— — — — | — — — — | — — — — || — — — — | — — — — | — — — —

3) Basit (الْبَسِيطُ):

مُسْتَفْعِلٌ فَاعِلٌ مُسْتَفْعِلٌ فَاعِلٌ مُسْتَفْعِلٌ فَاعِلٌ مُسْتَفْعِلٌ فَاعِلٌ مُسْتَفْعِلٌ فَاعِلٌ

— — — — | — — — — | — — — — || — — — — | — — — — | — — — —

f. E. Hamas. p. 100.

أَقُولُ لِلنَّفْسِ نَاسًا! وَتَعْوِيَةً أَحَدِي يَدِي أَصَابَنِي وَلَمْ تَرِدْ

4de Fod i 2det Hemist. forandres ofte fra — — til — —, hvilket er den 2den Afart, f. E. Hamas. p. 78.

4) Vafir (الْوَافِرُ).

مُفَاعَلَتٌ مُفَاعَلَتٌ مُفَاعَلَتٌ مُفَاعَلَتٌ مُفَاعَلَتٌ مُفَاعَلَتٌ

— — — — | — — — — | — — — — || — — — — | — — — — | — — — —

Men det findes aldrig fuldstændigt, da 3die Fod i 1ste saavel som 2det Hemist. afkortes til — —

f. E. Hamas. p. 57.

فَلَوْ سَأَلْتِ سِرًّا أَلْحَيَّ سَلِمَى عَلَيَّ أَنْ قَدْ تَلَوْنَ بِي زَمَانِي

Istedetfor Foden — — — — findes — — — — og — — — —

5) Kamil (الْكَامِلُ).

مُتَّفَاعِلٌ مُتَّفَاعِلٌ مُتَّفَاعِلٌ مُتَّفَاعِلٌ مُتَّفَاعِلٌ مُتَّفَاعِلٌ

— — — — | — — — — | — — — — || — — — — | — — — — | — — — —

f. E. Hamas. p. 59.

وَلَقَدْ شَهِدْتُ الْخَبِيلَ يَوْمَ طَرَدَهَا فَطَعَنْتُ تَحْتِ كِنَانَةِ الْمُتَمَطِّرِ

Den sidste Fod i begge Hemistichier er underkastet Afkortning til $\bar{u} - \bar{u}$ og $\bar{u}$. Istedetfor $\bar{u} - \bar{u}$ findes $\bar{u} - \bar{u}$. Metret findes ogsaa med 4 Födder, og undertiden er der da tilhængt en Extrafod af een Stavelse efter 4de Fod:

$\bar{u} - \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} || \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} - \bar{u}$

6) Hezedj (الهزج).

مُفَاعِلِينَ مُفَاعِلِينَ مُفَاعِلِينَ مُفَاعِلِينَ مُفَاعِلِينَ مُفَاعِلِينَ
 $\bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} || \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u}$

f. E. عَقَا يَا صَاحٍ مِنْ لَيْلَى مَرَاعِيهَا فَظَلَّتْ مُقَلَّتِي تَجْرِي مَأَقِيهَا.
 (Leilas Græsgange, o min Ven, ere rige paa Foder — dog mine Öine flyde med Taarer.)

Men sædvanlig findes det kun med 4 Födder. Den sidste Fod i hvert Hemistich afkortes ofte til

$\bar{u} - \bar{u}$

7) Redjez (الرجز).

مُسْتَفْعِلِي مُسْتَفْعِلِي مُسْتَفْعِلِي مُسْتَفْعِلِي مُسْتَفْعِلِي مُسْتَفْعِلِي
 $\bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} || \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u}$

f. E. Ibn Doreid. Maksur. v. 1:

يَا طَبِيئَةَ أَشْبَهَ شَيْءٍ بِأَلْمَهَا تَرَعَى الْأَحْزَامِي بَيْنَ أَشْجَارِ النَّقَى

Man finder undertiden den 6te Fod afkortet til $\bar{u} - \bar{u}$

Hyppigt bestaaer dette Metrum kun af 4 Födder, undertiden af ikkun 3 eller endog 2 Födder, s. om dette Metrum min Udg. af Ibn Doreids Maksura p. 19, 20, 21.

8) Ramel (الرملة).

فَاعِلَاتِنُ فَاعِلَاتِنُ فَاعِلَاتِنُ فَاعِلَاتِنُ فَاعِلَاتِنُ فَاعِلَاتِنُ
 $\bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} || \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u} | \bar{u} - \bar{u} - \bar{u}$

f. E.

يَا خَلِيلِي أَعْدِرَانِي أَنَّمِي مِنْ حُبِّ سَلَمِي فِي أَنْتِحَابِ وَالْكَيَابِ
*(O mine Venner, undskylder mig, at jeg forme-
 delst Kjærlighed til Selma er i Kummer og Sorg.)*

Men sædvanlig er den 3die Fod enten i 1ste Hemi-
 stich allene eller i begge afkortet til -- = . Ofte er
 Verset ikkun fiirföddet.

9) Serih (السريع).

مُسْتَفْعَلِيْنِ مُسْتَفْعَلِيْنِ مَفْعُولَاتُ مُسْتَفْعَلِيْنِ مُسْتَفْعَلِيْنِ مَفْعُولَاتُ

---|---=|---=||---|---=|---=

f. E. يَا بَدْرُ أَرْحَمِ ثُمَّ صِدٌّ مِنْ يَهُوَاكَ يَا ظَالِمٌ فِي قَتَلْتَنِي مَا أَجْرَاكَ

*(O Du Fuldmaane, hav Medlidenhed og vær gun-
 stig mod den, som elsker Dig; o Du, som grusomt
 dræber mig, hvad har bevæget Dig dertil.)*

Men sædvanlig er den 3die Fod i hvert Hemistich
 afkortet til -- = eller -- = eller -- =

10) Monsarih (المنسرح).

مُسْتَفْعَلِيْنِ مَفْعُولَاتُ مُسْتَفْعَلِيْنِ مُسْتَفْعَلِيْنِ مَفْعُولَاتُ مُسْتَفْعَلِيْنِ

---=|---=|---=||---=|---=|---=

f. E. إِنَّ ابْنَ زَيْدٍ لَا زَالَ مُسْتَعْبِلًا لِلْمُخَيَّرِ يُفْشِي فِي مِصْرَةَ الْعَرَفَا

*(Ibn Zeid ophører ikke at virke det Gode, han ud-
 breder Velgjerningerne i sit Ægypten.)*

3die og 6te Fod afkortes undertiden til -- = og
 undertiden falde de bort, hvorved fremkommer et
 fiirföddet Vers, hvori ---- forvandles til -- =:

---|---=|---=||---|---=|---=

11) Chafif (الخفيف):

فَاعِلَاتْنِ مُسْتَفْعِلْنَ فَاعِلَاتْنِ فَاعِلَاتْنِ مُسْتَفْعِلْنَ فَاعِلَاتْنِ

— — — — — | — — — — — | — — — — — || — — — — — | — — — — — | — — — — —

f. E. لَيْتَ مَا فَاتَ مِنْ شَبَابِي يَعُودُ كَيْفَ وَالشَّيْبُ كُلَّ يَوْمٍ يَزِيدُ

(Gid hvad der er forsvunden af min Ungdom, vendte tilbage — dog hvorledes? de graue Haar blive hver Dag flere.)

Den 3die og 6te Fod afkortes ofte enten begge eller blot den sidste til — — —. Istedetfor — — — bruges ogsaa — — —, f. E. Hareth. Moall. v. 13:

وَضَرَأْنَا مِنْ خَلْفِنَا طِرَاقٌ سَاقِطَانِ أَلَوْتُ بِهَا الصَّحْرَاءُ

— — — — — | — — — — — | — — — — — || — — — — — | — — — — — | — — — — —

Dette Metrum findes ogsaa 4föddet (3die og 6te bortkastet), hvori da 4de Fod undertiden forandres fra — — — til — — —

12) Modareh (المصارع).

مُفَاعِلَيْنِ فَاعِلَاتْنِ مُفَاعِلَيْنِ مُفَاعِلَيْنِ فَاعِلَاتْنِ مُفَاعِلَيْنِ

— — — — — | — — — — — | — — — — — || — — — — — | — — — — — | — — — — —

er et sjældent brugt Metrum, hos de ældre Digtere ikkun 4föddet, hvori Foden — — — forvandles enten til — — — eller til — — —.

13) Muktadib (المقتضب).

مَفْعُولَاتٌ مُسْتَفْعِلْنَ مُسْتَفْعِلْنَ مَفْعُولَاتٌ مُسْتَفْعِلْنَ مُسْتَفْعِلْنَ

— — — — — | — — — — — | — — — — — || — — — — — | — — — — — | — — — — —

Ogsaa dette er af de ældre Araber ikkun brugt 4föddet, og Foden — — — forvandles til — — — eller — — —. Det er overhovedet meget sjældent.

14) Modjtats (المجتت).

مُسْتَفْعِلُنَّ فَاعِلَاتُنَّ فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن

--- = | --- = | --- = || --- = | --- = | --- =

f. E. مَا النَّاسُ إِلَّا بِخِيَالٍ أَوْ كَرِيمًا كَمْ وَدَّ جَوْدًا وَلَا كَيْنَ لَا سَبِيلًا

(Alle Mennesker ere enten gjerrige eller gavmilde;
men hvormange elske Gavmildhed, men have ei
Midlerne dertil!)

Det er sjældent og af de Ældre kun brugt 4föddet;

--- -- forvandles til --- --, --- -- og --- --.

15) Motakareb (المتقارب).

فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ فُعُولُنَّ

=-- | =-- | =-- | =-- || =-- | =-- | =-- | =--

f. E. Harir. ed. Sacy p. 190

أَسْأَلُوا الْعُرُوبَ وَعَطَّوْا الْجَبُوبَ وَصَكَّوْا الْأَحْدُودَ وَشَجَّوْا الرَّوَّسَا

Det findes hyppigst med 8 Födder, hvorved ofte 4de
eller 8de Fod er afkortet fra =-- til -- eller -. I
det 6föddede Vers er der altid skeet Afkortning, saa
at Schemaet er:

--- -- | =-- | =-- || -- | =-- | =--

Det 4föddede Verses Schema er:

=-- | =-- || =-- | =--

16) Motadarek (المتدارك).

فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ فَاعِلُنَّ

--- = | --- = | --- = || --- = | --- = | --- =

f. E. يَا بَنِي عَامِرٍ قَدْ تَجَمَعْتُمْ ثُمَّ كَمْ تَمْنَعُوا الضَّيْمَ إِنْ جِئْتُمْ

(O Amers Sønner! I have forsamlet Eder, men da
I vare komne, forhindrede I dog ikke Uretten.)

Istedetfor — — bruges ofte — — . Dette Versemaal findes ogsaa 6föddet.

Ann. Motadarek regnes af nogle arabiske Metrikere ikke med til de arabiske Metrer, saa at de tælle ikkun 15.

Om Rimet.

§ 162. Arabernes *Riim* (القافية) bestaaer væsentligen deri, at et Bogstav i den sidste Stavelse af hvert Vers er det samme gjennem hele Digtet. Dette Bogstav, som kaldes Ravia (الرّوي), har enten Djezma eller en Vocal. I sidste Tilfælde maa ogsaa Vocalen være den samme gjennem hele Digtet, f. E. Hamas. p. 154 (ب er Ravia eller Riimbogstavet). I første Tilfælde maa den næstforegaaende Vocal være den samme, f. E. Hamas. p. 206, 207 (ب er Riimbogstavet). — أَغْلِبَ — تَقَصَّبَ — مُتَعَقَّبَ — مُتَعَقِّبَ — شَجِبَ — مُلْتَهَبَ — خَشِبَ

Ann. Riimbogstavet kan ogsaa være et Hvilebogstav i hvilende Tilstand. Saaledes i Ibn Doreids Maksura — أَنْجَلَى — عَصَا — جَوَى o. s. v., s. min Udgave Proll, p. 21. cf. Hamas. p. 199, 200. — فَتَعَدَّيْهَا — تَقَاضِيهَا o. s. v. (ي er Riimbogstavet).

§ 163. Efter Riimbogstavet kan ikkun et af Hvilebogstaverne و, د, ي eller ة eller det paragogiske ن staae, f. E. مَعْصَمًا — مُظْلَمًا (م er Riimbogstavet), طَالِبَةٌ — عَارِيَةٌ (Suffixet ة berövet sin Vocal for Versets Skyld, ب er Riimbogstavet). Efter det paa Riimbogstavet fölgende ة kan endnu föolge et af de 3 Hvilebogstaver, hvorved Riimbogstavet altsaa kommer til at danne

næstsidste Stavelse, f. E. أَشْعَالُهَا — أَغْفَالُهَا o. s. v. Hamas. p. 194 (ل er Riimbogstavet, cf. § 162. Anm. Exemplet af Hamasa.)

Anm. Alt hvad der hænges bag efter Riimbogstavet, gjentages i Reglen gennem hele Digtet. Dog rimes f. E. جِدْمٌ og عَالِيٌّ og حَالٌ, وَخَشِيمٌ.

§ 164. Foran Riimbogstavet kan findes 1) et Hvilebogstav gjentaget hele Verset igjennem, hvorved dog mærkes, at و rimes med و, f. E. Hamas. p. 296. 297. نِيْبِدٌ — نِيْبِنُهَا — طُنُونُهَا — نِيْبِدٌ, p. 181 اَسْوَدٌ — وَعَيْدٌ — نِيْبِدٌ (ل er Riimbogst.), p. 316 نِيْبِلًا — غَيْبًا — اَتَيْبًا (Riimbogst. ل).

2) et hvilende l saaledes forudskikket, at der staaer et andet Bogstav imellem det og Riimbogstavet. Mellembogstavet behøver dog ei at være det samme gennem hele Digtet, men har bestandig Kesre til Vocal, f. E. Hamas. p. 198 قَطَاعٌ — رَوَاجِعٌ — جَنَابِعٌ (ع er Riimbogst.)

Anm. Foruden disse sædvanlige Riim udstrækkes Rimet især i sildigere kunstlede Digte undertiden langt videre paa forskjellige Maader.

§ 165. Rimet findes i Almindelighed kun ved Enden af hvert Vers og ikke ved Enden af hvert Hemistich, dog gjør som oftest i større regelmæssige Digte 1ste Vers en Undtagelse, saa at begge Hemisticher af dette have Rimet, som derpaa vedligeholdes i hvert andet Hemistich indtil Enden. Ogsaa i andre Henseender retter sig i det første Vers sidste Fod af 1ste Hemist. efter sidste Fod i 2det Hemist.; i Grammatikernes Sprog: Arûd efterligner Darb.

Til Exempel staae her de 2 første Vers af Coab
ben Sohairs Digt til Muhammeds Roes:

بَانَتْ سَعَادٌ فَقَلْبِي الْيَوْمَ مَتَّبِعُ
مَتَّبِعُ أَثَرَهَا لَمْ يَقَدْ مَكْبُورٌ
وَمَا سَعَادٌ غَدَاةَ الْبَيْتِ إِذْ رَحَلُوا
إِلَّا أَغْنَى غَضَبُضَ الظَّرْفِ مَكْحُورٌ

Versemaalet er 2den Afart af Basit (s. dette Metr.),
hvori 4de Fod i 2det Hemist. bliver - -

~ - | ~ - ~ = | ~ - ~ = || ~ - ~ = | ~ - ~ = | ~ - ~ = | ~ - ~ =

Men man seer, at i det første Vers er ogsaa sidste
Fod af 1ste Hemist. for at ligne Riimfoden forandret
til - -, da den derimod i 2det og alle følgende Vers
bliver - - ~. Rimet er رَوَى.

Ann. 1. Hvor et kunstigt Riim ikke lader sig vedligeholde
indtil Enden af Digtet, afvexles i visse Melletrum, s. f. E.
Kasiden af Tantarani i Sacy Chrestom. II p. 108 (2den Ud-
gave).

Ann. 2. Nunnationen falder bort ved Rimet. Ogsaa andre
grammaticalske Friheder tillade Digterne sig, baade i Riimsta-
velsen og i sidste Stavelse af første Hemistich, hvortil hører,
at det sidste Bogstavs Vocal ofte bortkastes, dog saaledes, at
Versefoden derved ikke forandres i Henseende til Antal af
Stavelser; og at de nævnte Stavelser ofte findes korte, end-
skjönt de efter Versemaalet skulde være lange; de læses da
desuagtet som lange, Undertiden, skjönt sjældent, sættes en
Vocal imod Grammatiken i Stedet for en anden, f. E. Abulfed.

Ann. IV. p. 14: بِعَبَّانٍ for بِعَبَّانٍ.

D: *Le* 283

ULB Halle 3/1
000 867 292

